

Školní vzdělávací program: „Škola dobré pohody“

**ŠVP Základní školy a Mateřské školy Jedlí, okres Šumperk
Zpracován podle platného RVP ZV**

**Zapsán do školského rejstříku pod č.j. 79-01-C/01
Základní škola**

1. Identifikační údaje školy

Základní škola a Mateřská škola Jedlí, okres Šumperk Příspěvková organizace

adresa: Jedlí 240
789 01 Zábřeh
IZO: 600148041
IČ: 70987157
Tel: 588 881 738
E-mail: zsams.jedli@seznam.cz
Stránky školy: www.zsams-jedli.wbs.cz
Jméno ředitele: Mgr. Marie Chamlarová

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Marie Chamlarová, ředitelka školy

Tvůrce 1. verze učebních osnov:

– *pro 1., 2., 3. ročník:* Mgr. Miroslava Paprsková, Mgr. Marie Chamlarová
– *pro 3., 4., 5. ročník:* Mgr. Simona Poláchová, Mgr. Petra Applová

Zřizovatel školy: Obec Jedlí
Jedlí 16
789 01 Zábřeh
IČ: 00302716
Tel: 583 440 622
e-mail: ou.jedli@cbox.cz
starosta obce: ing. Zdeněk Axmann

Platnost dokumentu: od 1.9.2016

V Jedlí dne 27.8.2016

Mgr. Marie Chamlarová
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

ZŠ a MŠ Jedlí je školou málotřídního typu s 1.až 5. postupným ročníkem a dalšími součástmi:
Mateřská škola
Školní družina
Školní jídelna (výdejna).

Profilace a zaměření školy, vzdělávací nabídka:

- projektové vyučování
- výuka anglického jazyka: povinná výuka od 3. ročníku, zájmový kroužek od 1. ročníku
- podpora sportu v předmětu Tělesná výchova a zájmových kroužcích
- organizace výuky plavání povinně pro 2. a 3. ročník, zájmově ostatní ročníky
- organizace výuky lyžování v 1. - 5. ročníku
- výuka náboženství v nepovinném předmětu
- práce s počítači: v předmětech, v kroužcích
- výchova ke zdraví v samostatném předmětu v 1.-5. ročníku
- dramatická výchova v samostatném předmětu v 1. - 5. ročníku
- nabídka účasti v zájmových kroužcích, účast na soutěžích, organizování sportovních aktivit, kulturních akcí, poznávacích akcí, návštěv, výstav, divadel
- pořádání besídek pro zákonné zástupce a příznivce školy
- příprava kulturních programů pro obecní úřad na akce jím pořádané
- organizování kulturních programů pro veřejnost

Naše malotřídní škola má všeobecné zaměření, usilujeme o to, aby byla místem dobré pohody. To pro nás představuje místo úspěchu, radosti, pochopení, přípravu pro život, místo vzájemné komunikace a místo otevřené široké veřejnosti. Základním principem je otevřenost, liberální a demokratický přístup, rovnocenná spolupráce zákonných zástupců, dětí a učitelů. Naše škola má zvláštní specifika. Nízký počet žáků umožňuje individuální přístup, zvýšené procvičování a upevňování učiva a tedy lepší přípravu na druhý stupeň ZŠ. Současně tento malý počet dětí minimalizuje nebezpečí šikany a dalších negativních jevů. Také můžeme věnovat více času vytváření správných sociálních vztahů ve třídě i mezi třídami navzájem a klást důraz na slušné chování mezi spolužáky, úctu ke starším lidem, rozvíjení estetického cítění (přednes, výtvarné činnosti, dramatizace) a znalost místních tradic. Snažíme se rozvíjet prvotní informace o životním prostředí, utvářet citlivý a šetrný vztahu k němu, pečovat a chránit životní prostředí, osvojovat si základy sociálních a environmentálních návyků a dovedností, pečovat o okolní životní prostředí. Provozujeme rovněž aktivní propojení lidových zvyků s aktuálním ročním obdobím a s tím souvisejícími změnami v přírodě, snažíme se, aby se tyto zvyky staly přirozenou součástí života naší školy. Už řadu let pravidelně navštěvujeme pořady v Divadle Šumperk a navštěvujeme knihovny a muzea v okolí. Jako protiváhu těchto činností využíváme možností sportovního vyžití. Každý den mají děti 20 minut pohybovou přestávku. Podporujeme turistiku, cyklistiku, lyžování i plavání. Velmi silnou stránkou naší školy je projektové vyučování, které má dlouhou tradici a spoustu konkrétních výsledků. Díky těmto projektům vzniklo v obci dětské hřiště, přístřešek na kola, adoptovali jsme papouška v ZOO, podpořili školu v Etiopii ad. Rovněž pořádáme veřejná vystoupení: Vítání občánků, školní besídka, Den mikroregionu.

Skladba žáků

Převážná většina žáků je z obce Jedlí. Máme dobré zkušenosti s integrací žáků. Věnujeme se žákům slabším i žákům nadaným. V posledních letech navštěvuje školu 20 až 30 žáků ve dvou třídách. U rodičů převažuje střední odborné vzdělání s maturitou nebo bez ní. S postupujícími lety zaznamenáváme lehce zvýšený počet dětí z neúplných rodin.

Materiální a prostorové podmínky

Základní škola a Mateřská škola Jedlí je situována do jedné budovy ve středu obce. Jde o klidnou část mimo hlavní silnici v blízkosti kostela a Domova důchodců. Je obklopena školním pozemkem, který slouží pro herní aktivity MŠ, je zde venkovní učebna pro děti MŠ a ZŠ. V současné době jsou v celém provozu školy zaměstnání 4 pedagogové a 1 provozní zaměstnanec, s tím, že v topné sezóně je zaměstnán ještě topič. Vyučování probíhá v kmenových třídách, které jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Podle potřeb dochází ke střídání v odborných učebnách a ostatních prostorech školy. V přízemí budovy Základní školy a Mateřské školy Jedlí jsou umístěny prostory MŠ a výdejny stravy. 1. poschodí jsou prostory ZŠ. Najdeme zde dvě třídy, z nichž jedna je propojena s počítačovou učebnou. V této učebně je také umístěna školní knihovna. Protože jsme školou dobré pohody, nechybí relaxační koutek ani fotbálek a další sportovní vybavení. Učitelům je k dispozici sborovna, kabiny. Tělocvična je umístěna v budově KD Jedlí asi 250 m od budovy školy. Žáci mohou využívat sportovní nářadí Sokolu Jedlí a ostatní sportovní zázemí v blízkosti KD (fotbalové, nohejbalové a tenisové hřiště, v zimě obecní kluziště). Dále je dětem k dispozici herna v budově ZŠ, která je vybavena zátěžovým kobercem a je uzpůsobena pro relaxaci a pohybové aktivity jako je tanec, aerobic, nebo zdravotní a posilovací cvičení. Děti mají k dispozici akupresurní podložky, masážní válečky, stůl na stolní tenis, fotbálek. Velké přestávky, které nazýváme pohybové, děti nejčastěji tráví před budovou školy sportovními aktivitami se švihadly, míči, gumami v letním období, v zimě jízdou na lopatách a bobech. V každé třídě je umístěn zátěžový koberec, který je využíván přímo v hodinách pro práci nebo relaxaci. V bezprostřední blízkosti je umístěn přístřešek na odkládání kol a koloběžek.

Učebnice a výukové texty

Učebnice jsou žákům poskytovány zdarma, žáci na konci vyučovacího roku učebnice vrací, žákům 1. ročníku jsou veškeré pomůcky ponechány. Některé vyučovací texty a jiné materiály učitelé vytvářejí a rozmnožují pro potřeby výuky na kopírce. Škola nakupuje nové tituly výukového softwaru (učební programy, zkušební programy). Je doplňována ucelená řada programů pro jednotlivé vyučovací předměty – cizí jazyky, jazyk český, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, dějepis, dopravní výchova a další. Žáci mají k dispozici zcela nově vybavenou žákovskou knihovnu.

Podmínky hygienické

Pracovní a odpočinkový režim žáků a učitelů respektuje psychosomatické potřeby. Naší snahou je zachovávat režim vyučování tak, aby byl vyvážený, to znamená střídání výukových a výchovných předmětů. Prostředí školy (učebny a ostatní prostory) nabízí možnost různého využití (sport, relaxace, čtení). V celé budově platí přísný zákaz kouření a používání jiných škodlivin. Prostory školy jsou vybaveny tak, aby žáci byli chráněni před úrazy (kryty na topení, polykarbonátové výplně dveří). V celém objektu teče pitná voda. Sociální zařízení jsou rekonstruovaná a opatřená zásobníky na jednorázové ručníky.

Podmínky personální

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZŠ má 3 členy, v němž se spojuje 5 funkcí. Provozní zaměstnanci jsou 2. Všichni učitelé jsou kvalifikovaní a schopní týmové spolupráce. Každý učitel ovládá cizí jazyk. Všichni pracovníci se průběžně vzdělávají, prohlubují a zvyšují si kvalifikaci na různých školeních (podle plánu DVPP) a jsou proškoleni v BOZP a PO. Na škole pracuje učitel, který se zabývá problematikou integrovaných žáků, škola má jedno oddělení školní družiny s jednou vychovatelkou. Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů, správce ICT a metodik EVVO. Učitelé využívají znalostí ze speciální pedagogiky při reedukaci a práci s žáky se speciálními potřebami. Další vzdělávání pedagogů v naší škole je zaměřeno na způsobilost k výuce cizích jazyků (metodika jazyků), počítačovou gramotnost, metodiku jednotlivých vyučovacích předmětů, prevenci sociálně patologických jevů, environmentální výchovu, přípravu na výuku žáků s SPU, etickou výchovu, matematickou a čtenářskou gramotnost a další oblasti.

Ředitelka školy zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán a jejími členy jsou všichni pedagogičtí pracovníci. Po projednání s pracovníky školy vydává ředitelka školy na základě platných právních norem organizační řád, ve kterém jsou směrnice a pokyny pro práce spojené s výchovou a vzděláváním žáků, řeší i pracovní právní vztahy. Prioritou školy je kvalita vzdělávání, aby pedagogové získané vědomosti a dovednosti uplatnili v praxi. Všichni pedagogové se systematicky účastní dalšího vzdělávání, které je zaměřeno na zvyšování odbornosti v předmětech, inovaci vyučovacích metod, specifické poruchy učení a chování, prevenci sociálně patologických jevů, ekologickou výchovu, estetickou výchovu, dramatickou výchovu a jiné. Vztahy v kolektivu jsou přátelské.

Pedagogové se podílejí na vedení volnočasových aktivit. Výsledků této práce využíváme při reprezentaci školy na veřejnosti. Všichni pracovníci školy se snaží o vytváření příznivého klimatu ve škole na základě otevřenosti a partnerství v komunikaci, úcty, tolerance, uznání, empatie a spolupráce. Toto je umožněno mimo jiné i nízkým počtem žáků ve třídách. Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech, které přímo souvisí s výchovou a vzděláním, soustavně vytváří podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků a kontroluje jejich dodržování. Škola v maximální míře usiluje o ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy. Nízký počet žáků umožňuje začínající negativní jevy okamžitě řešit a nepřipustit tak trvalé narušení skupinové dynamiky.

Podmínky pro řízení:

Statutární orgán: Mgr. Marie Chamlarová.

Činnost a provoz školy je monitorován pomocí těchto aktivit: pedagogické a provozní porady, školení, týdenní plány, rodičovské schůzky společně také s dětmi, dotazníky, součinnost se školskou radou.

System komunikace mezi pedagogy:

Porady	1 x týdně – pravidelné, vždy spojené s potřebou	Čtvrtletní pedagogické rady	Mimořádné porady a školení	Předávání úkolů, týdenní a měsíční plány práce, úkoly pro jednotlivce	Nástěnky, šanon s dokumenty ve sborovně a elektronické dokumenty
---------------	---	-----------------------------	----------------------------	---	--

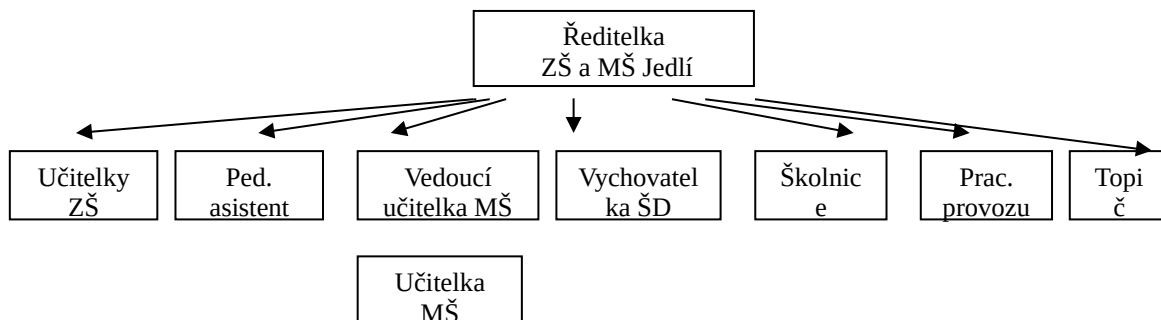
Způsob předávání informací	Písemně a slovně – od vedení školy (porady)	Písemně a slovně (vnitřní nařízení, úkoly na další období)	Vyhledáváním na internetu	Čtení UN a tisku	Školení, studium, samostudium s využitím jiných zdrojů
Vnitřní předpisy	Organizační řád	Školní řád	Pracovní řád	Vnitřní nařízení vedení školy	Směrnice školy
Kontrolní činnost	Přímé hospitace	Nepřímé hospitace	Rozbor dokumentace		
Evaluační činnost školy	Vedení dokumentace	Pozorování (hospitace)	Rozhovory	Diskuse	Ankety, dotazníky

Podmínky komunikace

	Komunikace s rodiči a veřejností	Komunikace se Školskou radou	Komunikace se zřizovatelem školy
Vedení školy	Třídní schůzky, návštěva zákonných zástupců ve škole, akce školy, vývěsky OÚ, internet, noviny, zpravodaj, rozhlasová hlášení OÚ	Zástupci pedagogů i ředitelka školy se na pozvání účastní zasedání (cca 2 x ročně)	Pravidelná – jednání se starostou obce, mimořádně - jednání se zastupitelstvem obce
Pedagogové	Třídní schůzky, návštěva zákonných zástupců, akce školy, vývěsky OÚ, internet, noviny, zpravodaj, rozhlasová hlášení	Pravidelná – pouze členové	Nepravidelná na akcích školy

Organizační schéma

Ředitelka školy - vedoucí zaměstnanec podle §124 odst. 3 zákoníku práce, III. stupeň řízení.

Podmínky pro spolupráci:

Spolupracujeme v rámci naší vesnice s OÚ, Sokolem Jedlí, Svazem dobrovolných hasičů Jedlí, Pastorační radou.

Mimo rámec naší vesnice s Pedagogicko-psychologickou poradnou Šumperk, KVDC Zábřeh, DDM a PC Vila Doris, ZUŠ Zábřeh, Katolickým domem Zábřeh, ZŠ a MŠ Horní Studénky, ZŠ a MŠ Svébohov, MŠ Drozdov, ZŠ Štítý, Policií Šumperk, Plaveckým areálem Šumperk, Divadlem Šumperk, Kinem a Muzeem Zábřeh.

Spolupracujeme s rodiči dětí formou třídních schůzek, konzultací, účasti na akcích školy, pomoci při školních akcích. Od 1.1.2006 funguje také Školská rada.

Dlouhodobé projekty

Projekt EU Peníze školám

Projekt Ovoce do škol

Projekt Školní mléko

Projekt Čtení pomáhá

Projekt EU Jedlí

Projekt Recyklohraní

Projekt Zdravé zuby

3. Charakteristika ŠVP „Škola dobré pohody“

Náš vzdělávací program chce připravit děti dobře do života. Snaží se o to, aby se děti cítily ve škole dobře, aby do ní rády chodily a měly na ni co nejhezčí vzpomínky.

Jak chceme k tomuto ideálnímu stavu dospět?

1) Budeme se snažit vytvářet pohodové školní prostředí.

Pohoda školního prostředí není dána jen školním prostorem, ale pohodu prostředí vytvářejí lidé, kteří v tomto prostředí pracují a toto prostředí navštěvují. Pro vytvoření pohody prostředí je důležité mít ve škole příznivé klima. Ve „Škole dobré pohody“ jsou si žáci, učitelé i rodiče partnery. Dokáží se vzájemně informovat, podpořit ve svém snažení. Řízení školy je vybudováno na demokratických principech, respektuje liberální prostředí. Liberální prostředí školy není anarchií. Demokratické řízení není bezbřehou svobodou. Partneři se nepomlouvají, ale domlouvají se. Partneři se respektují a společně plánují. Partneři vyhodnocují – při nezdaru hledají efektivnější cestu, při zdaru se ocení. Partneři si najdou k sobě cestu i ve volném čase. Dnes je samozřejmostí, že k dětem jsou všichni ve škole vstřícní, děti školu využívají a neničí, všichni společně rádi prožívají hezké okamžiky na výletech a při různých školních akcích (projektové vyučování, školní akce pro veřejnost, v zájmových kroužcích, ...). Práce ve škole je vhodně doplňována relaxačními aktivitami. Chceme, aby prostor školy byl pro všechny příjemný, a napomáhal tak vytváření vhodného klimatu uvnitř školy.

2) Budeme se snažit zdravě učit – učit se v pohodě a učit tak, aby děti porozuměly potřebě celoživotního vzdělávání.

Hlavním posláním naší školy je vzdělávat pro život. To znamená s porozuměním, proto musíme postupovat ve výuce od jednoduchého ke složitějšímu, vést žáky k hledání souvislostí. Učit žáky pracovat s informacemi efektivně. Styl, metody a formy výuky budou učitelé připravovat tak, aby nabízely možnost tvořivého, činnostního přístupu žáků k učení. Důležitou součástí učení v našem programu je vedení žáků k osobní odpovědnosti za dosažené výsledky jak ve škole, tak v životě.

Výstupem je rozvoj znalostí, schopností, dovedností, návyků a postojů budovaných v předmětech školního vzdělávacího programu „Škola dobré pohody“. Vycházíme z oblastí a oborů RVP ZV. Jsou to tyto oblasti: *Jazyk a jazyková komunikace* (předměty ŠVP: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Dramatická výchova), *Matematika a její aplikace* (předmět ŠVP: Matematika), *Informační a komunikační technologie* (předmět ŠVP: Informatika), *Člověk a jeho svět* (předměty ŠVP: Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Výchova ke zdraví), *Umění a kultura* (předměty ŠVP: Hudební výchova, Výtvarná výchova), *Člověk a zdraví* (předmět ŠVP: Tělesná výchova) a *Člověk a svět práce* (předmět ŠVP: Pracovní činnosti). V následujících letech chceme postupně převádět předmětové vyučování do jednotlivých integrovaných celků. Provázanost mezipředmětových vztahů a kooperace učitelů má vytvořit výrazně lepší podmínky pro zdravé a efektivní učení. Ve škole se budou postupně vytvářet a zdokonalovat evaluační nástroje. Jejich tvorba úzce souvisí s výstupy ZŠ, které budou dotvářeny a koordinovány se spádovými školami (ZŠ Štítý, ZŠ Severovýchod Zábřeh) a s dotvářením školního vzdělávacího programu. Celý proces učení je zaměřen na individualizaci výchovně vzdělávacího programu a respektování potřeb dítěte, s cílem dosažení jeho osobního maxima.

3) Budeme se snažit vychovávat silnou lidskou osobnost – tak, aby v dobré pohodě zvládla těžké životní situace.

Každý živý tvor na tomto světě je jedinečný a zranitelný. Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Ve Škole dobré pohody se každý může cítit dobře a bezpečně (v pohodě). Osobnost učitele a osobnost žáka na sebe působí. Osobnost tvoří opět osobnost. Proto naplňování klíčových kompetencí, estetická výchova a dramatická výchova jsou ve Škole dobré pohody základy školního dění, kterého se žák účastní. Odbornost oborů a průřezová témata školního vzdělávacího programu – osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, environmentální výchova i mediální výchova harmonicky formují žákovu osobnost a dávají jí opěrné body pro zvládnutí složitých problémů a životních situací a zároveň nám umožňují lépe jí porozumět. Tak postupně vzniká složitý obraz lidské osobnosti.

4) Budeme se snažit o pohodové začlenění každého dítěte – INTEGRACE.

Integrační program školy je postaven na odborné zdatnosti všech vyučujících, na spolupráci s psychology, speciálními pedagogy a rodiči. Již od MŠ dochází ke spolupráci mezi učiteli MŠ a ZŠ. Snažíme se společně hledat cesty, jak dosáhnout maxima každého dítěte. Od první třídy dochází k součinnosti třídní učitelky s žáky a jejich rodiči. V individuálních případech vstupuje do hry také pracovnice PPP Šumperk. To vše si klade za cíl jediné. Vytvářet co největší pohodu pro rozvoj každého dítěte. Posilujeme osobnostní rozvoj dítěte, odstraňujeme zejména formou speciálních cvičení a náprav handicap žáků (specifické poruchy učení a řečových vad). Pro děti mimořádně nadané připravujeme speciální práce, které odpovídají jejich rozumovým schopnostem, zajišťujeme pro ně možnost srovnání s ostatními dětmi formou meziškolních soutěží a v neposlední řadě je připravujeme na přijímací zkoušky nad rámec vlastního vyučování. Mimo to se všichni učíme respektování individuálních potřeb dětí, vzájemné toleranci a schopnosti spolupracovat.

5) Budeme se snažit vytvářet informační prostředí tak, aby děti v dobré pohodě zvládly přísun množství informací, které je potká.

Program zavádění informačního prostředí je zaměřen na co nejefektivnější práci s informacemi a vytváření informačního prostředí. Od první třídy jsou děti vedeny k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti, pracují s daty a učí se je zpracovávat. Všichni žáci mohou využívat učebnu výpočetní techniky a počítače k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem. V kmenových učebnách žáci pracují na interaktivních tabulích. Děti mají k dispozici jak školní knihovnu, tak výpočetní techniku – například pro zpracování prací, referátů a podobně. Chceme, aby žáky ve škole obklopovalo to, o čem se učí, co vyrobili a prožili. Od první třídy se děti učí plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit. K tomu nám slouží tzv. PORTFOLIO, které vedou žáci všech ročníků.

6) Budeme se snažit sportovat a poznávat, že k dobré pohodě patří nejen zdravý duch, ale i tělo.

Program alternativních sportovních aktivit, mezi něž patří plavání, lyžování, bruslení, sáňkování, cyklistika a turistika budeme naplňovat dobře zorganizovanými akcemi. Tyto akce mají nejenom ozdravný význam pro děti, ale zejména mají vliv při vytváření dobrých vztahů mezi dětmi ve třídě a škole. To, o čem se mnohdy dlouze učíme jen teoreticky, se budeme snažit učit ve skutečnosti. Samozřejmě, že klasickou výuku tělesné výchovy

nebudeme opomíjet, ale budeme se snažit rovnoměrně nabídnout dětem různé oblasti sportu tak, aby si to „své“ našel každý žák. Výuka tělesné výchovy je zařazena do oblasti Člověk a zdraví. Tu vhodně doplňují pravidelné pohybové přestávky, tělocvičné chvílky v hodinách, a sportovní zájmové útvary.

7) Budeme usilovat o rozvoj a porozumění samosprávné demokracii, našemu místu v rodišti, vlasti, Evropě a světě.

Již od MŠ jsou děti vedeny k poznání pravidel, která jsou společností dána. Také jsou seznamovány se svými právy a učí se demokraticky prosazovat své postoje, nebo se naopak učí ustoupit hlasu většiny. To vše není naplňováno jen mezi dětmi, ale i mezi dospělými. Ať už zaměstnanci školy nebo rodiči dětí. Nad činností školy bdí Školská rada, která je ředitelce školy jak odborným partnerem ze zákona, tak současně konstruktivním oponentem. V příštím období by se měla stát také poradním orgánem, který pomůže hledat a navrhnout řešení v obtížných situacích.

Tradicí jsou pravidelné pondělní ranní kruhy. Jde o „komunikační“ aktivitu. Další součástí komunikace je setkávání a další projekty napříč třídami, napříč „školou“. Spojujeme věkové skupiny, aby starší předali své dovednosti těm mladším, a naučili se tak být zodpovědnými. Jelikož naše děti budou odcházet do škol, které navštěvují žáci různých národností, klademe důraz na multikulturní výchovu.

8) Budeme usilovat o to, aby „Škola dobré pohody“ byla školou bezpečnou – aby děti byly ve škole v bezpečí, aby se naučily rozpoznat nebezpečné situace, a také aby se jim naučily bránit.

Velká péče je věnována preventivnímu programu. Součástí školního plánování je Minimální preventivní program. Z něho vychází úzká spolupráce s odborníky na organizaci seminářů pro žáky i pedagogy, systematická spolupráce koordinátora, psychologa, vedení školy zejména s třídními učiteli, ale i široká nabídka programů pro volný čas.

Ve škole jsme od roku 2001 začali budovat nabídku zájmových kroužků. Zájmové kroužky navštěvují žáci naší školy. Mohou být součástí činnosti školní družiny.

Na každý školní rok je zpracován minimální preventivní program, který je v průběhu školního roku plněn a v závěru vyhodnocován.

9) Škola dobré pohody je ta, která je pozitivně vnímána veřejností.

Oblast, která je pro školu významná, je oblast „public relations“, oblast „grantování“, komunikace s veřejností – zejména rodičovskou – a publikační a lektorská činnost pracovníků školy. Toto jsou všechno oblasti, ve kterých škola získává jméno, dává o sobě vědět, rozšiřuje vybavenost a podobně.

Rodiče si zvykli na pravidelné konzultace, třídní schůzky, společné akce, na školní zpravodaj Jedláček, na různé letáky a ankety. Široká veřejnost může získávat okamžitý obraz o dění ve škole prostřednictvím našich internetových stránek. Co se týká publikační a lektorské práce, vnímáme my učitelé, že v této oblasti ještě máme rezervy. Zapojujeme se do meziškolních soutěží, olympiád, testování.

V minulých letech se nám podařilo získat několik grantů například na projekty „EU Peníze školám“, „V zdravém těle zdravý duch“, „Na zelenou – Do školy a zpátky jako do pohádky“, „EU Jedlí“. Mimo to organizujeme ve spolupráci s charitativními organizacemi prodeje a sbírky pro děti onkologicky nemocné nebo handicapované. Věříme, že podobné akce děti vnitřně obohacují a chceme je organizovat i nadále.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Snažíme se o zavádění společných postupů na úrovni školy, uplatňovaných ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků. Následující strategie učitelovy práce jsou společné všem vyučovacím předmětům. Jejich cílem je vést ve všech předmětech žáky k dosažení klíčových kompetencí. Oborové strategie k dosažení klíčových kompetencí jsou rozepsány u jednotlivých předmětů. Absolventem naší školy je žák se zdravou sebedůvěrou, schopný otevřené komunikace a spolupráce, který je schopen vlastního reálného sebehodnocení, a je připraven učit se dle svých možností.

Kompetence k učení

Základní vzdělávání má žákům pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Žáci ZŠ a MŠ Jedlí jsou vedeni k tomu, aby hlouběji porozuměli sami sobě, ostatním lidem i světu kolem sebe se zachováním dobré pohody. Školní vzdělávací program je sestaven tak, aby žáci nepřijímali jen hotové teoretické informace, ale osvojili si i způsoby řešení reálných životních problémů. Za klíčové považujeme tyto životní kompetence: **schopnost zvolit si zdravý způsob života, schopnost komunikace a spolupráce, schopnost řešit problémy, umět se učit. Za velmi důležité považujeme i rozvoj citovosti, tolerance a zodpovědnosti.** Tyto kompetence jsou rozvíjeny ve všech oblastech – oborech.

Instituce poskytující základní vzdělání mají podle RVP tyto cíle (kompetence):	Co to například znamená v ZŠ Jedlí v programu Škola dobré pohody:
1) KOMPETENCE K UČENÍ: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> – Učitel klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací v encyklopediích na internetu – učitel vede žáky k procvičování paměťového učení (básničky a divadelní hry) – učitel učí děti hrou a vlastní prací, zapojení audiovizuální techniky – projektové vyučování – portfolio; učení k sebehodnocení – žák zpracovává referáty z knih a na dané téma – žák je schopen porozumět, proč se učí a ptá se po důvodech k učení – žák se soustřeďuje na učení
2) KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> – učitel připravuje vyučování tak, aby žák hledal různá řešení, řešil netradiční problémové úlohy; – učitel připravuje vyučování tak, aby se učivo žáků co nejvíce propojovalo a tím získávalo systematickosti – učitel vybízí svým přístupem žáky k hledání souvislostí, k dialogu, k řešení problémů – žák se zapojuje do soutěží, do problémů školního života; – žák je veden k zodpovědnosti za své činy – žák vypracovává jednoduché pokusy a učí se dělat samostatně závěry

<p>3) KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učitel podněcuje žáky k tomu, aby se nebáli říci vlastní názor, aby dovedly vybrat hlavní myšlenky - učitel vede žáky tak, aby byli schopni odpovídat celými větami na otázky, aby byli schopni reprodukovat text, aby byli schopni vytvořit vlastní text, aby byli schopni vést rozhovor, aby se dokázali zhodnotit a obhájit své činy - učitel klade důraz na adekvátní verbální i neverbální komunikaci – se spolužákem, s dospělým ve škole i mimo školu; - žák je schopný naslouchat a přihlásit se o slovo, zpracované referáty dokáže verbálně obhájit - žák se dokáže domluvit se skupinou dětí
<p>4) KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci ve třídě (příprava setkávání), vzájemnou pomoc při učení - žák prokáže schopnost střídat role ve skupině; - žák prezentuje řešený projekt, svou dovednost,... - žák dostává možnost vést skupinu - učitel rozděluje práci dle schopností tak, aby každé dítě mělo šanci vyniknout - učitel vybírá zadání práce tak, aby děti zažily radost z úspěchu (vnímaly vlastní užitečnost)
<p>5) KOMPETENCE OBČANSKÉ: připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učitel i žák respektují práva a dodržují povinnosti nejen při dodržování školního řádu - učitel i žák respektují individuální rozdíly, kulturní a náboženské odlišnosti lidí – k tomu napomáhá MPP - žák jedná zodpovědně a uvědoměle ve škole i mimo ni - učitel zprostředkuje dětem poznání svých práv - žák chápe, co je etické a taktní jednání a chová se podle daných pravidel
<p>7) OSOBNOSTNĚ SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou obklopeni esteticky podnětným a zdravým prostředím, na jehož tvorbě se společně podílejí - řešení problémů jednotlivých žáků je realizováno ve spolupráci třídního učitele, rodičů, ředitelky školy, psychologa... - jedním z hlavních cílů projektové vyučování je poznání hodnoty zdraví - učitel dbá na to, aby žáci pochopili zákazy, které jsou vydány v souvislosti s jejich bezpečností
<p>8) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou vedeni – motivováni k aktivní účasti na hodinách dramatické výchovy - žáci se zapojují do projektů

lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	<ul style="list-style-type: none"> – učitelé vhodně vybírají knihy, filmy – učitelé zprostředkují seznámení s osobou jiné národnosti, vyznání...
9) KOMPETENCE PRACOVNÍ: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> – žáci jsou vedeni – motivováni k aktivnímu zapojení do předmětu svět práce a ke zvládnutí hodnocení a sebehodnocení – žáci se aktivně účastní poznávacích výletů a exkurzí – žáci se zapojují v zájmových aktivitách ve škole i mimo školu a do vydávání školního zpravodaje – žáci spoluvytvářejí prostředí školy, pomáhají s úklidem, vytvářejí učební pomůcky

Integrační program – Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Integrační program školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima. Výstupy integračního programu tak zasahují zejména do kompetencí Osobnostní sociální výchovy a jejich zvládnutí výrazně ulehčuje cestu učením.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření naše škola realizuje.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů:

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školního poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. U žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně je zpracován individuální vzdělávací plán.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobí své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití těchto opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pravidla pro průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáky se SVP

Podpůrná opatření prvního stupně poskytuje škola sama, v součinnosti se školním poradenským pracovištěm. Tato podpůrná opatření mají podobu individualizace přístupu k žákovi, zpracování a realizace tzv. Plánu pedagogické podpory (PLPP). Východiskem pro nastavování podpory je především pozorování žáka v hodině, rozhovor (se žákem či zákonným zástupcem žáka), ústní prověřování znalostí a dovedností, písemné zkoušky, analýza procesů, výkonů a výsledků činností (s důrazem na kvalitativní rozbor), didaktické testy, portfolio žakovských prací, reflexe rozboru výsledků žakovy práce a hodnocení, analýza domácí přípravy žáka a dosavadního pedagogického přístupu. Podpůrná opatření

představují zejména úpravy organizaci práce se žákem, v metodách výuky, ve způsobech hodnocení žáka a v případném poskytnutí pomůcek pro vzdělávání žáka, které nevyžadují další finanční prostředky. Pedagogové školy postupují na základě pedagogické diagnostiky, případně speciálně – pedagogické. Jedná se tedy o etapu přímé individualizované podpory žáka ve výuce učitelem. Prvotní podporu navrhuje a realizuje učitel sám, případně ve spolupráci s pedagogy školy. Pokud přímá podpora ve výuce nepostačuje, učitel vstupuje do etapy Plánu pedagogické podpory (PLPP). V ní se předpokládá komplexnější přístup k řešení problémů a zapojení více pedagogů, kteří se podílejí na vzdělávání žáka. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu podle přílohy dané vyhlášky. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Pokud tato podpůrná opatření nevedou k úpravě vzdělávání směrem k pozitivní změně, škola nejpozději do tří měsíců požádá zákonného zástupce žáka o návštěvu školského poradenského zařízení. PPP nebo SPC na základě žádosti zákonného zástupce, v případech zvláštního zřetele také v zastoupení orgánu veřejné moci, provádí posouzení vzdělávacích potřeb žáka. Školské poradenské zařízení následně vyšetřuje žáka a vystavuje zprávu z vyšetření. Je vydána zákonnému zástupci s informovaným souhlasem. Pokud se u žáka bude jednat o speciální vzdělávací potřeby, vystavuje školské poradenské zařízení dle § 15 vyhl.č. 27/2016 Sb., doporučení ke vzdělávání žáka se SVP pro školu. Před definitivním vystavením kontaktuje poradenské zařízení školu, aby si ověřilo, zda má škola odpovídající pomůcky, případně zda dokáže zajistit asistenta pedagoga, speciálního pedagoga, služby školního psychologa a za jak dlouhou dobu. Do doby než škola bude schopna zajistit jmenované odborné služby, zajišťuje poradenské zařízení intenzivní konzultační a metodickou podporu při vzdělávání žáků se SVP. S doporučením žáka a jeho zákonného zástupce seznamuje a následně odesílá do školy, kde se doporučení finalizuje po dohodě s vedením školy, podepisuje se informovaný souhlas. Škola následně připraví navržená podpůrná opatření, postupuje bez zbytečné prodlevy, nejpozději do 4 měsíců výuky ode dne podpisu doporučení musí být podpůrná opatření poskytována. Významnou roli v realizaci podpůrných opatření má spolupráce s rodiči žáka. Role rodičů při poskytování podpůrných opatření:

- podpora žáka v oblasti domácí přípravy na základě konzultace s vyučujícím (vlastní realizace podpory)
- zajištění základních podmínek pro úspěšnou domácí přípravu (přiměřený denní režim, klid na domácí práci, organizace pracovního místa)
- emoční podpora žáka při zvládnání nároků školy
- spolupráce při vyhodnocování podpůrných opatření
- nastavení kontrolních mechanismů pro práci s žákem
- posílení motivace žáka

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP vychází ze ŠVP. Obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň stanovená v RVP ZV.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

ŠPP je tvořeno výchovným poradcem, metodikem prevence sociálně-patologických jevů a proškoleným pedagogem v oblasti problematiky žáků SVP. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Další subjekty zapojené do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

PPP Šumperk (Zábřeh, Mohelnice), SPC – Schola Viva Šumperk, školní psycholog, Logos – RP v Zábřehu (při vzdělávání žáků s vadami řeči), Odbor sociálních věcí při MěÚ v Zábřehu (OSPOD).

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky

- respektování stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častěji kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizaci výuky

- střídání forem a činnosti během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciální pedagogické péče

Zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péči: logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči a dyslexie pro žáky se specifickými poruchami učení. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla pro průběh tvorby, realizace a vyhodnocení planu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáky nadané a mimořádně nadané

Individuální vzdělávací plán pro mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně

nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocování naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňována upravován během školního roku. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, metodikem prevence sociálně-patologických jevů, dále školními speciálními pedagogy a pracovníky dislokovaného pracoviště PPP v Šumperku. Tento pracovník – školní psycholog pracuje na naší škole v předem určené dny v týdnu. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a zároveň koordinuje školního poradenského pracoviště. Péče o nadané žáky je koordinována výchovným poradcem.

Další subjekty zapojené do systému vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pedagogové naší školy se této problematice věnují v rámci DVPP. Spolupracujeme s PPP v Šumperku.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků nadaných a mimořádně nadaných

Jedná se zejména o:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vytváření skupiny mimořádně nadaných žáků ve výuce
- účast žáků na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

Prevence sociálně patologických jevů na základě minimálního preventivního programu (MPP):

Preventivní program školy zasahuje do oboru Výchova ke zdraví. Minimální preventivní program je rozpracován na začátku školního roku. Důraz klademe na praktické dovednosti, proto už od 1. ročníku děti dramatizují scény. Na děti působí samotný příběh, ale také následný rozhovor na dané téma. V případě pochybností o správném postupu při hledání řešení problémů dětí, konzultujeme situaci s PPP Šumperk

Za velmi důležité v oblasti prevence pokládáme využití volného času. Také to je důvod, proč zřizujeme zájmové kroužky a také zprostředkováváme dalším organizacím možnost vést další

aktivity v budově školy. Jde o ZUŠ Zábřeh, která zde vyučuje hře na keyboard, klavír, kytaru a vede hodiny Hudební nauky. Dále spolupracujeme s Farním úřadem Zábřeh.

Z toho vyplývá, že děti mají možnost vybrat si zájmové kroužky, které odpovídají jejich založení. Nabídka zahrnuje kroužky z oblasti estetiky, sportu, divadla, počítačů, nepovinného předmětu náboženství.

Poslední oblastí MPP je práce ve školní družině. V družině mohou děti posedět, popovídat si, poradit se s vychovatelkami, poslechnout hudbu, zahrát si společenské hry apod. Pro žáky je také přístupná školní knihovna a učebna výpočetní techniky. Mezi nepravidelné aktivity patří i výjezdy a další aktivity, které ozvláštňují čas strávený ve škole.

Průřezová témata:

V tabulce je naznačena linka životních a oborových kompetencí.

Oblast	Vzdělávací cíl oblasti	PŘEVLÁDAJÍCÍ KOMPETENCE	
		Životní kompetence	Významné oborové kompetence
Průřezová témata	Propojování kompetencí, kterými je žák vybaven do života. Filozofie života.	umět se učit, schopnost spolupráce	tolerance - respektování a zodpovědnost

K propojování životních – klíčových kompetencí a významných oborových kompetencí dochází právě v průřezových tématech. Ta se tak stávají filozofií školy. K realizaci konkrétních výstupů jednotlivých průřezových témat dochází jak v konkrétních tématech a aktivitách jednotlivých předmětů, tak zcela samozřejmě při každodenním životě školy. Mohou vznikat různé projekty, nebo jen činnosti, které vytváří přátelské prostředí ve škole. Účinnost výchovného působení průřezových témat je posilována využíváním dalších vhodných příležitostí, se kterými se žáci setkávají mimo školu (např. filmových a divadelních představení, televizních a rozhlasových pořadů, výstav, exkurzí, besed atd.).

V etapě základního vzdělávání vyčleňujeme tato průřezová témata:

1. OSOBNOST – Osobnostní a sociální výchova
2. DEMOKRACIE – Výchova demokratického občana
3. GLOBÁLNÍ EVROPA – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. PŘÁTELSKÁ ŠKOLA – Multikulturní výchova
5. NENIČITEL PŘÍRODY – Environmentální výchova
6. MÉDIA – Mediální výchova

1. OSOBNOST – Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života.

Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

2. DEMOKRACIE – Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana se snaží o výchovu osobnosti, která dobře chápe hodnotu spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především o rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoučelná, ale má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

3. GLOBÁLNÍ EVROPA – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

4. PŘÁTELSKÁ ŠKOLA – Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur – tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí,

by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

5. NENIČITEL PŘÍRODY – Environmentální výchova

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše – od nejbližšího okolí po biosféru planety. Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti), prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

6. MÉDIA – Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií – zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají velmi nestejnorodý charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v medializovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata	Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOST Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání	Čj Vv Tv Hv M Prv	Čj Vv Tv Hv M Prv	Čj Vv Tv Hv M Prv Aj Zdr	Čj Vv Tv Hv M Prv Aj Zdr	Čj Vv Tv Hv M Prv Aj
	Sebepoznání a sebepojetí	Čj Hv Prv Tv Vv Zdr	Prv Tv Vv Zdr	Prv Tv Aj Vv Zdr	Tv Vv Pč Zdr	Př Vv Tv Hv Pč Zdr
	Seberegulace a sebeorganizace	Prv Tv Pč Čj M	Prv Tv Pč M	Prv M Vv Pč Tv	Pč M Př Tv Vv	Př Vv Vv Pč Tv
	Psychohygiena	Prv Hv Pč Vv Tv Čj Zdr	Prv Pč Tv Hv Vv Zdr	Prv Tv Hv Pč Zdr	Př Pč Tv Hv Vv Zdr	Př Pč Tv Hv Vv Zdr
	Kreativita	Hv Čj Vv Pč Tv	Hv Vv Pč	Hv Prv Vv Pč Čj Zdr	Hv Vv Pč Tv Zdr	Hv Tv Vv Pč Čj Zdr
	Poznávání lidí	Prv Zdr	Prv Zdr	Prv Zdr	Př Vl	Př Vl
	Mezilidské vztahy	Prv Tv Hv	Prv Tv Hv Zdr	Prv Tv Aj Hv Zdr	Aj M Tv Vl Hv	Aj Vl Čj Hv Př Vv Tv
	Komunikace	Čj Tv Hv	Čj Tv Hv Vv	Čj Prv Aj Vv	Aj Vv Tv Vl	Čj It Aj Hv

			Zdr	Tv Hv Zdr	Hv Zdr	Tv Vv Vl Zdr
	Kooperace	Tv	Tv	Tv	Tv	Čj Vv
		M Vv	M Vv	M Vv	M Vv Hv	Tv M Hv
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			Prv Tv Zdr	M Př Vl Pč Zdr	Př Pč M Tv It Zdr
	Hodnoty, postoje a praktická etika	Čj Prv	Prv	Tv Prv	Tv Vl Zdr	Vl Tv Zdr
DEMOKRACIE Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	Prv Tv Zdr	Prv Tv Zdr	Aj Tv Zdr	Tv Vl Zdr	Vl Tv Zdr
	Občan, občanská společnost a stát		Prv	Prv Zdr	Vl Zdr	Vl Zdr
	Formy participace občanů v politickém životě					Vl Zdr
	Prin. demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl Zdr	Vl Zdr
GLOBÁLNÍ EVROPA Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímají	Hv	Hv	Hv	Aj Hv	Aj It Hv Vv
	Objevujeme Evropu a svět				M Vl	Vl Př
	Jsme Evropané			Aj	Aj Vl	Aj Vl
PŘÁTELSKÁ ŠKOLA Multikulturní výchova	Kulturní diference		Prv Čj		Aj Vl	Aj Vl Hv
	Lidské vztahy		Prv	Prv		Vl
	Etnický původ	Prv				Př
	Multikulturalita	Zdr			Aj Vl	Aj It

					Hv	Vl Pč Hv
	Princip sociálního smíru a solidarity				Vl	Vl
NENIČITEL PŘÍRODY Enviromentální výchova	Ekosystémy	Prv Vv	Prv Vv	Prv Vv	Př Vv Vl	Př Vv Vl Pč
	Základní podmínky života	Prv	Prv	Prv Pč	Př	Př Pč
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Prv	Prv Vv	Př Vl Pč	Aj Pč Př Vl Vv
	Vztah člověka k prostředí	Prv Vv Čj M Hv Pč	Prv Hv M Pč Vv Zdr	Prv Zdr Pč Aj M Vv	Pč Hv M Tv Př Vl Aj Zdr	Př Hv Vl Pč Vv Tv Zdr
MÉDIA Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení					Čj
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		M Prv	Prv Zdr	Zdr	Čj Př Vv Zdr
	Stavba mediálních sdělení				Čj	Čj
	Vnímání autora mediálních sdělení		Vv Zdr	Vv	Vv Čj	Čj Vv
	Fungování a vliv médií ve společnosti				Hv	Hv
	Tvorba mediálního sdělení		Zdr		Čj	Čj It
	Práce v realizačním týmu		Zdr		Čj	Čj Vv It

4. Učební plán

Rámcový učební plán – RVP ZV

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň	2. stupeň
		1. - 5. ročník	6. - 9. ročník a odpovídající ročníky víceletých středních škol
		Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	15
	Cizí jazyk	9	12
Matematika a její aplikace		20	15
Informační a komunikační technologie		1	1
Člověk a jeho svět		12	-
Člověk a společnost	Dějepis		11
	Výchova k občanství		
Člověk a příroda	Fyzika	-	21
	Chemie	-	
	Přírodopis	-	
	Zeměpis	-	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	10
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	10
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	3
Disponibilní časová dotace		16	24
Celková povinná časová dotace		118	122

Učební plán – ZŠ Jedlí

Tabulace učebního plánu:

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Min. čas. dotace	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	Dispon. hodiny	Celkem	Součet za oblasti
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	5	38	47
	Anglický jazyk	9	–	–	3	3	3	0	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4	4	2	22	22
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	0	1	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	12	2	2	2	-	-		6	19
	Přírodověda a		-	-	-	2	1+1	1	4	
	Vlastivěda		-	-	-	1+1	2	1	4	
	Zdravouka		0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	5	5	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1		5	14
	Výtvarná výchova		1+1	1+1	1	2	2	2	9	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5	5
		102	21	22	24	25	26	16	118	118

Poznámky k učebnímu plánu:

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu Škola dobré pohody dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

- Ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** část očekávaných výstupů převádíme z předmětu **Český jazyk a literatura** do předmětu **Dramatická výchova, která je integrována do předmětu Zdravouka**. Tato změna vchází v platnost 1.9.2016.

Předmět Dramatická výchova je vyučován ve všech ročnících naší školy (v 1. – 5. ročníku).

- **Ve výuce cizích jazyků nabízí učební plán výuku prvního cizího jazyka od třetí třídy.**
- Ve vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** je předmět **Informatika** vyučován v 5. ročníku. Jde o předmět, který seznámí děti s vyšší úrovní práce na počítači. Na základní úrovni jsou děti seznámeny s prací na počítači již v MŠ a tato práce dále pokračuje ve všech ročnících a prolíná se všemi předměty od 1. do 5. ročníku.
- Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** jsou naplňovány v předmětech **Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda a Zdravouka**. Je vyučována 1 hodinu týdně v každém ročníku. V této oblasti je počítáno s navýšením hodinové dotace z volné disponibilní části, a to tak, že Vlastivěda je navýšena o jednu hodinu ve 4. ročníku a Přírodověda o jednu hodinu v 5. ročníku.
- Vzdělávací oblast **Umění a kultura** je naplňována v předmětech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Výtvarná výchova je v 1. a 2. ročníku navýšena o jednu hodinu z volné disponibilní časové dotace.
- Od školního roku 2010/2011 je integrovaná do učebních osnov doporučená vzdělávací oblast **Etická výchova** ve všech ročnících a doporučená vzdělávací oblast **Sexuální výchova** je integrovaná v předmětech 5. ročníku.
- **Zdravouka** je integrovaný vyučovací předmět, který vznikl spojením části vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a jeho svět, která by se dala nazvat Výchova ke zdraví a doplňujícího oboru Dramatická výchova. Název Zdravouka spojuje slova zdraví, dramatizace a učení. Zařazujeme ji do ŠVP od 1.9.2016.
- **Náboženství** se vyučuje jako nepovinný předmět 1 hodina týdně.

5. Učební osnovy

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu Český jazyk

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován v 1. - 5. ročníku jako samostatný předmět. Verbální a neverbální komunikace bude dále rozvíjena prostřednictvím Dramatické výchovy.

V každém ročníku je jedna disponibilní hodina věnována čtenářským dílnám a výuce čtenářské gramotnosti.

Místo realizace

Kmenové třídy, třída s počítači, obecní knihovna.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 složek

- a) jazyková výchova
- b) literární výchova
- c) komunikační a slohová výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět se zaměřuje na:

- rozvoj kultivovaného ústního i písemného projevu
- získávání vědomostí a dovedností žáků potřebných k osvojení spisovného jazyka
- vnímání literatury jako zdroje poznání a prožitků
- využití různých zdrojů informací (internet, slovníky, encyklopedie)

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech, proto má Český jazyk a literatura mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Vede k využívání různých zdrojů informací např. encyklopedií, internetu, slovníků apod.

Formy realizace

Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Organizační formy výuky

Hromadná výuka, individuální výuka, skupinová a kooperativní výuka, projektové vyučování, samostatná práce žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- učí se pod vedením a pomocí nejrůznějších zdrojů
- je schopen porozumět, proč se učí
- osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání využije v jiných oblastech
- vyhledá, vytrídí, vyhodnotí a ukládá informace z různých zdrojů a uvede je do souvislosti
- je schopen porozumět slovům a dávat je do souvislosti

Učitel:

- vede žáka k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování

- seznamuje žáka s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- používá grafické nástroje k pochopení textu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně aplikuje osvojená pravidla probraných mluvnických jevů
- neodradí se případným neúspěchem a snaží se nalézt řešení
- kontroluje svoji práci, objevuje chyby a odstraňuje je
- je schopen obhájit si svá rozhodnutí

Učitel: - vede žáka k řešení problémů na základě pozorování a srovnávání

- vede žáka k řešení nastolených problémů dostupnými metodami pomocí literatury, pomůcek, vlastních zkušeností a vědomostí
- vede žáka k hledání různých způsobů řešení

Kompetence komunikativní

Žák: - správně formuluje obsah sdělení v rámci probíraných žánrů

- vyjadřuje se kultivovaně a rozšiřuje si slovní zásobu
- prezentuje své myšlenky a názory

Učitel: - používá metody diskuse, argumentace, reakce na vyjadřování druhých, dokončování vět, myšlenek, příběhů, vyzdvihuje skutečnost, že rozdílnost názorů neznamená osobní antipatii

Kompetence sociální a personální

Žák: - pracuje ve skupinách, diskutuje, spolupracuje a nalézá řešení problémů

- dodržuje dohodnutá pravidla, naslouchá a respektuje ostatní

Učební osnovy předmětu Český jazyk
1. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - zrakem rozlišuje tvary stejné a odlišné, orientuje se v prostoru	čtení - přípravné období čtení - rozvoj zrakového a sluchového vnímání	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
- sestavuje jednoduchá slova z hlásek - rozlišuje první a poslední hlásku ve slově, sestavuje písmena a vytvoří slabiky, složí slova a jednoduché věty - slabikuje nebo hláskuje slovo	- sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek dlouhých a krátkých, souhlásek a souhláskových skupin - intonace vět - sluchová analýza a syntéza - písmeno, hláska, slabika, slovo, věta	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání: Cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění HV - Rytmizace říkadel a básní
- rozezná písmeno malé, velké, tiskací, psací - rozezná hlásku a písmeno - orientuje se na stránce v knížce - použije pojmy stránka, řádek, sloupec, písmeno, slovo, věta	- vyvození hlásek a písmen abecedy - velká a malá tiskací písmena - velká a malá psací písmena - slova se slabikami di, ti, ni; dy ty ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání: Cvičení dovednosti, zapamatování PČ - Modelování písmen
- odůvodňuje psaní velkého písmene na začátku věty - rozlišuje interpunkční znaménka a použije je	- pravopis - velká písmena na začátku věty	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémů, cvičení dovedností, zapamatování
- je schopen porozumět přečtenému textu podle svých předpokladů - vštěpuje si hygienické návyky při čtení - rozpozná interpunkční znaménka	praktické čtení - pozorné, přiměřeně rychlé věcné čtení - porozumění slovům, větám - hygienické návyky při čtení	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání: Cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
- čte jednoduché věty se správnou intonací - je schopen porozumět přečtené větě a zopakovat ji	- čtení písmen, slabik, slov a vět	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění
- rozlišuje tiskací a psací písmena	- tiskací a psací písmena	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, cvičení dovednosti a zapamatování
- připravuje si pracovní	psaný projev	OSV - Rozvoj schopnosti

<p>místo, správně sedí, správně drží psací potřeby, dodržuje správnou vzdálenost očí</p>	<p>- základní hygienické návyky při psaní, hygiena zraku</p>	<p>poznávání: Řešení problémů, dovednosti pro učení</p>
<p>- napíše správné tvary písmen a číslic - kromě písmen W, Q, X - spojuje slabiky, slova, píše krátké věty - použije správnou techniku psaní - přepíše tiskací písmeno do psané podoby</p>	<p>technika psaní - čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava - psaní jednotlivých písmen, číslic - spojování písmen a slabik, psaní slov a krátkých vět</p>	<p>OSV - Psychohygiena: dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací - uvolnění, relaxace</p>
<p>- napíše písmena, slabiky, jednoduchá slova a věty - napíše diktát jednoduchých slov a vět - napíše jednoduché sdělení</p>	<p>- psaní písmen, slabik, slov, vět - opis, přepis, diktát, interpunkční znaménka - psaní jednoduchých sdělení - žánry písemného projevu: vzkaz, pozvánka, zápis do notýsku</p>	<p>OSV - Kreativita: Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>
<p>- vysloví správně všechny hlásky podle svých dispozic, opraví nesprávnou výslovnost - pracuje přiměřeným tempem - správně dýchá - využívá hlasových a dechových cvičení - použije verbální a nonverbální prostředky řeči - vypravuje podle otázek o svých zážitcích</p>	<p>základy mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu, správná výslovnost, přiměřené tempo, řečová cvičení, oprava nesprávné výslovnosti - rozvoj slovní zásoby - verbální a nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta)</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání: Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění OSV - Seberegulace a sebeorganizace: Cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání</p>
<p>- použije základní komunikační pravidla - osloví, požádá, pozdraví, poděkuje, omluví se - vyjadřuje svá přání - toleruje odlišné názory, slušně odmítne, neskáče do řeči - reaguje na jednoduché pokyny - stručně zformuluje své názory a otázky - naslouchá ostatním - podle mimiky obličeje a gest rozpozná postoj mluvčího</p>	<p>základní komunikační pravidla rozhovoru - role mluvčího a posluchače - zdvořilost a střídání rolí</p>	<p>OSV – Komunikace: Řeč těla, zvuků, slov</p>

- podle svých dispozic je schopen vytvořit mluvený nebo slyšený text - rozlišuje a použije komunikační žánry	- reprodukce textu - krátké komunikační žánry - prosba, omluva, oslovení, poděkování, pozdrav, jednoduchý vzkaz	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika: Dovednost rozhodování se v eticky problematických situacích všedního dne
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- přednese jednoduchou básničku, říkadlo	- literární texty - přednes básní, hádanek, říkadel, koled, - přísloví, pořekadla	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
- podle svých schopností zdramatizuje jednoduchý text - domyslí si konec příběhu, vymyslí si svůj vlastní příběh - vyjadřuje své dojmy z přečteného textu	- dramaturgie textu - domýšlení a vymýšlení příběhu	
- je schopný soustředit se a vnímat poslech - vypravuje text podle otázek a obrázkové osnovy a doplní závěr, nakreslí ilustraci k textu - rozlišuje báseň a od ostatních vyprávění	- vnímání a poslech textu - literární pojmy: pohádka, báseň, příběh	VV – Ilustrace k textu

2. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, slabik, písmen - vyslovuje slovo po hláskách, po slabikách - určuje počet hlásek a slabik ve slově - dělí slova na konci řádku podle svých schopností	- čtení písmen, slabik, slov a vět	
- při mluveném, čteném a psaném projevu odlišuje krátké a dlouhé samohlásky - odůvodňuje psaní u, ú, ů	- tiskací a psací písmena	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání
- vyjmenuje souhlásky tvrdé,	- psaný projev	

<p>měkké, obojetné</p> <ul style="list-style-type: none"> - odůvodňuje psaní y, ý a i, í a po tvrdých a měkkých souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> - psaní písmen, slabik, slov, vět - opis, přepis, diktát 	
<ul style="list-style-type: none"> - správně vyslovuje skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	<ul style="list-style-type: none"> - psaní písmen, slabik, slov, vět - psaní číslic 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje celou abecedu, opíše a přepíše písmena a číslice abecedy - dodržuje správný tvar písmen - je schopen vysvětlit, k čemu je nám abeceda 	<ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky při psaní 	
<ul style="list-style-type: none"> - napíše velká písmena na začátku věty - rozezná konec věty a začátek následující věty - správně použije interpunkční znaménka - opíše a přepíše krátké věty - rozlišuje a určuje druh věty podle postoje mluvčího - ve správném pořadí uspořádá a napíše zpřeházený text 	<ul style="list-style-type: none"> - mluvený projev 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slova dle významu, slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova podobného a opačného významu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní komunikační pravidla rozhovoru - prosba, omluva, poděkování, pozdrav, jednoduchý vzkaz - komunikace a spolupráce ve skupině 	OSV – Komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná párové souhlásky na konci slova - správně užije párové souhlásky ve slovech a odůvodní pravopis 	<ul style="list-style-type: none"> - párové souhlásky na konci slov 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vlastní jména osob a zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastní jména osob a zvířat 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednoduchá podstatná jména a slovesa v základním tvaru - napíše velké písmeno na začátku vlastních jmen - vyslovuje předložku 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména, slovesa, předložky, spojky 	

dohromady se jménem		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> - v krátkém mluveném projevu správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - je schopen porozumět pokynům přiměřené složitosti - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - spisovně se vyjadřuje ve větách - vypravuje o svém vlastním zážitku - popíše osobu, zvíře, předmět, obrázek, seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypravuje podle nich jednoduchý příběh - vyjadřuje svůj názor a pocity 	<ul style="list-style-type: none"> - mluvený projev 	
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním jednoduchý krátký text, pečlivě vyslovuje, reprodukuje jeho obsah podle svých schopností - orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky - přednese jednoduché básně 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasité a tiché čtení - přednes básně 	M – Porozumění slovní úloze
<ul style="list-style-type: none"> - zdvořile jedná s lidmi, respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - při komunikaci použije jednoduché zdvořilostní obraty - vyslechne spolužáky, dospělé - toleruje odlišný názor a vzájemně spolupracuje s ostatními 	<ul style="list-style-type: none"> - základní komunikační pravidla rozhovoru - prosba, omluva, poděkování, pozdrav, jednoduchý vzkaz - komunikace a spolupráce ve skupině 	OSV - Komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - před psaním uvolňuje ruku - správně sedí, drží pero - píše čitelně, úhledně a dodrží celkovou úpravu projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky při psaní - úprava písemností 	
	- jednoduchá sdělení	PRV - Člověk a svět - Adresa

- napíše adresu, pozdrav, blahopřání, krátký dopis, vzkaz		PČ , VV - Blahopřání
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- rozlišuje poezii a prózu - vymyslí rým - rozlišuje pohádku od ostatních vyprávění - vyjmenuje literárními pojmy	- základní literární pojmy - báseň, rým, pohádka, příběh, hádanka, říkanka, kniha, - knihovna, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, - divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, hlavní postavy	
- je schopen soustředit se na poslech prózy a poezie - převypráví krátký text podle otázek učitele nebo podle obrázkové osnovy - domyslí konec příběhu - podle textu namaluje obrázek - ve skupině zdramatizuje jednoduchý příběh - vymyslí svůj vlastní příběh, pohádku - popíše své dojmy z příběhu	- práce s literárním textem - poslech, vyprávění, popis, dramaturgie a reprodukce podle dané osnovy	

3. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - vyjmenuje vyjmenovaná slova - pracuje se stavbou slova, významy slov - rozezná vyjmenovaná slova v jiném tvaru a nejrozšířenější příbuzná slova - odůvodňuje pravopis i/í, y/ý po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova a slova příbuzná	
- správně napíše pravopis znělých a neznělých souhlásek	- psaní znělých a neznělých souhlásek	

- rozlišuje podstatná jména - určuje rod, číslo, pád podstatných jmen - rozlišuje slovesa a časuje je - určuje slovní druhy (předložky, spojky) pozná - rozezná předložky a napíše je s podstatnými jmény - určuje ostatní slovní druhy	- slovní druhy - podstatná jména – rod, číslo, pád - podstatná jména obecná a vlastní - slovesa – osoba, číslo, čas - časování sloves	OSV - Rozvoj schopností poznávání
- rozliší názvy známých obcí a správně je píše	- vlastní jména a názvy obcí	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
- vyjmenuje příklady slov souznačných a protikladných a užívá je ve větě	- slova souznačná a protikladná	
- vyjmenuje abecedu - řadí slova podle abecedy	- abeceda - řazení slov podle abecedy	AJ - Abeceda
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- jednoduché věty a souvětí	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
- plyně a výrazně čte - čte potichu i předčítá nahlas	- technika čtení - tiché čtení s porozuměním	
- orientuje se v textu - četbu využívá jako zdroj poznatků - čte s porozuměním, reprodukuje text - orientuje se v textu slyšeném i čteném	- práce s textem - orientace v textu - reprodukce textu	PČ - Práce se slovními návody PRV - Získávání informací
- vypravuje své zážitky - vypravuje podle osnovy - věrohodně popíše vybraný předmět - efektivně telefonuje - napíše adresu, přání, pozdrav na pohlednici - dbá na úpravu v sešitě - předvede modelové situace	- vyprávění podle osnovy - popis předmětu - telefonování - psaní adresy - psaní přání - psaní pozdravu - dramatizace modelových situací	AJ - Představování, základní fráze, pokyny OSV - Komunikace OSV - Kreativita PRV - Dramatizace způsobů odmítnutí Komunikace s cizí osobou
- dodržuje správnou velikost a tvar písmen, píše plynule	- psaní	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- orientuje se v textu	- zážitkové čtení a	

<ul style="list-style-type: none"> - četbu využívá jako zdroj poznatků - čte s porozuměním - reprodukuje text - recituje básně přiměřené věku - zdramatizuje pohádku nebo příběh - vlastními slovy vyjadřuje své pocity - vyřeší zábavné úlohy s textem - popíše ilustraci v učebnici a knize - dle svých schopností ilustruje text - pracuje s různými texty - rozpozná znaky pohádek 	<ul style="list-style-type: none"> naslouchání - orientace v textu - čtení s porozuměním - reprodukce textu - básně - dramatizace pohádky nebo příběhu - hodnocení přečteného textu - práce s literárním textem - literární pojmy a žánry (poezie, próza) - znaky pohádek 	
---	---	--

4. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s jazykem, prostředkem komunikace, pracuje s knihou, encyklopedií, vyhledá slova v abecedním seznamu 	<ul style="list-style-type: none"> mateřský jazyk - abeceda 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá ve slovech kořen, část předponovou, příponovou a koncovku, rozliší předponu od předložky - rozlišuje slova mnohoznačná, jednoznačná, synonyma, antonyma, slova citově zabarvená 	<p>Stavba a význam slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova spisovná, nespisovná, s citovým zabarvením 	
<ul style="list-style-type: none"> - užije spisovná slova, rozliší nespisovné tvary - po obojetných souhláskách použije správný pravopis i/y - rozlišuje slova ohebná, neohebná - určuje slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu - vyjmenovaná a příbuzná slova 	OSV - Rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> - určuje rod, číslo, pád a vzor, přiřazuje a skloňuje podstatná 	<p>Slovní druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - mluvnické kategorie, psaní 	PČ - Výroba kartiček k pádovým otázkám HV - Hra na tělo (rytmus)

jména dle vzorů - rozezná zvrtná slovesa, infinitiv, určí osobu, číslo, čas - vyčasuje slovesa s pravopisem v koncovkách přítomného času	i/y v koncovkách podstatných jmen - slovesa - tvary sloves, časování	podstatných jmen - slova podle vzoru)
- rozezná větu jednoduchou, souvětí a vytvoří souvětí z vět jed. - určuje základní stavební dvojice v jednoduché větě	Stavba věty - věta jednoduchá, souvětí, základní větné členy	
- uplatňuje pravidlo shody podmětu s přísudkem	- shoda podmětu s přísudkem	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
- vypravuje podle osnovy, sestavuje pravidla osnovy a členění příběhu	- vyprávění	OSV - Kreativita MV - Stavba mediálních sdělení
- napíše adresu na obálku, užije spisovná slova při psaní dopisu, blahopřání - dbá na úpravu písma	- adresa - oznámení, dopis, blahopřání	VV - Přáníčka, pozvánky
- popíše jednoduchou věc a činnost dle obrazového materiálu, skutečnosti - souvisle se vyjadřuje, využívá bohatou slovní zásobu	- popis osoby, věci a činnosti	PČ - Zhotovení a popis výrobku
- dodržuje pravidla dialogu (mluvčí – posluchač) - vyřizuje vzkazy dotazy i mimo školu	- telefonický rozhovor, reprodukce sdělení, komunikace i mimo školu	MV - Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
- vytvoří a zreprodukuje text dle svých schopností - odlišuje podstatné informace - čte nahlas i potichu	- reprodukce textu - hlasité a tiché čtení	
- použije správný tvar zvrtných sloves ve 2. os. č. jed. - neopakuje stále stejná slova	- slohová pravidla	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
	- literární pojmy - poezie	HV - Fonační a dechová

- rozpozná základní literární pojmy - četbu bere za důležitý zdroj informací	(verš, rým, sloka, básník) - próza (pohádka, dobrodružná literatura, bajka, pověst, spisovatel)	cvičení
- čte nahlas i potichu - rozpozná vybrané autory a ilustrátory dětských knih (internet, knihovna, obrazový materiál) -dle svého výběru zapíše do deníku čtený text	- autoři a ilustrátoři dětských knih - čtenářský deník - hodnocení literárního díla	VV - Kresba, malba pohádky MV - Vnímání autora mediálních sdělení

5. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - třídí slova podle významového okruhu - samostatně tvoří synonyma a opozita k daným slovům - rozlišuje slova spisovná a nespisovná - užije známá přejatá slova a osvojuje si jejich pravopis	- význam slov	
- určuje ve slově koncovku, předložky a předpony - píše slova s danými předponami	- stavba slova (předpony roz-, bez-, od-, nad-, pod-, před-, ob-, v-, s-, z-, vz-, předložky bez, od, nad, pod, před, v, s, z)	TV - Pokyny a pojmy
- rozezná všechny slovní druhy - určuje rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen - podstatná jména skloňuje podle vzorů - rozlišuje přídavná jména tvrdá, měkká, přivlastňovací - skloňuje přídavná jména podle vzorů - podle vzorů přídavných jmen doplňuje i/i, y/y - rozezná základní druhy zájmen a číslovek - určuje osobu, číslo, čas a	- tvarosloví - ohebné a neohebné slovní druhy - tvary slov - podstatná jména - přídavná jména – druhy, vzory, koncovky - zájmena – druhy - číslovky – druhy - slovesa – způsob	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání

<p>způsob u sloves</p> <ul style="list-style-type: none"> - časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu - rozlišuje přičestí minulé - určuje příslovce, předložky spojky, částice a citoslovce 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá základní a rozvíjející větné členy - rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný a nevyjádřený - pozná přísudek slovesný, jmenný - správně píše a zdůvodňuje koncovky přičestí minulého 	<ul style="list-style-type: none"> - skladba - základní skladebné dvojice - shoda přísudku s podmětem 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - smysluplně spojuje věty jednoduché v souvětí - určuje počet vět v souvětí - rozšiřuje zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena, příslovce 	<ul style="list-style-type: none"> - věta a souvětí - stavba věty jednoduché - spojovací výrazy v souvětí 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> - správně píše slova vyjmenovaná a slova příbuzná 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova a slova příbuzná 	
<ul style="list-style-type: none"> - píše správně názvy národností, názvy států, názvy uměleckých děl (časopisy, noviny) 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastní jména, názvy 	VL - Evropa a svět
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s pravidly pravopisu pro kontrolu psaní i/í, y/ý ve vyjmenovaných a příbuzných slovech 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla českého pravopisu 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> - pozorně čte text přiměřeně rychle a plynule vnímá obsah textu a reprodukuje ho podle svých schopností - čte s porozuměním potichu i nahlas přiměřeně náročný text - zjišťuje a vybírá důležité údaje z textu a dále s nimi pracuje - reprodukuje úryvek textu, 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení - obsah a reprodukce textu - práce s textem 	

domýšlí některou část textu - zachová posloupnost děje a hlavní linii příběhu		
- vede správně dialog - respektuje základní společenská pravidla rozhovoru	- dialog	OSV - Mezilidské vztahy
- správně telefonuje, zařizuje jednoduché záležitosti, zanechá krátký vzkaz - vytvoří vlastní krátký literární text - napíše správně jednoduché komunikační žánry - sestavuje osnovu vyprávění a popisu - podle osnovy jasně a srozumitelně vyjadřuje a zachová posloupnost děje a hlavní linii příběhu	- vyjadřovací schopnosti - sloh - telefonování, vzkaz - reklama - mluvený projev - mateřský jazyk - vypravování - popis - oznámení - zpráva - dopis - divadlo, kino, sledování TV programů - práce s internetem	OSV - Kreativita OSV - Komunikace MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení MV - Tvorba mediálního sdělení MV - Stavba mediálních sdělení MV - Práce v realizačním týmu
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- čte s porozuměním potichu i nahlas přiměřeně náročný text - zjišťuje a vybírá důležité údaje z textu a dále s nimi pracuje - reprodukuje úryvek textu, domýšlí některou část textu - zachová posloupnost děje a hlavní linii příběhu - vytvoří vlastní krátký literární text - zarecituje báseň - zdramatizuje vhodný text - nacvičuje scénku, hříčku, prezentuje se před kolektivem - přečtené knihy si zapisuje do čtenářského deníku	- tvořivé činnosti s literárním textem - vlastní tvorba literárního textu - reprodukce literárního textu - recitace básně - dramatizace - čtenářský deník	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - Kooperace a kompetice
- rozpozná základní literární žánry - pohádka, povídka, bajka, pověst, dobrodružná četba, komiks - a pojmy próza, poezie, verš, rým, sloka, druhy rýmů	- základní literární pojmy (próza, poezie, verš, rým, sloka, druhy rýmů) a žánry (pohádka, povídka, bajka, pověst, dobrodružná četba, komiks)	

Charakteristika předmětu Anglický jazyk

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s učebnicí a pracovním sešitem. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů. Pracovní sešity nabízejí gramatická cvičení a další zajímavé úlohy. U žáků s SPU je kladen důraz především na mluvený projev.

Organizační vymezení předmětu

Místo realizace

Kmenové třídy, třída s počítači

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Formy realizace

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem, čtenářskou gramotnost a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové interaktivní počítačové programy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, zná smysl a cíl učení
- propojuje získané poznatky do širších celků

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- vede žáka k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen pochopit problém
- vyhledá si vhodné informace

Učitel:

- klade vhodné otázky
- umožňuje žákovi volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žák:

- komunikuje a odpovídá na své znalostní úrovni
- je schopný naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel:

- vede žáka k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáka k aktivitám vykonávaným individuálně, ve dvojicích, skupinách

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- je schopen vytvořit příjemnou atmosféru v týmu
- je schopen sebekontroly

Učitel:

- hodnotí žáka způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáka k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotil své činnosti
- podněcuje žáka ke své argumentaci

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory ostatních
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel:

- vede žáka k prezentaci jeho myšlenek a názorů
- vede žáka k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žák:

- efektivně organizuje svou práci

Učitel:

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a v pracovním tempu žáka

V předmětu budou realizována průřezová témata: Look at the world –At school, The senses, Animals, Transport, A big family house, Festivals in Britain, Penfriends, Seasons on the farm,

Rainforest animals in danger, Everyone's different, Measure the weather, My hometown

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají.

Multikulturní výchova

Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikultura - Everyone's different, Festivals in Britain.

Environmentální výchova

Rainforest animals in Langer.

Mediální výchova

Práce v realizačním týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka Anglického jazyka společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Učební osnovy předmětu Anglický jazyk

3. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - představí se a zeptá se na jméno - pozdraví, rozloučí se, poprosí a poděkuje - při výuce je schopen porozumět jednoduchému základnímu příkazu či otázce učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně - představí sebe, členy rodiny, pohádkové postavy - napočítá do desíti - pojmenuje barvy, věci ve třídě, školní potřeby, zvířata, části těla, hračky, věci spojené s oslavou, dopravní prostředky - pojmenuje předměty spojené s oslavou Halloweenu, Vánoc a Velikonoc - na základě osvojení slovní zásoby vytvoří velice jednoduchou větu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - předvede krátkou dramaturgii příběhu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí jednoduchému 	<ul style="list-style-type: none"> - většinu učiva si osvojuje verbálně, musí: vidět předměty či obrázky a slyšet jejich názvy, opakovat se správnou výslovností sám i sborově, reagovat na otázku a ukázat na předmět - gramatika: sloveso to be how many rozkazovací způsob přivlastňovací zájmena můj x tvůj „this“ při popisu věci - tematické okruhy: moje rodina - představování zvířata barvy, čísla 1-10 tělo škola oblíbené věci pohádkové bytosti - komunikační situace: pokyny při výuce a při hře pozdravy, poděkování čtení - přípravné období čtení - rozvoj zrakového a sluchového vnímání 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade se důraz na: <ul style="list-style-type: none"> - tvořivou kreativitu: výroba postaviček, obrázků, práce se samolepkami, jazykové hry, dramatizace příběhů - motivaci: písničky, říkanky, vybarvování, soutěže - aktualizaci učiva: vánoce, Velikonoce, Halloween, narozeniny - práci s reáliemi: elementární formou seznamování s jinými zeměmi a jejich kulturami - výuku zábavnou herní formou – vše názornou formou - podpůrné plakáty a obrázkové kartičky - poslech CD nahrávek a CD písniček - práce se softwarem pro interaktivní tabuli, DVD a CD-romem

<p>poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části domu s použitím základních předložek - pojmenuje věci osobní potřeby - pojmenuje části lidského těla - vyjádří velikost - popíše v základních rysech svůj vzhled, dům/byt, zvíře - je schopen porozumět krátkému příběhu a předvede jeho dramatizaci - vyjmenuje běžné potraviny, vyjádří libost a nelibost - reaguje na oslavě - napíše jednoduchá slova - vytvoří ústně jednoduchou větu - vyjadřuje schopnost spojenou se základními slovesy - přečte jednoduchou větu se správnou výslovností - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - v obrázkovém slovníku vyhledá slovní zásobu k danému tématu - pojmenuje předměty spojené s oslavou Bonfire night, Vánoc a Velikonoc - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a jeho rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - převažuje verbální projev, poslech - je kladen důraz na verbální jazykové dovednosti - základní slovní zásoba: - důraz na výslovnost: poslech, opakování - podstatná jména, slovesa, zájmena spojovat do jednoduchých vět oznamovacích i otázek - čtení elementárního textu - psaní: opisování, doplňování slov k obrázkům - gramatika: neurčitý člen „a“, slovesa to be, have got, like základní slovesa s použitím can plurál podstatných jmen a užití předložka „v“ - tematické okruhy: čísla 11-20 dům – místnosti hračky tělo jídlo - komunikační situace: pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách dotazování na dovednost popis vzhledu libost x nelibost 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade se důraz na: - tvořivou kreativitu: výroba postaviček, obrázků, práce se samolepkami, jazykové hry, dramatizace příběhů - motivaci: písničky, říkanky, vybarvování, soutěže - aktualizaci učiva: vánoce, Velikonoce, Halloween, narozeniny - práci s reáliemi: elementární formou seznamování s jinými zeměmi a jejich kulturami - výuku zábavnou herní formou – vše názornou formou - podpůrné plakáty a obrázkové kartičky - poslech CD nahrávek a CD písniček - práce se softwarem pro interaktivní tabuli, DVD a CD-Romem

Učební osnovy předmětu Anglický jazyk

4. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - použije jednoduché zdvořilostní fráze při pozdravu, představování se a rozloučení - popíše svůj oblíbený předmět – věc - napočítá po desíti do sta - rozlišuje množné číslo - vyjadřuje pocit radosti, smutku, strachu a jiné - napíše jednoduchou větu - popíše své smyslové orgány - pojmenuje safari zvířata a přiřadí jim základní charakteristické vlastnosti - v projektu písemně popíše své oblíbené zvíře - pojmenuje hračky, nábytek a vyjádří jejich polohu se základními předložkami - pojmenuje základní potraviny a sdělí základní informace o svém kamarádovi – co má/nemá rád - sděluje jednoduchou větou, co má právě na sobě, a zeptá se na majitele konkrétního oblečení - vyjmenuje předměty ve škole a popíše svůj oblíbený předmět - zeptá se kamaráda, zda dělá konkrétní sport a na stejnou otázku odpoví - je schopen porozumět krátkému vyprávěnému souvislému textu a předvede krátkou dramatizaci příběhu - v obrázkovém slovníku vyhledá slovní zásobu k 	<ul style="list-style-type: none"> - je kladen důraz na: - prohlubování slovní zásoby - mluvnicki je třeba přizpůsobit schopnostem žáků, neustále upevňovat a procvičovat, aby ji dokázali prakticky použít - gramatika: zájmena „jeho - její“ přítomný čas prostý přídavná jména pocitová there is x there are předložky „na - pod - za“ vazba „I’m wearing“ - tematické okruhy: číslovky 21-100 popis postavy, pokoje zvířata jídlo - ovoce - zelenina koníčky škola oblečení nákupy - komunikační situace: pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách dotazování na dovednost popis vzhledu 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade se důraz na: - výuku zábavnou herní formou - vše názornou formou - práce s obrázkovým slovníkem, práce se samolepkami, jazykové hry - podpůrné plakáty a obrázkové kartičky - poslech CD nahrávek a CD písniček - práce se softwarem pro interaktivní tabuli, DVD a CD-Romem - úkoly pro práci ve dvojicích, skupinách, nácvik samostatné práce a základní komunikace - je nutné neustále rozvíjet vyjadřovací schopnosti a vyžadovat spontánní projev bez překladu z českého jazyka do anglického - naučit děti používat dvou jazyčný slovník - realie: seznámení s tradicemi, zvyky obyvatelstva anglicky mluvících zemí

<p>danému tématu a vhodně ji použije pro svou samostatnou práci</p> <ul style="list-style-type: none"> - provede průzkum na dané téma u svého kamaráda - přečte se správnou výslovností krátký text - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat 		
---	--	--

Učební osnovy předmětu Anglický jazyk

5. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas jednoduchý text se správnou výslovností a rozumí obsahu - je schopen porozumět jednoduchému vyprávěnému příběhu či dialogu - odpoví na jednoduchou otázku - správně napíše i opíše jednoduchý text - je schopen porozumět a reagovat na pokyn učitele - popíše jednoduchými větami sebe/rodinu/kamaráda/ školu atd. - vhodně použije zájmena, s jejich použitím vytvoří jednoduchou otázku a získá potřebnou informaci - popíše svůj denní režim, jakékoliv zvíře, osobu, rodinu - zeptá se kamaráda na jeho aktuální činnost a na stejnou otázku odpoví - je schopen porozumět čtenému jednoduchému popisu - vyplní jednoduchý formulář 	<ul style="list-style-type: none"> - je kladen důraz na: - prohlubování slovní zásoby - mluvnicki je třeba přizpůsobit schopnostem žáků, neustále upevňovat a procvičovat, aby ji dokázali prakticky použít - gramatika: to have - oznamovací způsob, otázka, zápor, krátké tvary otázka na cenu How much is/are? množné číslo- výslovnost koncovky -s ukazovací zájmena this, these místní předložky, použití předložek at + time/ on + day přítomný čas prostý - klad, otázka, zápor + krátké odpovědi - Yes, I do./ No, I don't can/ can't How many... How much? must Let's ... - tematické okruhy: lidé, rodina, koníčky 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade se důraz na: - výuku zábavnou herní formou - vše názornou formou - podpůrné plakáty a obrázkové kartičky - poslech CD nahrávek a CD písniček - práce se softwarem pro interaktivní tabuli, DVD a CD-Romem - úkoly pro práci ve dvojicích, skupinách, nácvik samostatné práce a základní komunikace - je nutné neustále rozvíjet vyjadřovací schopnosti a vyžadovat spontánní projev bez překladu z českého jazyka do anglického - aktualizaci učiva: Vánoce, čtvero roční období - realie: seznámení s tradicemi a zvyky anglicky mluvících zemí - svátky Velké Británie, Evropa a já, Kamarádi světa, Svět v ohrožení

<ul style="list-style-type: none"> - při písemném projevu pracuje se slovní zásobou obrázkového slovníku - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - samostatně vyhledá v základním dvoujazyčném slovníku - pozdraví a představí se - užije čísla 0 – 100 - pojmenuje předměty kolem sebe - užije abecedu k hláskování - popíše umístění předmětů - zeptá se na význam slov - zeptá se a zodpoví dotazy na osobní údaje - vyplní osobní údaje do formuláře - sestaví jednoduchý text na pohlednici - nakoupí v běžném obchodě - zeptá se na cenu - objedná si jídlo v restauraci - popíše polohu vybraných míst a budov ve městě - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>moje škola nakupování město, vesnice, dům, byt kalendářní rok – dny, týdny, měsíce, roční období, hodiny, svátky</p> <p>- komunikační situace: pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách</p> <p>dotazování na dovednost</p>	
---	---	--

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu Matematika
Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Organizační vymezení předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení: část geometrická prolíná matematikou v 1. - 5. ročníku.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. čísla a početní operace – osvojení si aritmetických operací ve třech složkách:

- dovednost provádět operaci
- algoritmičké porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení s pojmem proměnná

2. závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

3. geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů
- modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

4. nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení
- řešení problémových situací a úloh z běžného života

Místo realizace

Kmenové učebny, třída s počítači.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvoji paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si matematických vzorců a algoritmů
- rozvoji abstraktního myšlení a logického myšlení
- vytváření zásoby matematických nástrojů (řešení slovních úloh, početních operací a algoritmů)
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění
- provádění rozboru a plánu řešení problému, odhadování výsledků a vyhodnocování správnosti výsledků
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, zdokonalováním grafické úpravy
- rozvíjení spolupráce a důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, trpělivosti a přesnosti

Formy realizace

Ve vyučovací hodině: samostatná i skupinová práce, frontální výuka, výukové programy na PC. Součástí vyučování jsou hry, soutěže a dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- vybere a využije vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- pozná smysl a cíl učení

Učitel:

- seznamuje žáka s různými postupy řešení
- učí žáka přesně se vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, matematických termínů, znaků a symbolů
- rozvíjí kreativitu a učební dovednosti žáka potřebné k samostatnému učení (makety peněz, matematické pomůcky)
- klade důraz na názornost výuky a využívání učebních pomůcek, na logické myšlení, myšlenkové operace, analýzu, syntézu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozvine důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení problému úloh, k sebekontrolě, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- provede rozbor a plán řešení problému, volbu správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Učitel:

- dává prostor pro samostatné řešení zadaných úkolů
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáka, klade otevřené otázky a vybízí žáka k pojmenování cíle činnosti
- vede žáka k plánování úkolů a postupů
- podle potřeby žákovi pomáhá
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodává žákovi sebedůvěru

Kompetence komunikativní

Žák:

- užije matematický jazyk včetně symboliky a na úrovni věku jej používá při řešení praktických příkladů a slovních úloh
- stručně a přehledně sděluje matematický postup

Učitel:

- žákovi dává prostor pro samostatné řešení zadaných problémů a jejich ústní a písemnou obhajobu
- seznamuje žáka s historií matematiky
- učí žáka aplikovat matematické postupy v praxi
- vede žáka k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování se v matematice

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je veden k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- pracuje ve skupině
- pozitivně ovlivňuje řešení matematických úloh
- vzájemně spolupracuje se všemi žáky ve třídě, škole

Učitel:

- zadává dostatek úloh pro skupinu žáků a dává žákovi prostor objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu
- vytváří partnerské vztahy učitel-žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

- uplatňuje individuální přístup jak talentovaným žákům, tak i žákům s poruchami učení

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory ostatních
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel:

- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti sám k sobě samému a rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- vede žáka k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní

Žák:

- zpracuje data získaná pozorováním a měřením

Učitel:

- seznamuje žáka s různými metodami zápisu naměřených hodnot
- vede žáka k samostatnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu k jejich ověřování
- rozvíjí žákův smysl pro povinnost (příprava na výuku)
- zadává úkoly, při kterých žák vyhledává a kombinuje informace z různých informačních zdrojů, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáka ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

V předmětu budou realizována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopnosti poznávání - Cvičení sebekontroly, sebeovládání, pozornosti a soustředění, zapamatování – rozvoj individuálních a sociálních dovedností - Seberegulace a sebeorganizace, cvičení kontroly sebeovládání.

Kooperace a kompetice - Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situace soutěže, konkurenci.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět.

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí - Zaměření na vztah člověka k prostředí - řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody obce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka Matematiky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Učební osnovy předmětu Matematika
1. ročník

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přečte a vyjmenuje čísla 0 – 20 - vymodeluje situace - počítá po jedné - vytváří soubory o daném počtu prvků, porovnává jejich množství 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla v oboru 0 – 20 - manipulace s předměty 	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> - přečte, napíše a porovná čísla do 20 - použije vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ - rozloží číslo na desítky a jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel v oboru do 20 - porovnávání a rozklad čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> - najde a vyznačuje čísla na číselné ose - orientuje se na číselné ose - určuje pořadí prvků - seřazuje čísla podle velikosti - doplňuje chybějící čísla v řadě 	<ul style="list-style-type: none"> - posloupnost čísel - číselná osa, číselná řada 	
<ul style="list-style-type: none"> - sečte a odečte v oboru do 20 bez přechodu desítky - vymodeluje matematickou situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky - matematické pojmy $+$, $-$, $=$ - vztahy o n více, o n méně 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná značku pro českou korunu 	<ul style="list-style-type: none"> - česká měna - papírové peníze a mince 	
<ul style="list-style-type: none"> - vypočte s použitím závorek - matematické dovednosti využije v matematických hrách 	<ul style="list-style-type: none"> - počítání s použitím závorek, doplňování a využívání komutativního zákona ke kontrole výpočtů - početní situace v praktických činnostech 	
<ul style="list-style-type: none"> - určuje části dne, doba spánku, doba denní - vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí - vytvoří a vyřeší jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase, časový údaj - den, měsíc, rok - čtení s porozuměním, řešení slovních úloh - určení data a zápis - číselně, 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Cvičení kontroly sebeovládání EV - Vztah člověka k prostředí, řešení

<p>slovní úlohy s využitím názoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - za pomoci učitele provede zápisy slovních úloh a orientuje se na číselné ose - určuje místo v řadě 	<p>slovně</p> <ul style="list-style-type: none"> - střídání ročních dob, měření teploty, porovnávání výsledků měření, čtení jednoduchých tabulek - vztahy o několik více, méně - číselky řadové 	<p>odpadového hospodářství, ochrana přírody, a životního prostředí v obci VV, PČ - Znázornění slovní úlohy</p> <p>ČJ - Porozumění, formulování otázky a odpovědi</p>
GEOMETRIE V PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary - najde a vytřídí podle barvy, velikosti, tvaru - vymodeluje a určuje souměrný útvar - najde v prostoru, ve třídě, v rovině určitý geometrický útvar 	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary - kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník - modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků 	<p>VV - Kreslení obrázků a tvarů, užití barev</p> <p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná jednoduchá tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> - prostorové útvary, tělesa – koule, krychle, válec, kvádr, 	<p>PČ - Konstrukční činnosti stavby ze stavebnice</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vymodeluje tělesa v prostoru - najde uplatnění těles v realitě - orientuje se v prostoru a rozumí pojům vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře dole, vpředu vzadu - reaguje na pokyny, umísťuje předměty v prostoru podle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> - hra se stavebnicí, vytváření stavebních celků - prostorová orientace 	<p>OSV - Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - odhaduje vzdálenosti - naměří metr, kilogram, litr - přečte a zapíše značky pro metr, kilogram, litr 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky - metr - jednotky hmotnosti - kilogram - jednotky objemu - litr 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání</p>
FINANČNÍ GRAMOTNOST		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná mince a bankovky - dokáže odhadnout a spočítat cenu nákupu do 20 Kč - je seznámen s podstatou spoření a s nebezpečím klamných reklam 	<ul style="list-style-type: none"> - peníze - nákupy - reklama 	

2. ročník

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přečte a vyjmenuje čísla 0 – 100 - modeluje situace - na počítadle, penězi, ve čtvercové síti do 100 - spočítá obrázky a předměty v daném souboru - vytváří soubory o daném počtu prvků a porovná jejich množství 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla v oboru do 100 - manipulace s předměty 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> - porovná, použije vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ - rozloží čísla na desítky a jednotky - zaokrouhluje čísla na desítky 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel v oboru do 20 - porovnávání a rozklad čísel - zaokrouhlování čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> - najde a vyznačuje čísla na číselné ose - orientuje se v číselné řadě do 100 	<ul style="list-style-type: none"> - posloupnost čísel - číselná osa, číselná řada 	
<ul style="list-style-type: none"> - sečte a odečte v oboru do 20 s přechodem desítky - vymodeluje matematickou situaci - sečte a odečte v oboru do 100 bez přechodu desítky - sečte a odečte v oboru do 100 s přechodem desítky 	<ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky - matematické pojmy $+$, $-$, $=$ - vztahy o n více, o n méně - sčítání a odčítání v oboru do 100 	
<ul style="list-style-type: none"> - vynásobí a vydělí čísla 2, 3, 4, 5 	<ul style="list-style-type: none"> - násobení a dělení v oboru do 50, řady násobků 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá souvislosti s využitím v realitě - rozpozná značku pro českou korunu 	<ul style="list-style-type: none"> - česká měna -papírové peníze a mince 	
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří a vyřeší jednoduché slovní úlohy s využitím názoru - vyřeší slovní úlohy typu o n více, o n méně, n krát více, n krát méně 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy vedoucí ke sčítání, odčítání, násobení, dělení a porovnávání čísel - slovní úlohy typu o n více, o n méně, n krát více, n krát méně 	EV - Vztah člověka k prostředí VV, PČ - Znázornění slovní úlohy ČJ - Porozumění, formulování otázky a odpovědi

ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> - určí hodiny, minuty - vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí - je schopen porozumět vyřešit jednoduché slovní úlohy - za pomoci učitele provede zápisy slovních úloh - určí místo v řadě 	<ul style="list-style-type: none"> - převody času, měsíc, den hodina, minuta - určování času na hodinách ručičkových i digitálních - čtení s porozuměním, řešení slovních úloh - vymýšlení slovních úloh na základě poznatků z praktického života - rozeznávání řadových číslovek 	<p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Cvičení kontroly, sebeovládání</p> <p>EV - Vztah člověka k prostředí, řešení ochrany přírody, zajišťování ochrany životního prostředí v obci</p> <p>VV, PČ - Znázornění slovní úlohy</p> <p>ČJ - Porozumění, formulování otázky a odpovědi</p> <p>TV - Povel - Využívání řadových číslovek</p>
<ul style="list-style-type: none"> - čte v tabulce údaje a zapisuje do ní nové - orientuje se ve čtvercové síti a na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s daty - tabulky, jednoduchá schémata, čtvercová síť, číselná posloupnost 	
GEOMETRIE V PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary, najde rovinné útvary ve třídě - vymodeluje a určuje souměrný útvar - v prostoru, rovině vyhledá určitý geometrický útvar 	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary - kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník 	<p>VV - Kreslení obrázků a tvarů, užití barev</p> <p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná tělesa a vymodeluje je v prostoru, najde uplatnění těles v realitě 	<ul style="list-style-type: none"> - prostorové útvary - tělesa - koule, krychle, válec, kvádr, kužel - použití stavebnic pro vytváření stavebních celků, prostorová orientace 	<p>PČ - Konstrukční činnosti stavby ze stavebnice</p> <p>OSV - Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - čte časové údaje na různých typech hodin a v kalendáři - podle kalendáře určuje datum, měsíc, počet dnů v měsíci - převede jednotky času 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase - jednotky času 	<p>PRV - Kalendář, části dne, poznávání hodin</p>
FINANČNÍ GRAMOTNOST		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná mince a bankovky - dokáže odhadnout a spočítat cenu nákupu do 100 Kč - je seznámen s podstatou spoření a s nebezpečím klamných reklam 	<ul style="list-style-type: none"> - peníze - nákupy - reklama 	

3. ročník

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - spočítá předměty v oboru 0 - 1000 - přiřazuje číslici k danému počtu prvků - k modelování reálných situací užije přirozená čísla 0 - 1000 - čte a zapisuje čísla v oboru 0 - 1000	- přirozená čísla 0 - 1000 - zápis čísla v desítkové soustavě	OSV - Rozvoj schopností a poznávání
- určuje číslo, které je hned před daným číslem a hned za daným číslem - zobrazuje všechna čísla na číselné ose 0 - 1000 - porovná čísla, zapíše vztah rovnosti a nerovnosti	- číselná osa	
- zaokrouhluje číslo na desítky, stovky	- zaokrouhlování	
- automaticky použije spoje malé násobilky 6 - 10	- násobení a dělení	
- použije komutativnost sčítání a násobení - rozpozná příklady asociativnosti	- vlastnosti početních operací	
- písemně sečte a odečte trojciferná čísla - vydělí dvojciferná jednociferným číslem	- písemné algoritmy početních operací přirozených čísel	
ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY		
- vyřeší, vymyslí a znázorní slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení	- slovní úlohy - aplikace operací v modelových situacích - logická úvaha	EV - Vztah člověka k prostředí, řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody, zajišťování ochrany životního prostředí v obci VV, PČ - Znázornění slovní úlohy ČJ - Porozumění, formulování otázky a odpovědi PRV - Projekty
- najde závislosti	- závislosti	PRV - Měření

<ul style="list-style-type: none"> - čte údaje v tabulce - zapíše do tabulky zjištěné údaje - v praktických úlohách použije bankovky a mince do 1000 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulky 	
<ul style="list-style-type: none"> - převede hodiny na minuty a sekundy - použije jednotky času a orientuje se v čase 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase 	<p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Cvičení kontroly, sebeovládání PRV - Člověk a jeho svět (měření času)</p>
GEOMETRIE V PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní rovinné útvary - rozezná a pojmenuje prostorové útvary - určuje vlastnosti rovinných útvarů a těles 	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - prostorové útvary válec, kužel, koule, krychle, kvádr, jehlan 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání VV - Výtvarné řešení plochy PČ - Konstrukční činnosti stavby ze stavebnice OSV - Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situace soutěže, konkurenci</p>
<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje úsečku určité délky, označuje krajní body úsečky - je schopen změřit úsečku s přesností na mm - narýsuje kružnici a kruh 	<ul style="list-style-type: none"> - úsečka, kružnice - modelování souměrných útvarů v rovině 	<p>VV - Výtvarné řešení plochy PČ - Konstrukční činnosti</p>
FINANČNÍ GRAMOTNOST		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v problematice peněz - odhaduje a kontroluje cenu nákupu - uvědomuje si ovlivňování myšlení spotřebitele formou reklam - vysvětlí klady spoření, výhody a nevýhody půjček - na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje - používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - peníze - nákupy - reklama - spoření 	

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vynásobí a vydělí v oboru čísel do 1 000 - pamětně vydělí se zbytkem v oboru malé násobilky - sečte a odečte v oboru čísel do 10 000 - je schopen porovnat a zaokrouhlit daná čísla na desítky, stovky, tisíce a desetitisíce 	<ul style="list-style-type: none"> - malá násobilka - násobení a dělení čísel do 1 000 - sčítání a odčítání čísel v oboru do 10 000, porovnávání čísel, zaokrouhlování 	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje princip asociativnosti a komunikativnosti - písemně vypočítá, provede zkoušku správnosti - zdokonaluje si znalost velké násobilky 	<ul style="list-style-type: none"> - písemné sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru do 10 000 - velká násobilka 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Cvičení kontroly, sebeovládání
<ul style="list-style-type: none"> - správně přečte a provede zápis čísel do 1 000 000 - vypočítá zpaměti i písemně, provede zkoušku správnosti - přečte a zapíše čísla z a do číselné osy 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel do 1 000 000 - početní výkony s přirozenými čísly - orientace na číselné ose 	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět OSV - Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situace soutěže, konkurenci OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Cvičení kontrol, sebeovládání
<ul style="list-style-type: none"> - provede zápis s neznámou - je schopen písemně vynásobit dvojciferným číslem - zaokrouhluje 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnice - písemné násobení dvojciferným číslem - zaokrouhlování 	
<ul style="list-style-type: none"> - při písemném počítání provede správný zápis - ke kontrole použije kalkulátor - vyřeší jednoduché slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení - práce s kalkulátorem - slovní úlohy 	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje se zlomkovým počítadlem - rozdělí celek na určený počet dílů - pojmenuje části zlomku - zapíše správně zlomek, 	<ul style="list-style-type: none"> - zlomky - princip vzniku zlomku, co jsou zlomky - zápis zlomku - sčítání zlomků se stejným jmenovatelem 	

- sečte zlomky při řešení slovních úloh		
- vyřeší jednoduché nerovnice - vytvoří vlastní kvíz, zajímavé slovní úlohy	- nerovnice - netradiční slovní úlohy	EV - Vztah člověka k prostředí
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
- narýsuje různoběžky a rovnoběžky, dbá na úpravu		
- narýsuje kolmici přímky - určuje vzájemnou polohu přímek - převede jednotky délky		
- vypočte obsah a obvodu čtverce a obdélníku - graficky sečte úsečky		
- překládáním papíru určuje osu souměrnosti - ve čtvercové síti rozpozná osově souměrné útvary		
- narýsuje různé geometrické útvary - sestruje trojúhelník ze tří stran - pracuje správně s kružítkem		
- převede jednotky hmotnosti, objemu a času - přesně narýsuje kolmé přímky, pravoúhlý trojúhelník		
- rozezná pojem osa úsečky procházející jejím středem - přesně rýsuje a dbá na úpravu při rýsování		
FINANČNÍ GRAMOTNOST		
- rozpozná mince a bankovky - dokáže odhadnout a spočítat cenu nákupu do 20 Kč - je seznámen s podstatou spoření a s nebezpečím klamných reklam	- peníze - nákupy - reklama	

5. ročník

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přečte a zapíše čísla 1 000 000 - vyhledá čísla na ose v oboru do 1 000 000 - porovná čísla do 1 000 000 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla v oboru do 1 000 000 - zápis čísla v desítkové soustavě - číselná osa a porovnávání 	OSV - Rozvoj schopností a poznávání
<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhlí přirozená čísla na 10 000 a 100 000 - provede odhad a kontrolu výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhlování - odhad výsledku 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Cvičení kontroly, sebeovládání
<ul style="list-style-type: none"> - pamětně sečte, odečte, vynásobí a vydělí čísla do 1 000 000 	<ul style="list-style-type: none"> - pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení do 1 000 000 	
<ul style="list-style-type: none"> - písemně sečte 3 - 4 přirozená čísla - písemně odečte dvě přirozená čísla - písemně vynásobí až čtyřciferným činitelem - vydělí jedno až dvojiciferným dělitelem 	<ul style="list-style-type: none"> - písemné algoritmy početních operací přirozených čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> - využije vlastnosti početních operací (komutativnost, asociativnost) - aplikuje osvojené početní operace v úlohách z reálného života - vytvoří vhodný stručný zápis svého řešení - vyřeší jednoduché a složené slovní úlohy (více výpočtů) 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikace osvojených početních operací v oboru přirozených čísel 	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV - Kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná pojem zlomek - vyznačuje polovinu, třetinu a čtvrtinu - zapíše a pojmenuje části zlomku - převede zlomek na smíšené číslo - převede smíšené číslo na zlomek - převede zlomek na desetinné číslo - převede desetinné číslo na zlomek 	<ul style="list-style-type: none"> - zlomky - zápis zlomku - pojmenování částí - převod zlomků na smíšená čísla a naopak - převod zlomků na desetinná čísla a naopak 	
<ul style="list-style-type: none"> - naměřené hodnoty zaznamenané do přehledné tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> - diagramy, grafy a tabulky 	PŘV - Člověk a jeho svět

- odečte hodnoty z diagramu - z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
- rozlišuje pojmy rovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný - sestrojuje obdélník, čtverec, pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník	- obdélník, čtverec, pravoúhlý, obecný, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník	VV - Kresba, malba
- pomocí 2 pravítek sestrojuje rovnoběžky - pomocí rysky narýsuje kolmici	- vzájemná poloha dvou přímek v rovině	PČ - Konstrukční činnosti
- vypočítá obvod obdélníku, čtverce a trojúhelníku	- obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku	TV - Měření délky
- napíše a správně použije jednotky obsahu (mm ² , cm ² a m ²) - vypočítá slovní úlohy na obsah čtverců a obdélníků - vypočítá povrch kvádru, krychle sečtením obsahu podstav a stěn	- jednotky obsahu - obsah obrazce - povrch krychle, kvádru	PČ - Konstrukční činnosti
- převede jednotky obsahu	- závislosti a jejich vlastnosti	PŘV - Lidé a technika
- rozlišuje osově souměrné útvary a narýsuje osu souměrnosti - určuje osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- osově souměrné útvary	VV - Kresba souměrných předmětů
- vyhledá různé postupy řešení - dle individuálních schopností vyřeší rébusy, hlavolamy apod.	- slovní úlohy - prostorová představivost	PČ - Konstrukční činnosti VL - Práce s mapou
FINANČNÍ GRAMOTNOST		
- použije peníze v běžných situacích - použije platební hotovostní kartu - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a vracet dluhy - sestaví jednoduchý osobní / rodinný rozpočet - porovná prodejní nabídky je schopen z nich vybrat nejvýhodnější - vysvětlí, kdy je výhodné	- peníze - nákupy - reklama - spoření	

využít slevu - zná pojem exekuce a její možné příčiny a důsledky		
--	--	--

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie
Charakteristika předmětu Informatika

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět v 5. ročníku s dotací jedné hodiny týdně.

Místo realizace

Předmět se vyučuje ve třídě s počítači.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Hlavním cílem je, aby všichni žáci získali základní dovednosti pro ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívali je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na Internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických celků:

- Základní pojmy VT
- Textový editor
- Internet

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledá a třídí informace, interpretuje je na základě pochopení jejich obsahu a významu

- ovládá základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikuje při řešení praktických problémů v různých předmětech
- vyhledá informace podle pokynů vyučujícího, dané informace zpracuje v konkrétních pracích
- pracuje s informačními a komunikačními technologiemi a využívá je v ostatních vzdělávacích oblastech, tištěné i digitální dokumenty použije jako zdroje informací

Učitel:

- umožňuje žákovi nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů - informační a komunikační technologie racionalizují práci

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- získané poznatky zobecňuje a aplikuje v různých oblastech života
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost tím, že informace vyhodnocuje, zpracuje, a při vyhledávání na Internetu použije vhodné cesty

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá, ptá se, formuluje otázky, vysvětluje, vede dialog
- chápe postoje a záměry účastníků komunikace, reaguje odpovídajícím způsobem, využívá k tomu informační a komunikační prostředky (mail)
- komentuje výsledky své práce (především při prezentaci)
- odešle a přijme zprávu s přílohou, informace z webu uloží a dále je zpracuje
- využije úsporný a formalizovaný způsob komunikace a prezentace
- informační a komunikační technologie využije ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje a pracuje v pracovní skupině podle svých schopností a na základě poznání nebo přijetí své role
- vyjedná a vyhledá kompromisní řešení
- pozitivně ovlivní kvalitu společné práce
- vytřídí a zpracuje informace tím, že za pomoci vhodně vybraného programu vyřeší jednoduché pracovní úkoly
- promyslí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku a zvolí odpovídající technologie

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje zodpovědně podle dané situace
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- je schopen zodpovědnosti, a tím dodržovat informační etiku

Kompetence pracovní

Žák:

- používá zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce a zásady zdravého pracovního prostředí
- dodržuje vymezená pravidla, vykonává povinnosti, je schopen adaptovat se na změněné nebo nové podmínky

- získané znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech využije v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Mediální výchova

Tvorba mediálního sdělení - Zprávy z dění školy do infokanálu.

Práce v realizačním týmu - Zprávy do infokanálu.

Osobnostní a sociální výchova

Komunikace- práce s informační technikou, internetem, pravidla bezpečné komunikace na internetu.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají - Počítač jako zdroj informací o světě, Evropě, přírodě.

Multikulturní výchova

Multikulturalita - Počítač jako pomocník při poznávání kultur.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka předmětu Informatiky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka.

Učební osnovy předmětu Informatika

5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
ZÁKLADNÍ POJMY VT		
Žák: - pracuje s myší a orientuje se na klávesnici - pojmenuje základní počítačovou sestavu, periférie - rozezná rizika práce s počítačem - ví, na koho se obrátit v případě závady počítače - je schopen vytvořit si složku, zálohovat a uložit do ní vytvořená data	- práce s klávesnicí a myší - části klávesnice - pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení - klávesnice, monitor, myš, tiskárna, vlastní počítač - výukové programy - péče o počítač, zásady hygieny práce s počítačem - organizace dat na disku - složky, soubory a práce	ČJ, M, PRV, PŘV, AJ, VL, Dopravní výchova, První pomoc - Výukové programy OSV- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
TEXTOVÝ EDITOR		
- napíše krátký text - otevře existující soubor a upravuje jej - do textu vkládá a umísťuje obrázek	- otevření a uložení souboru - označení části textu - kopírování a přesun části textu - psaní a oprava textu - písmo – typ, velikost, barva, tučné, kurzíva - vložení obrázku - zarovnání odstavce	ČJ - Práce s textem MV - Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV- Komunikace
- s použitím nástrojů programu nakreslí obrázek - otevře a uloží obrázek pro změny	nakreslení a uložení obrázku - otevření obrázku - základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary)	M – Geometrické tvary VV - Linie
INTERNET		
- vyhledá stránku s určitým tématem - přečte, napíše, smaže a odešle e-mailovou zprávu - ověřuje si vyhledávané informace	- pohyb na webu - přes hypertextový odkaz - přes známou adresu - prohlížeč www stránek - práce s multimediální encyklopedií - dětské portály - elektronická pošta - spuštění poštovního programu - odesílání, čtení a mazání zpráv	Vyhledávání informací do všech předmětů OSV - Komunikace DVD Seznam.cz - Bezpečnost práce s internetem MKV - Multikulturalita EMEGS - Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět Prvouka 1. – 3. ročník
Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Charakteristika předmětu Prvouka

- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Obsahové vymezení předmětu

Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. V předmětu Prvouka je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích na první úrovni:

Místo, kde žijeme: Žáci se učí poznávat nejbližší okolí a orientovat se v něm, získávají poznatky o obci, regionu, vlasti, praktické poznávání a přímé zkušenosti žáků napomáhají vzdělávání v této oblasti.

Lidé kolem nás: Žáci se učí základům společenského chování a jednání, seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo jsou problémy globálními.

Lidé a čas: Žáci se učí orientovat se v čase, určovat čas, žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.

Rozmanitost přírody: Žáci pozorují změny v přírodě v průběhu roku, učí se hledat důkazy o proměnách přírody, využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti

na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji, učí se vnímat Zemi jako součást vesmíru.

Člověk a jeho zdraví: Žáci poznávají sami sebe, své tělo, jeho funkce, učí se dodržovat správné hygienické návyky, seznamují se s prevencí nemocí a úrazů, získávají poučení o bezpečném

chování v různých životních situacích, začínají si uvědomovat svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Cíle v oblasti postojů

- jsem školák
- pozitivní vztah ke vzdělání, ke spolužákům, učitelům a škole jako instituci
- negativní vztah k nežádoucím formám chování, jako je podlost, lež, krádež a násilí
- chci se chovat správně
- kladný vztah k přírodě a její ochraně
- pomáhat starším a postiženým lidem
- chování ve škole je v určitých ohledech odlišné od chování doma nebo venku
- zdraví a rodina má vysokou nenahraditelnou hodnotu.

Cíle v oblasti dovedností a schopností

- sdělit svoji adresu
- používat prakticky základní formy společenského styku
- připravit si své pracovní místo, plnit své základní školní povinnosti
- zapsat počasí pomocí dohodnutých značek
- umět správně pojmenovat části svého těla včetně intimních částí
- provádět základní úkony osobní hygieny
- pozorovat jevy v přírodě a pozorování jednoduchým způsobem sdělit
- zapojit se do her s ostatními dětmi
- napsat svoji adresu a adresu školy
- orientovat se bezpečně v kalendáři. Přecházet na hodinách čas na hodiny a minuty
- dovést pečovat o pokojové rostliny
- zhotovit jednoduché krmítko a doplňovat ho krmivem
- pohybovat se podle pravidel pro chodce.
- v okolí školy a bydliště umět určit hlavní světové strany
- dodržovat dopravní kázeň, připravovat se na roli cyklisty
- třídit odpady
- pozorovat lupou a pořídit jednoduchý nákres pozorování
- podle instrukce provést jednoduchý pokus
- měřit délku a teplotu
- přiložit na ránu náplast a jednoduchý obvaz, změřit si teplotu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- samostatně pozoruje jednoduché úkazy
- pod vedením učitele experimentuje
- získané výsledky porovná a vyvozuje závěry pro další využití v budoucnosti

Učitel:

- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad učiva
- vede žáka k výběru vhodných metod a způsobu učení
- motivuje žáka k aktivnímu zapojování do výuky a dalšímu vzdělávání

- nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...)

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, postupy pak prakticky ověřuje
- vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, hledá způsoby řešení problémů, využívá vlastní úsudek a zkušenosti
- za pomoci učitele vyhledává informace vhodné k řešení problémů a získané vědomosti využívá k objevování různých variant řešení

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- vede žáka k vytrvalosti, spolupráci a vzájemné pomoci při práci

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá projevům druhých, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, usiluje o bezkonfliktní komunikaci
- výstižně a kultivovaně formuluje své myšlenky a názory

Učitel:

- vede žáka k efektivnímu využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vede žáka k samostatnému a sebevědomému vystupování

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je veden k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- pracuje ve skupině, respektuje daná pravidla
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- vzájemně spolupracuje se všemi žáky ve třídě, škole
- diskutuje v malé skupině, při řešení problémů efektivně spolupracuje s druhými

Učitel:

- umožňuje žákovi podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- poskytuje žákovi prostor pro kooperativní učení
- směřuje žáka k tomu, aby v případě ohrožení dokázal o pomoc požádat, ale také aby pomoc dovedl poskytnout
- vede žáka k prezentaci jeho názorů a myšlenek, k obhajobě tvrzení a k vzájemnému respektu
- umožňuje žákovi klást otázky
- dle svých možností a dané situace prokazuje účinnou pomoc v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje určitý řád a vymezená pravidla
- odmítá fyzické násilí a hrubé jednání

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování
- vede žáka k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- učí žáka chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- probouzí v žákovi kladný vztah k přírodě, ke kulturnímu a historickému dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- používá zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce a zásady zdravého pracovního prostředí
- dodržuje vymezená pravidla, vykonává povinnosti, je schopen adaptovat se na změněné nebo nové podmínky
- získané znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech využije v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Učitel:

- poskytuje žákovi různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí
- vede žáka k utváření pracovních návyků v individuální i skupinové činnosti, k plnění každodenních povinností a udržování příjemného prostředí

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání – Cvičení j smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů.

Sebezpoznání a sebezpojetí - Moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem.

Seberegulace a sebeorganizace – Organizace vlastního času, plánování učení.

Psychohygiena - Dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích, Poznávání lidí.

Kreativita - Nápady, originalita, tvořivost.

Mezilidské vztahy - Chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc.

Komunikace - Řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.

Hodnoty, postoje, praktická etika - Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování.

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola - Demokratické vztahy, škola jako model otevřeného partnerství, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy.

Multikulturní výchova

Kulturní diference - Respekt k odlišným kulturám.

Lidské vztahy - Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty).

Environmentální výchova

Ekosystémy - Les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina.

Základní podmínky života - Voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje. Lidské aktivity a problémy životního prostředí- doprava a životní prostředí, vlivy

průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině.

Vztah člověka k prostředí - Naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví.

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka předmětu Prvouka společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

**Učební osnovy předmětu Prvouka
1. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Místo, kde žijeme		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná okolí svého bydliště, - sám se dopravuje bezpečně co nejkratší cestou do školy a rozpozná „kritická místa“ - bezpečně chodí po chodníku, silnici přejde na bezpečném místě - orientuje se ve škole - rozmístění tříd, jídelna, školní družina - zná název školy, jméno třídní učitelky a ředitelky školy, vychovatelky a zaměstnance školy - je ukázněný ve škole i mimo školu 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka - bezpečná cesta do školy - škola - prostředí školy, orientace ve škole, činnosti ve škole, blízké okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Rozvoj schopností poznávání VDO - Občanská společnost a škola OSV - Mezilidské vztahy ČJ - Zdvořilostní obraty, porozumění textu
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje typy domů, bytů - rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova - uvědomuje si rozdíl mezi silnicí, polní cestou, lesní cestou - uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest 	<p>obec - její části, významné budovy v obci, poloha v krajině, okolí školy</p>	<p>EV - Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví</p>

2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Místo, kde žijeme		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše prostředí, ve kterém žije - popíše cestu do školy 	<ul style="list-style-type: none"> - domov, město x vesnice, adresa bydliště - bezpečná cesta do školy 	<p>MKV - Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci,</p>

		uplatňování principu slušného chování
- je seznámen se zásadami slušného chování - dodržuje pravidla třídy	- zásady společenského chování - pravidla třídy	VDO - Občanská společnost a škola
Lidé kolem nás		
- pojmenuje členy rodiny, vyjmenuje jejich povinnosti, pojmenuje příbuzné - vlastními slovy popíše, jak tráví volný čas - popíše režim svého dne - vyjmenuje řemesla a druhy povolání	- rodina, byt, kamarádi - trávení volného času, zájmy, koníčky - režim dne, povinnosti x zábava - lidská práce, řemesla a výroba - vývoj a pokrok	OSV - Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy
Lidé a čas		
- vyjmenuje měsíce v roce - určuje čas dle hodin, části dne - zná datum svého narození - rozlišuje pojmy dnes, včera, zítra, dříve, dávno... - časově zařadí Vánoce a Velikonoce	- orientace v čase, kalendář - druhy hodin (nástěnné, digitální...) - části dne (ráno, odpoledne, večer,...) - současnost, minulost, budoucnost - tradice	OSV - Seberegulace a sebeorganizace organizace vlastního času, plánování učení OSV - Psychohygienu - dobrá organizace času ČJ - Svátky a významné dny M - Poznávání hodin PČ, VV - svátky a významné dny MKV - Kulturní diference
Rozmanitost přírody		
- rozlišuje volně žijící živočichy a domácí a hospodářská zvířata - vyjmenuje části těla savců a ptáků	- volně žijící živočichové – savci, ptáci - domácí a hospodářská zvířata - péče o doma chované živočichy	EV - Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje
- vyjmenuje základní druhy ovoce a zeleniny - popíše části těla rostlin - vysvětluje, jak se pečuje o pokojové rostliny	- ovoce a zelenina - rostliny, dřeviny, byliny - péče o pokojové rostliny	ČJ - Vyhledávání informací EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině PČ - Rozmnožování rostlin
- na základě vlastního pozorování určuje přírodní společenstva (les, louka, pole, rybník)	- přírodní společenstva - zemědělské plodiny - chráněné rostliny a živočichové	EV - Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina ČJ - Vyhledávání informací EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní

		prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady, ochrana přírody, změny v krajině
- pozoruje a zapisuje koloběh vody v přírodě - vytvoří si herbář	- koloběh vody v přírodě - herbář	
Člověk a jeho zdraví		
- pojmenuje hlavní části lidského těla - vyjmenuje odlišnosti lidí - dodržuje základní hygienické návyky během dne - popisuje, jak se poskytnou první pomoc - seřazuje jednotlivé fáze lidského života	- lidské tělo, čistota, smysly, zdraví - odlišnosti lidí – rasa, jazyk, vlastnosti... - základní hygienické návyky, péče o zdraví - první pomoc při úrazu - lidský život	OSV - Sebepoznání a sebepojetí: Moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV - Psychohygiena: dobrá organizace času
- rozlišuje nemoc a úraz - vlastními slovy vyjadřuje, jak se zachovat v tísňové situaci	- nemoc, úraz a prevence - důležitá telefonní čísla: 150, 155, 158, 156, 112	Sebepoznání a sebepojetí: Moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem
- rozlišuje hru, šikanu, násilí - vyjmenuje některé škodlivé návykové látky	- prevence sociálně patologických jevů - osobní bezpečí - návykové látky vedoucí k poškození zdraví - odmítnutí návykových látek	Projekt „Řekni drogám ne“ OSV Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání, komunikace v různých situacích
- pojmenuje dopravní prostředky - vyjmenuje části vybavení jízdního kola	- dopravní prostředky - chování v silničním provozu - chodec, cyklista, jízdní kolo	VDO - Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy

3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Místo, kde žijeme		
Žák: - načrtne plán obce, kde žije - ukáže na mapě sousední obce - ukáže na mapě hlavní město	- domov, obec - okolí obce - naše vlast, hlavní město - vesnice x město - adresa	VDO - Občan, občanská společnost a stát - přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního

- vlastními slovy popíše rozdíl město – vesnice - napíše adresu bydliště		prostředí)
- vyjmenuje historické památky obce - na mapě ukáže hlavní světové strany - nakreslí směrovou růžici - vysvětluje značky na mapě	- minulost a současnost obce - světové strany - značky na mapě	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot
- orientuje se ve znacích na mapě krajiny - popíše základní typy krajiny	- orientace v krajině - typy krajiny	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody
Lidé kolem nás		
- rozlišuje rodinu, příbuzné a známé	- rodina, příbuzenské vztahy	OSV - Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc VV - Kresba, malba
- vyjmenuje různá povolání a možnosti trávení volného času - rozlišuje práci fyzickou a duševní	- profese, zaměstnání, řemesla - relaxace	VDO - Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)
- utváří pravidla třídy a dodržuje je	- třída, spolužáci, pravidla chování	OSV - Poznávání lidí: Vzájemné poznávání ve třídě OSV - Mezilidské vztahy: Chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV - Komunikace: Řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích MKV - Lidské vztahy: Uplatňování principu slušného chování (základní morální

		hodnoty)
Lidé a čas		
- vyhledá v kalendáři datum svého narození	- kalendář, orientace v čase	OSV - Seberegulace a sebeorganizace:
- interpretuje některé pověsti - nakreslí a popíše obydlí z minulosti a současné doby	- pověsti - život lidí v minulosti a současnosti - měřidla času	Organizace vlastního času, plánování učení OSV - Psychohygienu: dobrá organizace času M-Převody jednotek, počítání s jednotkami času
Rozmanitost přírody		
- na základě vlastních pozorování ví, v jaké podobě se v přírodě nalézá voda, a jak mění svoji podobu - rozlišuje lidský výtvar a přírodninu - vysvětluje rozdíl mezi živou a neživou přírodou - vyjmenuje znaky života	- neživá příroda - voda, skupenství, koloběh vody v přírodě - živá a neživá příroda	EV - Základní podmínky života: Voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- porovná vlastnosti látek - provede jednoduché pokusy - prakticky změří délku, hmotnost, čas, objem, teplotu - vysvětluje pojmy přírodnina, surovina, výrobek	- vlastnosti látek - měření - získávání a využití surovin	VV - Vlastnosti materiálů
- popisuje části těla rostlin - objasňuje rozdíl mezi dřevinou a bylinou - přiřazuje plody ke stromům - vysvětluje, čím se liší houby od rostlin - popisuje, jak probíhá výživa rostlin	- rostliny, rozdělení rostlin - houby - výživa rostlin	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: Doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Kreativita
- některé přírodniny třídí podle určujících znaků	- třídění organismů	TV, PČ - Praktické hodiny v přírodě, sbírání přírodnin EV – Ekosystém
- objasňuje hlavní rozdíly mezi živočichem a rostlinou - zařadí živočichy do skupin - popisuje stavbu těla některých živočichů - diskutuje na téma ochrana životního prostředí - vysvětluje, jak se třídí odpad - vyjmenuje některé čistící	- živočichové, znaky života, způsob pohybu - stavba těla (savci, ptáci hmyz) - životní prostředí - odpad	M - Měření délky, počítání s jednotkami problémů vázaných na látku předmětů EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

chemické prostředky používané v domácnosti		
Člověk a jeho zdraví		
dle obrázku vyjmenuje základní části lidského těla - svými slovy vyjádří, co je zdravý životní styl - navrhne jídelníček dle zásad zdravého stravování - rozpozná projevy běžné nemoci (nachlazení, rýma, angína) - popisuje, jak poskytne první pomoc - rozhodne, jak ošetřit ránu, obvazuje ránu	- člověk, lidské tělo, vnitřní orgány - zdravý životní styl - nemoc, péče o zdraví - první pomoc, lékárnička - ošetření rány, obvazování	OSV - Sebepoznání a sebepojetí: Moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV - Psychohygienu: Dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních situací OSV - Kreativita
- diskutuje na téma návykové látky a jejich vliv na zdraví - vyjmenuje možné návykové látky (alkohol, tabák, léky	- prevence sociálně patologických jevů - návykové látky	Projekt Řekni drogám ne OSV - Komunikace: Řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních situací
- uplatňuje zásady bezpečného chování ve skupině a uvědomuje si následky svého chování	následky svého chování - osobní bezpečí – krizové situace (šikana, týrání)	OSV - Sebepoznání a sebepojetí: Moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: Zvládání učebních situací
- zná, jak se chovat při setkání s neznámými osobami	- osobní bezpečí; krizové situace	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: Zvládání učebních situací
- vyjmenuje povinnou výbavu jízdního kola - bezpečně chodí po chodníku i po silnici	- cyklista, jízdní kolo, chodec - dopravní značky - silniční provoz	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: Zvládání učebních situací

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět Zdravouka

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Místo realizace

Kmenové učebny, třída s počítači, obecní knihovna, sál KD.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací předmět Zdravouka vznikl sloučením několika částí vzdělávacích oblastí. Člověk a jeho svět a doplňujících vzdělávacích oborů. Konkrétně z vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví, Dramatická výchova a prvků Etické výchovy.

Obsahové vymezení předmětu

- v tematickém okruhu Člověk a zdraví získávají základní znalosti o člověku, poučení o zdraví a nemocech, prevenci a první pomoci, učí se poznávat zdraví jako nejcennější hodnotu v životě člověka

- část vzdělávacího obsahu oboru Dramatická výchova a Etická výchova získávají žáci znalosti o sobě samých i o vnímání ostatních pomocí zážitku dramatického díla, jeho ztvárnění.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Žáci poznávají, že zdraví člověka je vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody a je ovlivňováno stylem života, mezilidskými vztahy, stavem životního prostředí a podobně. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život, je ochrana zdraví jednou z priorit základního vzdělávání. Žáci poznávají především sebe sama, jak se vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů. Postupně si uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných. Docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Neoddělitelnou součástí zdraví je duševní zdraví. Prostředkem k jeho udržení je schopnost vyjadřovat své pocity, vymezení jedince v sociální skupině (budování dobrých mezilidských vztahů a komunikace), chápání sebe i vcítění do rolí ostatních (interpersonální a sociální empatie). Tomu napomáhá zařazení prvků Dramatické výchovy a Etické výchovy.

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova:

Vzdělávací obor pracuje s výrazovými prostředky, kterými jsou lidský hlas a tělo, kultivuje je a směřuje k vědomému používání v procesu dramatické tvorby a v běžné komunikaci. Rozvíjí komunikační a herní dovednosti prostřednictvím kolektivní dramatické tvorby. Umožňuje vyjadřovat žákům své postoje, přijímat role a prožívat situace na základě vlastního jednání.

Dále Dramatická výchova pomáhá dětem naučit se komunikovat s vrstevníky, s dospělými, nebát se vyjádřit svůj názor, pracovat v kolektivu, respektovat názory druhých lidí, vážit si lidí, kteří něco dokázali, nebýt sobecký, lhostejný, závistivý, kritický, ale být i sebekritický.

Formy realizace

Ve vyučovací hodině: samostatná i skupinová práce, frontální výuka, krátkodobé nebo dlouhodobé projekty, vyhledávání informací, dramatizace. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, výukové PC programy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- získá informace o předpokladech udržení zdraví
- získané informace hodnotí a vyvozuje závěry pro další využití v budoucnosti

Učitel:

- umožňuje žákovi používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší zadané úkoly, správně se rozhoduje v různých situacích
- promýšlí a plánuje způsob řešení problémů, využívá k tomu vlastního úsudku
- vytváří myšlenkové mapy pro orientaci při řešení problému
- při problémovém úkolu najde vlastní řešení, které je schopen obhájit

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žák sám dochází k objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá a vhodně reaguje, argumentuje
- vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy, reaguje na myšlenky, názory a podněty jiných

Učitel:

- vede žáky k používání správné komunikačních technik

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje ve skupině, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu, respektuje názory a zkušenosti druhých
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeúcty

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáka
- dává žákovi prostor pro vyjádření jeho postojů a názorů

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory druhých, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí
- chápe základní ekologické souvislosti a respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- pozná a chápe rozdíly mezi lidmi, má tolerantní chování a jednání, v komunikaci je bezproblémový a bezkonfliktní, ví, jak se chovat v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Učitel:

- buduje u žáka ohleduplný vztah k přírodě a k ostatním lidem
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- vede žáka k realizaci zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

Žák:

- uplatňuje pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla

Učitel:

- umožňuje žákovi pozorovat, manipulovat a vytvářet
- podporuje v práci žáka systematickosti a vytrvalosti při vypracování samostatných i skupinových úkolů
- vede žáka ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáka k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

V předmětu budou realizována tato průřezová témata:

Enviromentální výchova - zaměřená na vytváření kladného vztahu k přírodě a na vytváření spoluzodpovědnosti člověka za stav životního prostředí.

Vztah člověka k prostředí – Příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vliv na prostředí.

Osobnostní a sociální výchova

Sebezpoznání a sebepojetí – Moje tělo, moje psychika.

Seberegulace a sebeorganizace - Cvičení sebekontroly, sebeovládání.

Psychohygiena – Sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, organizace času.

Poznávání lidí - Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech.

Mezilidské vztahy – Péče o dobré vztahy.

Kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, originality, tvořivosti v oblasti mezilidských vztahů.

Komunikace- verbální a nonverbální dovednosti, vedení dialogu, komunikace v různých situacích

Multikulturní výchova

Etnický původ – Rovnocennost všech etnických skupin a kultur.

Lidské vztahy – Tolerance a spolupráce lidí různých kultur, konflikty vznikající z jejich rozdílnosti, předsudky, solidarita, předsudky, diskriminace, empatie, základní morální normy chování.

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů v mediálním sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět - Rozmanitost lidí v Evropě a ve světě.

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství

**Učební osnovy předmětu Zdravouka
1. ročník**

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se dopravní výchovu a uplatňuje BESIP - dodržuje pravidla hygieny - učí se osobnímu bezpečí - dodržuje bezpečné chování - uplatňuje zdravý životní styl - učí se poznávat lidské tělo - dokáže sobě nebo jiným ošetřit drobná zranění - uplatňuje správné držení těla (sezení v lavici, správná pozice při čtení, psaní, ...) - učí se dechová cvičení - zvládá jednoduchá speciální cvičení (uvolňovací a protahovací cviky, dechová cvičení, úpoly, cvičení na overballech, relaxační cviky) - je ohleduplný k přírodě 	<p>Dopravní výchova</p> <p>Ochrana zdraví</p> <p>Zdravý životní styl</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Ochrana přírody</p>	<p>Prv, LV, DV, VV, TV, HV</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: psychohygiena, poznávání člověka</p>
FINANČNÍ GRAMOTNOST		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí roli rodiny a roli členů domácnosti - vysvětlí, co je obchod a zboží - řekne, jak hospodaří s vlastními penězi a co je kapesné - pozná české mince a bankovky- čte jednoduché věty se správnou intonací - je schopen porozumět 	<p>Naše rodina</p> <p>Nakupování</p> <p>Platidla</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <p>Dramatická výchova – scénky o rodině a vztazích</p> <p>Matematika – nakupování pomocí hracích papírových peněz</p> <p>Metody: žakovské objevování řešení problémů z běžného života hraní rolí</p>

přečtené věty a zopakovat ji		modelové rodiny www.digifolio.rvp.cz + Metodická doporučení pro výuku finanční gramotnosti
DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
- zvládá psychosomatické dovednosti (správné tvoření dechu, hlasu, artikulace a správné držení těla) - učí se herním dovednostem (rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry) - učí se vstupu do role - zná jevištní postavu	Základní předpoklady dramatického jednání	Čtení, výchova ke zdraví, výtvarná výchova prvouka, hudební výchova, pracovní činnosti
- nalézá náměty a témata v dramatických situacích - řadí v časové následnosti dramatickou situaci, příběh - zkoumá témata na základě vlastního jednání - spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace	Proces dramatické a inscenační tvorby	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí), sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace) Multikulturní výchova – lidské vztahy
- reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla - rozpoznává základní stavební prvky dramatu (situace, postava, konflikt)	Recepce a reflexe dramatického umění	Pomůcky: Kulisy, kostýmy, scénáře, knihy, CD, televize, DVD

2. ročník

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - učí se dopravní výchovu a uplatňuje BESIP - uplatňuje zdravý životní styl - dodržuje pravidla hygieny - dodržuje denní režim - chrání se před úrazy - chrání se před přenosnými chorobami - zná základní rizika ohrožující zdraví	Dopravní výchova Zdravý životní styl Ochrana zdraví	Prv, LV, DV, VV, TV, HV Osobnostní a sociální výchova: psychohygiena, poznávání člověka Komunikace Mezilidské vztahy Poznávání lidí Sebepoznání Sebepojetí Vztah člověka k prostředí

<ul style="list-style-type: none"> - učí se osobnímu bezpečí - uvědomuje si význam sportu pro zdraví - dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při sportu - respektuje vztahy a přijatá pravidla mezi vrstevníky ve dvojici a skupině - dodržuje bezpečné chování a zabraňuje ohrožování v kolektivu - učí se poznávat lidské tělo - chápe vývojové změny v životě člověka - zná důležitá telefonní čísla - zaujímá správné základní cvičební polohy - dokáže sobě nebo jiným ošetřit drobná zranění - uplatňuje správné držení těla (sezení v lavici, správná pozice při čtení, psaní, ...) - učí se dechová cvičení - zvládá jednoduchá speciální cvičení (uvolňovací a protahovací cviky, dechová cvičení, úpoly, cvičení na overballech, relaxační cviky, pohyb k vyrovnanosti, ..) - je ohleduplný k přírodě - uvědomuje si význam dobré kvality životního prostředí na zdraví 	<p>Sport a zdraví</p> <p>Vztahy mezi lidmi</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Ochrana přírody</p>	
FINANČNÍ GRAMOTNOST		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak se dříve obchodovalo a co to byl výměnný obchod - ukáže na příkladech, jaká je dělba práce na úrovni rodiny - ví, co je zboží, a že je označeno cenou - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	<p>Naše rodina</p> <p>Nakupování</p>	<p>Prvouka</p> <p>Dramatická výchova – scénky z rodinného života</p> <p>Matematika – nakupování pomocí hracích papírových peněz</p> <p>Výtvarná výchova – plakát, upoutávka, leták jako reklama na určité zboží</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zná pokladní doklad - používá peníze v běžných situacích - pozná současná platidla - řekne, jak hospodaří s vlastními penězi - vysvětlí, co je kapesné - uvede příklad využití platební karty 	<p>Platidla</p> <p>Hospodaření s vlastními penězi</p> <p>Kapesné</p> <p>Platební karta</p>	<p>Metody: žakovské objevování řešení problémů z běžného života hraní rolí modelové rodiny www.digifolio.rvp.cz + Metodická doporučení pro výuku finanční gramotnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Mediální výchova</p>
DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá psychosomatické dovednosti (správné tvoření dechu, hlasu, artikulace a správné držení těla) - učí se herním dovednostem - vstupuje do jednoduchých rolí - zná jevištní postavu - dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat emoce - zvládá sociálně komunikační dovednosti - rozlišuje herní a reálnou situaci - přijímá pravidla hry - komunikuje verbálně i neverbálně 	<p>Základní předpoklady dramatického jednání</p>	<p>Literární výchova, výchova ke zdraví, výtvarná výchova prvouka, hudební výchova, pracovní činnosti</p> <p>Osobnostní rozvoj - kreativita, rozvoj schopností poznáváním</p> <p>Sociální rozvoj - komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - nalézá náměty a témata v dramatických situacích - řadí v časové následnosti dramatickou situaci, příběh - zkoumá témata na základě vlastního jednání - spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji - sleduje prezentaci ostatních 	<p>Proces dramatické a inscenační tvorby</p>	<p>Výtvarná výchova, literární výchova</p> <p>Multikulturní výchova – lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla - rozpoznává základní 	<p>Recepce a reflexe dramatického umění</p>	<p>Tvorba a vnímání mediálního sdělení.</p> <p>Práce v realizačním týmu.</p>

stavební prvky dramatu (situace, postava, konflikt) - poznává základní divadelní druhy (loutkové divadlo)		Pomůcky: Kulisy, kostýmy, scénáře, knihy, časopisy, CD, televize, DVD
--	--	---

3. ročník

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se dopravní výchovu a uplatňuje BESIP - uplatňuje zdravý životní styl - upřednostňuje zdravou stravu - dodržuje pravidla hygieny - pečuje o své zdraví - dodržuje denní režim - chrání se před úrazy - chrání se před přenosnými chorobami - zná základní rizika ohrožující zdraví - učí se osobnímu bezpečí - uvědomuje si význam sportu pro zdraví - dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při sportu - dovede posoudit způsob chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví - respektuje vztahy a přijatá pravidla mezi vrstevníky ve dvojici a skupině - dodržuje bezpečné chování a zabraňuje ohrožování v kolektivu - učí se poznávat lidské tělo - chápe vývojové změny v životě člověka - zná důležitá telefonní čísla - zaujímá správné základní 	<p>Dopravní výchova</p> <p>Zdravý životní styl</p> <p>Ochrana zdraví</p> <p>Sport a zdraví</p> <p>Vztahy mezi lidmi</p> <p>Lidské tělo</p>	<p>Prv, LV, DV, VV, TV, HV</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: psychohygiena, poznávání člověka</p> <p>Komunikace</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Poznávání lidí</p> <p>Sebepoznání</p> <p>Sebepojetí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>

<p>cvičební polohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže sobě nebo jiným ošetřit drobná zranění - uplatňuje správné držení těla (sezení v lavici, správná pozice při čtení, psaní, ...) - zvládá sám jednoduchá dechová cvičení - zvládá jednoduchá speciální cvičení (uvolňovací a protahovací cviky, dechová cvičení, úpoly, cvičení na overballech, relaxační cviky, pohyb k vyrovnanosti, ..) - využívá relaxaci k regeneraci a překonání únavy <p>- je ohleduplný k přírodě</p> <p>- uvědomuje si význam dobré kvality životního prostředí na zdraví</p>	<p>Ochrana přírody</p>	
--	------------------------	--

FINANČNÍ GRAMOTNOST

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se k reklamě, zaujímá k ní vlastní postoj, uvědomuje si nebezpečí podlehnutí reklamám - vyhodnotí na základě svých zkušeností, jak se bránit reklamě - pozná, kde se berou peníze, co je profese, zaměstnání, podnikání - seznámí se s dnešní podobou mincí a bankovek - zkontroluje, kolik peněz je mu vráceno při placení - řekne, jak hospodaří s vlastními penězi - vysvětlí, co je kapesné 	<p>Reklama</p> <p>Peníze Zaměstnání</p> <p>Platidla</p> <p>Způsoby placení</p> <p>Hospodaření s vlastními penězi</p> <p>Kapesné</p>	<p>Dramatická výchova – scénky</p> <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - malují existující či vymyšlené bankovky - plakát, upoutávka, leták jako reklama na určité zboží <p>Matematika – nákup zboží za ušetřené peníze</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> žakovské objevování řešení problémů z běžného života hraní rolí modelové rodiny www.digifolio.rvp.cz + Metodická doporučení pro výuku finanční gramotnosti <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <p>Mediální výchova</p>
---	---	---

DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá psychosomatické dovednosti (správné tvoření dechu, hlasu, artikulace a správné držení těla) - učí se herním dovednostem - vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná - zná jevištní postavu - dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat emoce a rozpoznávat je v chování druhých - zvládá sociálně komunikační dovednosti - rozlišuje herní a reálnou situaci - přijímá pravidla hry - komunikuje verbálně i neverbálně 	Základní předpoklady dramatického jednání	Literární výchova, výchova ke zdraví, výtvarná výchova prvouka, hudební výchova, pracovní činnosti Osobnostní rozvoj - kreativita, rozvoj schopností poznáváním Sociální rozvoj – komunikace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
<ul style="list-style-type: none"> - nalézá náměty a témata v dramatických situacích - řadí v časové následnosti dramatickou situaci, příběh - zkoumá témata na základě vlastního jednání - spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji - sleduje prezentaci ostatních 	Proces dramatické a inscenační tvorby	Výtvarná výchova, literární výchova Multikulturní výchova – lidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového) - reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla - rozpoznává základní stavební prvky dramatu (situace, postava, konflikt) - poznává základní divadelní druhy (loutkové divadlo, činohra) 	Recepce a reflexe dramatického umění	Tvorba a vnímání mediálního sdělení. Práce v realizačním týmu. Pomůcky: Kulisy, kostýmy, scénáře, knihy, časopisy, CD, televize, DVD

4. ročník

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky - pozitivní komunikací a kooperací přispívají k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (např. v rodině) - vysvětlí role členů rodiny, třídy, ... - usilují v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, zdravé stravovací návyky a zdravý životní styl - dokáže poskytnout v rámci svých možností první pomoc - zná telefonní čísla záchranné služby, policie, hasičů - objasní pojem obrana státu a uvede, které subjekty se na obraně státu podílejí - objasní pojem ozbrojené síly České republiky a uvede, kdo je vrchním velitelem ozbrojených sil - vysvětlí členění ozbrojených sil ČR - uvede hlavní úkoly Armády ČR - pozná vojáka Armády ČR a odliší ho od příslušníka jiného ozbrojeného bezpečnostního nebo záchranného sboru 	<p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství <p>Soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, ..)</p> <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, životní styl) - tělesná a duševní hygiena (zásady hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví) - režim dne - ochrana před úrazy <p>První pomoc</p> <p>Obrana státu – odpovědnost za obranu státu, povinnost podílet se na obraně státu</p> <p>Ozbrojené síly ČR a vrchní velitel ozbrojených sil ČR</p> <p>Ozbrojené síly ČR a členění ozbrojených sil a hlavní úkoly Armády ČR</p> <p>Voják Armády ČR, uniforma, vojenská technika</p>	<p>Př – zdravá výživa (bílkoviny, tuky, cukry)</p> <p>TV – správné dýchání, cvičení na overballech</p> <p>HV</p> <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) - sebeorganizace (organizace vlastního času, plánování učení k stanovování krátkodobých cílů) - sebepoznávání - psychohygiena <p>Cílem je získat u žáků přehled o základních otázkách obrany státu</p> <p>Zdroj: MŠMT (Podklady k výuce přípravy občanů k obraně státu v ZŠ + Metody a formy výuky)</p>
FINANČNÍ GRAMOTNOST		
- orientuje se v základních	Vlastnictví	Matematika – slovní úlohy na

<p>formách vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastních zkušeností se pokusí vyjmenovat výdaje a příjmy domácnosti - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý rodinný rozpočet - posoudí rozdíl mezi reklamou a reklamací - ukáže na příkladu, kdy má nárok na reklamaci - vysvětlí, co je banka a vlastními slovy vyjádří, co znamená, že banka je správce peněz - pozná platební styky – hotovostní a bezhotovostní - pochopí, co je cizí měna - řekne, jak hospodaří s vlastními penězi - vysvětlí, co je kapesné 	<p>Výdaje a příjmy</p> <p>Reklama Reklamace</p> <p>Banka</p> <p>Platební styky</p> <p>Cizí měna</p> <p>Hospodaření s vlastními penězi</p> <p>Kapesné</p>	<p>vypočítání rozdílu mezi příjmy a výdaji</p> <p>Dramatická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - scénky na téma Reklamace - hra na poštu či banku <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - směna peněz - nákup zboží za ušetřené peníze <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - plakát, upoutávka, leták jako reklama na určité zboží <p>Metody:</p> <p>žakovské objevování řešení problémů z běžného života hraní rolí modelové rodiny www.digifolio.rvp.cz + Metodická doporučení pro výuku finanční gramotnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Mediální výchova</p>
DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá psychosomatické dovednosti (správné tvoření dechu, hlasu, artikulace a správné držení těla) - učí se herním dovednostem - vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná - zná jevištní postavu - dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat emoce a rozpoznávat je v chování druhých - zvládá sociálně komunikační dovednosti - rozlišuje herní a reálnou situaci - přijímá pravidla hry - komunikuje verbálně i 	<p>Základní předpoklady dramatického jednání</p>	<p>Literární výchova, výchova ke zdraví, výtvarná výchova prvouka, hudební výchova, pracovní činnosti</p> <p>Osobnostní rozvoj - kreativita, rozvoj schopností poznáváním</p> <p>Sociální rozvoj – komunikace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

neverbálně - propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy		
- nalézá náměty a témata v dramatických situacích - řadí v časové následnosti dramatickou situaci, příběh - zkoumá témata na základě vlastního jednání - spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji - sleduje prezentaci ostatních	Proces dramatické a inscenační tvorby	Výtvarná výchova, literární výchova Multikulturní výchova – lidské vztahy
- reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového) - rozpoznává základní stavební prvky dramatu (situace, postava, konflikt) - poznává základní divadelní druhy (loutkové divadlo, činohra, zpěvohra)	Recepce a reflexe dramatického umění	Tvorba a vnímání mediálního sdělení. Práce v realizačním týmu. Pomůcky: Kulisy, kostýmy, scénáře, knihy, časopisy, CD, televize, DVD

5. ročník

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky - pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů rodiny, třídy - uvědomuje si hodnotu zdraví a vlastní odpovědnost za svoje zdraví i za zdraví druhých - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství) - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevníci) Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu	Př – zdravá výživa (bílkoviny, tuky, cukry) TV – správné dýchání, cvičení na overballech HV Osobnostní a sociální výchova: - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) - sebeorganizace (organizace vlastního času, plánování učení

<ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - uplatňuje zdravé stravovací návyky - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<p>potravy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesná hygiena (zásady osobní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví) - režim dne - ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami a úrazy <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy a stupně násilí a zneužívání, šikana a jiné projevy násilí, komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování (komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu - ochrana člověka za mimořádných událostí (živelní pohromy) <p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidské potřeby - podpora zdraví prevencí - změna kvality životního prostředí - programy podpory zdraví <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem) - sebekontrola, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace (respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru 	<p>k stanovování krátkodobých cílů)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznávání - psychohygiena
<p>zt</p>		

	druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, naslouchání, dialog, kooperace v různých situacích)	
FINANČNÍ GRAMOTNOST		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše, co je banka - pozná banku jako správce peněz - pochopí zjednodušený převod peněz z účtu na účet - uvede příklady, jak využívat služeb bankomatu - vysvětlí, co je běžný účet - pochopí, co je půjčka - posoudí, na co si půjčit lze a na co si určitě peníze z banky nepůjčovat - na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje - objasní na příkladu rizika půjčování peněz - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - sestaví osobní vyrovnaný rozpočet - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a naopak - na příkladu uvede, jak reklamovat zboží - uvědomí si finanční problémy dnešního člověka, člověka bez stálého zaměstnání, lidí bez domova - uvědomí si rozdíl mezi vyspělými a rozvojovými zeměmi - řekne, jak hospodaří s vlastními penězi - vysvětlí, co je kapesné 	<p>Banka Návštěva v bance</p> <p>Hospodaření s penězi</p> <p>Reklamace</p> <p>Finanční problémy dnešního světa</p> <p>Kapesné</p>	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žákovské objevování - řešení problémů z běžného života - hraní rolí - modelové rodiny <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Matematika – slovní úlohy na vyrovnaný, přebytečný a schodkový rozpočet</p> <p>Etická výchova – sociální citění</p> <p>Matematika – nákup zboží za ušetřené peníze</p> <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - plakát, upoutávka, leták jako reklama na určité zboží <p>www.digifolio.rvp.cz + Metodická doporučení pro výuku finanční gramotnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <p>Mediální výchova</p>
DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá psychosomatické dovednosti (správné tvoření dechu, hlasu, artikulace a 	<p>Základní předpoklady dramatického jednání</p>	<p>Literární výchova, výchova ke zdraví, výtvarná výchova prvouka, hudební výchova,</p>

<p>správné držení těla)</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se herním dovednostem - vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná - zná jevištní postavu - dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat emoce a rozpoznávat je v chování druhých - zvládá sociálně komunikační dovednosti - rozlišuje herní a reálnou situaci - přijímá pravidla hry - komunikuje verbálně i neverbálně - propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy 		<p>pracovní činnosti</p> <p>Osobnostní rozvoj - kreativita, rozvoj schopností poznáváním</p> <p>Sociální rozvoj – komunikace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<ul style="list-style-type: none"> - nalézá náměty a témata v dramatických situacích - řadí v časové následnosti dramatickou situaci, příběh - zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání - spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolužáky - sleduje prezentaci ostatních 	<p>Proces dramatické a inscenační tvorby</p>	<p>Výtvarná výchova, literární výchova</p> <p>Multikulturní výchova – lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového) - poznává základní divadelní druhy (loutkové divadlo, činohra, zpěvohra, pohybové a taneční divadlo) 	<p>Recepce a reflexe dramatického umění</p>	<p>Tvorba a vnímání mediálního sdělení.</p> <p>Práce v realizačním týmu.</p> <p>Pomůcky: Kulisy, kostýmy, scénáře, knihy, časopisy, CD, televize, DVD</p>

Charakteristika předmětu Přírodověda

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Místo realizace:

Kmenové učebny, třída s počítači, obecní knihovna, příroda, exkurze.

Obsahové vymezení předmětu:

- v tematickém okruhu Místo, kde žijeme žáci poznávají nejbližší okolí, pozorují a pojmenovávají věci, jevy a děje v přírodě, vztahy ve společnosti
- v tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci osvojují a upevňují základy vhodného chování, úcty a seznamují se se základními právy a povinnostmi občana demokratické společnosti
- v tematickém okruhu Rozmanitost přírody se žáci učí poznávat živou a neživou přírodu, uvědomovat si život na Zemi, přispívat k ochraně přírody
- v tematickém okruhu Lidé a čas se učí orientovat se v dějinách a čase
- v tematickém okruhu Člověk a zdraví získávají základní znalosti o člověku, poučení o zdraví a nemocech, prevenci a první pomoci, učí se poznávat zdraví jako nejcennější hodnotu v životě člověka

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření pracovních návyků v samostatné i skupinové činnosti, utváření vztahu k přírodě, kultuře i okolním světem, objevování a poznávání zajímavých informací, pozitivnímu chování ve vztahu k sobě a okolí, upevňování prevence onemocnění, bezpečnosti a zdraví. Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných lidí.

Formy realizace:

Ve vyučovací hodině: samostatná i skupinová práce, frontální výuka, krátkodobé nebo dlouhodobé projekty, vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, výukové PC programy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- získá informace o přírodě, pozoruje přírodu, zaznamená a vyhodnotí výsledky svého pozorování

Učitel:

- umožňuje žákovi používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší zadané úkoly, správně se rozhoduje v různých situacích
- vytváří myšlenkové mapy pro orientaci při řešení problému
- vyhledává informace z různých zdrojů
- při problémovém úkolu najde vlastní řešení

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žák sám dochází k objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

Žák:

- uplatňuje slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy, reaguje na myšlenky, názory a podněty jiných

Učitel:

- vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje ve skupině, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu, respektuje názory a zkušenosti druhých

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáka
- dává žákovi prostor pro vyjádření jeho postojů a názorů

Kompetence občanské

Žák:

- pozná a chápe rozdíly mezi lidmi, má tolerantní chování a jednání, v komunikaci je bezproblémový a bezkonfliktní, ví, jak se chovat v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Učitel:

- buduje u žáka ohleduplný vztah k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- vede žáka k realizaci zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

Žák:

- uplatňuje pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla

Učitel:

- umožňuje žákovi pozorovat, manipulovat a experimentovat
- podporuje v práci žáka systematickost a vytrvalost při vypracování samostatných i skupinových úkolů
- vede žáka ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáka k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

V předmětu budou realizována tato průřezová témata:

Enviromentální výchova - zaměřená na vytváření kladného vztahu k přírodě a na vytváření spoluzodpovědnosti člověka za stav životního prostředí.

Ekosystémy - Funkce ekosystémů les, louka, rybník, step, kulturní krajina.

Základní podmínky života – Ochrana biologických druhů.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině, změny v krajině – vliv lidských aktivit na přírodu.

Vztah člověka k prostředí – Příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vliv na prostředí.

Osobnostní a sociální výchova

Sebezpoznání a sebepojetí – Moje tělo, moje psychika.

Seberegulace a sebeorganizace - Organizace vlastního času, plánování učení a studia, cvičení sebekontroly, sebeovládání.

Psychohygiena – Sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, organizace času.

Poznávání lidí - Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech.

Mezilidské vztahy – Péče o dobré vztahy.

Multikulturní výchova

Etnický původ – Rovnocennost všech etnických skupin a kultur.

Lidské vztahy – Tolerance a spolupráce lidí různých kultur, konflikty vznikající z jejich rozdílnosti, předsudky, solidarita, předsudky, diskriminace, empatie, základní morální normy chování.

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět - Rozmanitost živých organismů v Evropě a ve světě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka předmětu Přírodověda společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět přispívá k

utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Rozmanitost přírody		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - pojmenuje některé zástupce skupin rostlin, živočichů a hub - roztrídí látky dle vlastností - pojmenuje vybrané horniny a minerály 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny a byliny - dřeviny - houby - živočichové - půda, vznik a její význam - horniny a minerály - látky a jejich vlastnosti - jednotky délky, hmotnosti, objemu, teploty a času 	<p>PČ - Základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin</p> <p>M - Jednotky délky a jejich převody</p> <p>VL - Orientace v čase, určování času, dějiny jako časový sled událostí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - předvede jednoduchý pokus, naplňuje a zdůvodňuje postup, vyhodnocuje a vysvětluje výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> - příroda a člověk - látky a jejich vlastnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní společenstva - zdůvodňuje podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - na konkrétních organismech porovná na základě pozorování základní projevy života třídí organismy do známých skupin, využije atlasy a encyklopedie 	<p>základní společenstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - les, louka, pole, potok, rybník, zahrada a sad 	<p>EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje poznatky o sluneční soustavě a o působení magnetické a gravitační síle - vysvětluje střídání ročních období, dne a noci 	<p>vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínky života na Zemi - sluneční soustava 	<p>Rozšiřující učivo</p> <p>EV - Základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje pojem podnebí a počasí - vyjmenuje rozdílné podmínky života na Zemi 	<p>podnebí a počasí</p>	<p>Rozšiřující učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje skupenství vody, chápe význam vody a vzduchu pro život 	<p>voda a vzduch</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnocuje některé konkrétní činnosti člověka v přírodě - rozlišuje aktivity, které mohou prostředí podporovat 	<p>ochrana přírody – ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - chráněné rostliny a živočichové - únik nebezpečných látek do životního prostředí 	<p>Projekt - Země, voda, vzduch</p> <p>EV - Ekosystémy, kulturní krajina, pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu</p>

nebo poškozovat	- živelné pohromy a ekologické katastrofy - likvidace, třídění a recyklace odpadů	civilizace EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana přírody EV - Vztah člověka k prostředí, řešení odpadového hospodářství
Člověk a jeho zdraví		
- rozezná nutnost střídání práce a odpočinku - využije poznatků o podpoře vlastního zdravého způsobu života - účelně plánuje svůj čas	- režim dne a duševní hygiena - zdravotní rizika - mimoškolní činnosti žáka - správná životospráva	Projekt - Zdravý životní styl PČ - Pravidla správného stolování TV - Správné držení těla OSV - Seberegulace a sebeorganizace vlastního času, plánování učení a zábavy
- uplatňuje účelně způsoby chování v modelových situacích simulujících mimořádné události	- chování v krizových situacích	MPP - Besedy a akce pořádané ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem a policií OSV - Psychohygiena ČJ - Dramatická výchova, sloh
- v modelových situacích předvede osvojené jednoduché způsoby odmítnutí návykových látek	- prevence zneužívání návykových látek, hrací automaty	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a prevence - ošetří drobná poranění a zajistí základní lékařskou pomoc	zdraví a jeho ochrana - preventivní program – zdravé zuby - první pomoc	TV - Osobní hygiena PČ - Jednoduchá první pomoc při poranění Projekt - Zdravý životní styl, Zdravé zuby
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví	základy rodinné a sexuální výchovy, ochrana před nebezpečím - sexuální zneužívání, linka důvěry a krizová centra	ČJ - Stimulační hry Co kdyby... OSV - Poznávání lidí OSV - Seberegulace a sebeorganizace

5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Rozmanitost přírody		
Žák: - na modelu předvede a vysvětluje otáčení země kolem slunce a otáčení země kolem své osy - zdůvodňuje střídání	- Země ve vesmíru - slunce a sluneční soustava, měsíc - čas a denní doby, roční období - výzkum vesmíru	VL - Planeta Země

<p>denních dob a ročních období, význam slunce pro život na zemi, pojmy počasí a podnebí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje planety sluneční soustavy - orientuje se podle obrazových předloh v planetách sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> - magnetické a gravitační pole - počasí, podnebí 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní podmínky života a zdůvodní význam pro člověka - objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody - plánuje, zdůvodňuje a zakládá jednoduchý pokus - vyhodnocuje a vysvětluje výsledky pokusu 	<p>podmínky života na zemi vznik života na zemi, sluneční záření, vzduch, voda, půda</p>	<p>EV - Základní podmínky života na Zemi</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vytrídí živé organismy do známých skupin, využije k tomu atlasy a jednoduché klíče 	<p>třídění organismů (rostlin, živočichů, hub)</p>	<p>EV - Ekosystémy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje vzájemné vztahy mezi organismy přírodních krajín - jmenuje podnebné pásy a typy krajín - zdůvodňuje a uvádí příklady přizpůsobení organismů (rostlin, živočichů) v různém prostředí - popisuje organismy podle dané osnovy a uvádí jejich hlavní znaky, části, způsob života a význam - pozná zástupce nejznámějších druhů rostlin a živočichů v daném společenstvu v různých klimatických podmínkách 	<p>rozmanitost životních podmínek na zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny a živočichové a jejich rozmanitost podle prostředí, ve kterém žijí - přizpůsobení organismů změnám ročních období a podnebným pásům - rozmanitost organismů podle stavby těla - poznávání organismů společenstev podnebných pásů 	<p>VMEGS - Objevujeme Evropu a svět VL - Evropa, její státy a města PČ - Pěstování pokojových i jiných rostlin EV - Ekosystémy MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede činnosti ničící životní prostředí - navrhne konkrétní činnosti k ochraně životního prostředí - vyjmenuje globální problémy světa (kácení 	<p>ochrana rostlin, živočichů, prostředí</p>	<p>EV - Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí</p>

deštných pralesů apod., je odpovědný za udržitelné (šetrné zacházení s přírodními zdroji, produkty a odpady)		
- vysvětluje fungování jednotlivých orgánových soustav - popíše model kostry a jednotlivých orgánů - jmenuje a ukazuje části lidského těla - využije znalosti a zkušeností, uvede způsob ochrany a péče o jednotlivá ústrojí v rámci správného životního stylu - popisuje vznik a vývoj jedince, jmenuje etapy vývoje člověka a jejich základní znaky	člověk - postavení člověka mezi organismy, původ člověka - vývoj člověka - životní prostředí člověka - základní ústrojí lidského těla	MKV - Etnický původ TV - Zásady správného držení těla, vztah k pohybu
Člověk a jeho zdraví		
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s hygienou a zdravím - dodržuje vědomě pitný, pohybový režim - použije správnou techniku čištění zubů	- lékařská péče, nemoci a cesty přenosu - osobní hygiena, prostředky osobní hygieny - hygiena odívání - preventivní program zdravé zuby	OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Psychohygiena OSV - Sebepoznání a sebepojetí
- rozpozná krizové situace - zná obsah lékárníčky a činnosti při hromadném ohrožení - ošetřuje drobná poranění a zajišťuje lékařskou pomoc - využije znalosti důležitých telefonních čísel a přivolá pomoc - nacvičuje evakuaci školy	první pomoc - ošetření drobného poranění, zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem přivolání pomoci ochrana člověka za mimořádných událostí - povodně, zemětřesení, požár, hrozba použití výbušnin nebo nebezpečné látky, úniku nebezpečných látek do životního prostředí	OSV - Řešení problémů, rozhodovací dovednosti PČ - První pomoc při drobném poranění ČJ - Dramatizace modelových situací
- popisuje pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou z hlediska anatomie - respektuje druhé pohlaví - orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního	základy rodinné a sexuální výchovy rodina, role v rodině, vztahy mezi lidmi vývoj lidského jedince a etapy života sexuální chování	OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Mezilidské vztahy OSV - Poznávání lidí ČJ - Simulační hry typu Co kdyby... Nácvik chování v různých

chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku		nebezpečných situacích
- dramatizuje modelové situace (způsoby odmítání návykových látek, odmítnutí nežádoucí komunikace) - jmenuje návykové látky a jiné škodlivé jevy	prevence - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače - ochrana před sexuálním a jiným zneužíváním, linky důvěry a krizová centra	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ČJ - Dramatizace modelových situací
- vyjmenuje formy a druhy energie a jejich zdroje - zachází bezpečně s technikou - uvede základní suroviny pro výrobu některých látek	člověk a technika - síla - jednoduché stroje - výroba železa, skla, cukru, papíru - energie v životním prostředí - elektrická energie, elektrické přístroje elektrická energie a lidský organismus	Práce s počítačem

Charakteristika předmětu Vlastivěda

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Místo realizace:

Kmenové učebny, třída s počítači, obecní knihovna, v okolí školy, na vycházkách do terénu, na exkurzích.

Obsahové vymezení předmětu:

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných třech okruzích:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy.

Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Cíle v oblasti postojů:

- mám rád místo, kde žiji, vážím si tradic rodiště, regionu i celé vlasti
- patřím k svému národu, jsem na něj hrdý
- vážím si tradic a kultury ostatních národů a etnik, respektuji jejich svobodu a nezávislost

- mám úctu k lidským právům a demokracii

Cíle v oblasti dovedností a schopností:

- pomocí jednoduchých měřičských pomůcek nakreslit plán okolí školy, domu, zahrady
- použít kompasu a směrové růžice k orientaci v krajině a na mapě podle světových stran hlavních i vedlejších
- pracovat s mapami jako hlavním zdrojem informací o určitém území
- vyhledávat informace v literatuře, časopisech, novinách, orientovat se v jízdním řádu, telefonním seznamu, poštovních směrovacích číslech
- poskytnout základní informace o místě, ve kterém žijí, a o svém regionu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovná a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Učitel:

- vede žáka k zakládání pokusů, k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...), nabízí různé zdroje informací
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad
- vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyřeší problémy, zvolí vhodné způsoby řešení, užije při řešení problému zkušenosti a logiku
- prakticky ověřuje postupy

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení
- umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při řešení problémů
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení

Kompetence komunikativní

Žák:

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku, umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů i obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie, vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině a respektuje daná pravidla, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- diskutuje v malé skupině, chápe potřebu spolupráce s druhými při řešení problémů

Učitel:

- umožňuje žákovi podílet se na vytváření pravidel práce ve skupině a na příjemné atmosféře
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení
- je rádcem, umožňuje žákovi klást otázky
- vede žáka k tomu, aby v případě potřeby poskytl pomoc nebo o ni požádal

Kompetence občanské

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti, zná požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování

- umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností

- vede žáka k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí

Kompetence pracovní

Žák:

- pracuje s různými pomůckami, materiály, vybavením a dodržuje pravidla jejich používání

Učitel:

- vede žáka k používání materiálů, pomůcek a vybavení a dodržování vymezených pravidel

- předkládá různá rizika a následky činnosti ve vztahu k lidem, ale i k přírodě

- vede žáka k dokončení práce v co nejlepší kvalitě a k zodpovědnému přístupu k práci z důvodu ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z důvodu ochrany životního prostředí

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Osobnostní a sociální vývoj

Schopnost poznávání - Orientace v krajině a na mapě, data z české historie, reálie ČR, reálie Evropy, regiony, poznávání pověstí a památek ČR.

Poznávání lidí - Pravidla soužití lidí ve třídě, škole, v rodině, ve společnosti, dopravě.

Mezilidské vztahy - Soužití lidí ve třídě, ve společnosti, třídní pravidla, pravidla silničního provozu.

Komunikace - Komunikace při skupinové práci, komunikace mezi lidmi, diskuse, prezentace prací, problémy komunikace rozdílných národností.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Řešení problémů v mezilidských vztazích, globální problémy, orientace v okolní krajině, rozhodování se v silniční dopravě podle pravidel bezpečnosti.

Hodnoty, postoje a praktická etika - Pravidla soužití lidí ve třídě, škole, v rodině, ve společnosti, dopravě, rozvoj schopnosti rozhodnout se v kritických okamžicích, vztah k rodné vlasti,

obci, k památkám, zákonům, vztah k hmotnému a nehmotnému majetku.

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a škola - Soužití lidí ve třídě, škole, povinnosti a práva dětí.

Občan, občanská společnost a stát - Práva a povinnosti lidí, pravidla silničního provozu.

Formy participace občanů v politickém životě - Volby, správa a samospráva (třídní, místní, krajská).

Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování - Základy státního zřízení a politického systému ČR, správa a samospráva (třídní, místní, krajská), principy demokracie.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají – Reálie států Evropy, práce s internetem, zážitky z cest do zahraničí.

Objevujeme Evropu a svět - Reálie států Evropy, práce s internetem, zážitky z cest do zahraničí.

Jsme Evropané - ČR stát EU, poloha ČR v Evropě.

Multikulturní výchova

Kulturní diference - Kulturní rozdíly v evropských státech, kulturní rozdíly národnostních menšin v ČR, globální problémy, problémy v komunikaci.

Multikulturalita - Kulturní rozdíly v evropských státech, národnostní menšiny v ČR, globální problémy.

Princip sociálního smíru a solidarity – Rasismus, pomoc nemocným a sociálně slabším.

Lidské vztahy - Vztahy mezi lidmi jiné národnosti.

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Zemědělství, průmysl, vliv člověka na živou přírodu a životní prostředí, chráněná území, ochrana životního prostředí.

Vztah člověka k prostředí - Vytváření vztahu k okolí kolem školy, ve třídě, ve státu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výuka Vlastivědy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Místo, kde žijeme		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> -určuje hlavní a vedlejší světové strany na mapě, napíše jejich zkratky - zorientuje mapu v přírodě - orientuje se na mapě - rozlišuje mezi pojmy globus, mapa a plán - vysvětluje význam kompasu a buzoly - rozezná některé značky na mapě, rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map naší republiky - pohybuje se v terénu podle mapy a orientačních bodů - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> práce s mapou - světové strany - orientace na mapě - kompas, buzola, - orientace dle přírodních úkazů - globus, mapy, plány - měřítko mapy 	<p>TV - Vycházky do přírody, orientace v přírodě</p>
<ul style="list-style-type: none"> -určuje a vysvětluje polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, ukáže svou obec na mapě - uplatňuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - vypravuje o své vesnici a blízkém okolí - pracuje s plánem obce, popisuje cestu do školy ze svého bydliště, označí „kritické body“ bezpečné cesty do školy, navrhuje řešení - seznamuje se s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - obec, místní krajina - mapa, orientační body linie - zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu 	<p>OSV - Schopnost poznávání OSV - Řešení problémů a rozhodovací schopnosti VDO - Občan, občanská společnost a stát VMEGS - Jsme Evropané</p>

<ul style="list-style-type: none"> - je dobrým cyklistou - uplatňuje základní pravidla pohybu v silničním provozu, pasivní a aktivní bezpečnost 	<p>BESIP – dopravní značky, křižovatky, pravidla silničního provozu z hlediska chodce a cyklisty</p>	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát OSV - Řešení problémů a rozhodovací schopnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - čte mapu České republiky, určuje polohu České republiky a její hranice - ukazuje na mapě sousední státy a určuje jejich polohu pomocí světových stran - vyhledá na mapě Čechy, Moravu a Slezsko - vyjmenuje národnosti a některé národnostní menšiny - vyhledá na mapě nejznámější pohoří, nížiny, řeky a města - uvede historické a přírodní zajímavostmi v ČR - rozlišuje mezi počasím a podnebím, určuje podnebí v ČR - vyjmenuje důležité znaky a funkce zemědělství a průmyslu - vyjmenuje negativní a pozitivní vlivy na přírodu a životní prostředí - vyjmenuje funkce chráněných území, najde na mapě národní parky ČR, vytrídí odpad 	<p>Mapa České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha ČR, hranice a sousední státy - povrch ČR- nížiny, pohoří, hory, vodstvo, města - přírodní a historické památky a zajímavosti ČR - počasí, podnebí - zemědělství, průmysl - vliv člověka na živou přírodu a životní prostředí - chráněná území - ochrana životního prostředí 	<p>OSV -Schopnost poznávání MKV - Kulturní diference MKV - Multikulturalita Př - ČJ - Komunikační a slohová výchova EV - Vztah člověka k prostředí Př - Člověk a jeho zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - řekne název svého kraje a krajského města a ukazuje je na mapě - vyhledá na mapě místo svého prázdninového pobytu a vypráví o něm - porovná místo svého pobytu s místem bydliště (kulturní a průmyslové centrum regionu, obyvatelé, krajina, města, 	<p>- regiony, kraje ČR, regionální mapa</p>	<p>OSV - Schopnost poznávání</p>

<p>průmysl, vesnice, venkov, zemědělství</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - ukazuje na mapě Prahu a popíše podle mapy její polohu - vyjmenuje některé historické památky Prahy - popisuje hlavní znaky demokratického státu - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - vyjmenuje místní samosprávu - rozlišuje státní symboly a jejich význam - vyhledá v kalendáři nejvýznamnější státní svátky 	<ul style="list-style-type: none"> - hlavní město Praha - státní správa a samospráva (třídní, místní, krajská) - státní symboly - státní svátky 	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá jednoduché údaje o sídlištích lidí na mapách naší republiky - prostřednictvím četby pověstí a bájí má přehled o dějinách vlasti - navštěvuje historické památky nebo výstavy 	<p>- Báje a pověsti regionu, historické zvláštnosti regionu (UNESCO, hrady a zámky, významné památky)</p>	<p>Exkurze nebo výlet za poznáním historických a kulturních míst v okolí</p>
<p>Lidé kolem nás</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyvozuje, stanovuje a snaží se dodržovat pravidla chování ve třídě, ve škole - respektuje pravidla soužití v rodině, v obci - jmenuje a respektuje pravidla silničního provozu v obci, - jmenuje základní lidská práva a povinnosti - rozezná školní povinnosti a práva v rodině - obhájí své názory - respektuje zájmy a individualitu každého jedince - pozoruje jednání a chování lidí ve svém okolí a dokáže se k němu vyjádřit - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se nemohou 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla soužití lidí ve třídě, škole, ve společnosti, v rodině, v dopravě - práva a povinnosti občana, dětská práva - rasismus - pomoc nemocným a sociálně slabším - protiprávní chování, práce policie 	<p>Hodnoty, postoje a praktická etika OSV - Poznávání lidí OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování V Občan, občanská společnost a škola MKV - Princip sociálního smíru a solidarity Čj – Komunikační a slohová výchova</p>

tolerovat, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy, navrhne opatření a řešení		
- orientuje se v základních formách vlastnictví - uvědomuje si hodnotu peněz, orientuje se v cenách zboží, použije peníze v běžných situacích - hospodaří se svými svěřenými penězi	- vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek, peníze	M - Slovní úlohy s penězi
Lidé a čas		
- orientuje se v čase, rozumí dějinám jako časovému sledu událostí - orientuje se v kalendáři - vyjmenuje stadia vývoje člověka - popisuje způsob života v pravěku, středověku, raném novověku - porovná rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby v minulosti a současnosti - vyjmenuje nejdůležitější osobnosti a události českých dějin - objasňuje historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů, dokáže svátky vyhledat v kalendáři	- orientace v čase, určování času, kalendář, letopočet - dějiny jako časový sled událostí - minulost v našem životě, svědectví našich předků - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - české dějiny (pravěk, středověk, raný novověk - 16. století) - významné osobnosti a události - významné dny a státní svátky	ČJ - Významné osobnosti, literární výchova M - Číselná osa VV - Malba, kresba
- vyhledá regionální památky na mapě v literatuře - uvědomuje si minulost kraje a předků	- regionální památky, péče o památky (UNESCO), lidé pečující o památky	Exkurze a výlety na významná místa ČR OSV - Hodnoty, postoje a praktická etika
- řekne pověstmi regionu, rozlišuje mezi pověstí a skutečnou událostí	- pověsti	ČJ - Pověsti

5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Místo, kde žijeme		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje světové strany na mapě i ve skutečnosti, užije hlavní i vedlejší světové strany při práci s mapou, mapu zorientuje pomocí buzoly - ukazuje polohu obce na mapě, pracuje s mapou z hlediska měřítka - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyznačuje na mapě ČR základní orientační body – významné řeky, pohoří, nížiny, přehrady - vyhledá na mapě poledníky, rovnoběžky a další značky a určuje jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - směrová růžice, světové strany, orientace na mapě, buzola, kompas, orientace v terénu, přírodní úkazy, orientace dle nich - mapy a jejich druhy, obsah, vysvětlivky, měřítko - zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu, cestování - orientační body, poledníky a rovnoběžky 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání TV - Vycházky do přírody M - Měření vzdálenosti a přepočítání na skutečnou vzdálenost</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní pravidla silničního provozu 	<p>BESIP – Pravidla silničního provozu z hlediska chodce a cyklisty, cyklostezky v regionu</p>	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam poznává polohu a významné historické postavení hlavního města Prahy - rozlišuje a zná státní symboly a jejich význam - vyjmenuje místní samosprávu a státní správu, řekne princip krajské samosprávy 	<ul style="list-style-type: none"> - základy státního zřízení a politického systému ČR - státní a krajské symboly - státní správa a samospráva (místní, krajská), - prezident, parlament, vláda, zákony, soudy, volby 	<ul style="list-style-type: none"> - základy státního zřízení a politického systému ČR - státní a krajské symboly - státní správa a samospráva (místní, krajská), - prezident, parlament, vláda, zákony, soudy, volby
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje globus - vyhledá na mapě kontinenty, oceány, ostrovy a poloostrovy - určuje polohu Evropy a její 	<p>Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - globus - světadíly a oceány - státy Evropy a hlavní města - Evropská unie (vlajka, 	<p>OSV - Schopnost poznávání VM EGS - Evropa a svět nás zajímá VMEGS - Objevujeme Evropu a Svět</p>

<p>hranice</p> <ul style="list-style-type: none"> - najde na mapě státy Evropy a jejich hlavní města - podle mapy popíše povrch, vodstvo a přírodní podmínky - čte jednoduchou historickou mapu nebo náčrt - vyhledá v literatuře typické regionální zvláštnosti přírody, počet a hustotu obyvatel, průmysl, zemědělství, dopravu, cestovní ruch a kulturu evropských států 	<p>peníze), Česká republika v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - povrch, vodstvo, zemědělství, průmysl, počet obyvatel, doprava, kultura - významné cesty a objevy 	<p>VMEGS - Jsme Evropané MKV - Kulturní diference MKV - Multikulturalita MKV - Princip sociálního smíru PŘV - Rozmanitost přírody v Evropě a u nás</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam dopravy, cestovního ruchu a kultury států Evropy - určuje polohu ČR v rámci Evropy a její sousední státy a hlavní města - uvědomuje si postavení ČR za hranicemi - vylíčí ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest po ČR i po Evropě - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - ČR a sousední státy - regiony ČR, Praha, region Valašsko - kultura - podoby a projevy kultury v jednotlivých krajích ČR - cestování 	
<p>všimne si příčin špatného životního stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhuje řešení pro zlepšení životního prostředí v obci - uvědomuje si problém v komunikaci mezi lidmi odlišných národnostních menšin 	<p>Globální problémy lidstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doprava a cestování: vzájemně propojený svět - působení lidí na krajinu a životní prostředí - vliv krajiny na život lidí - ochrana krajiny a životního prostředí - rozdílnost kultur a problémy v komunikaci 	<p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV - Kulturní diference MKV - Multikulturalita EV - Vztah člověka k prostředí EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí PŘV - Ochrana přírody a životního prostředí</p>
<p>Lidé kolem nás</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyvozuje, stanovuje a dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole - respektuje pravidla soužití v rodině, v obci - uplatňuje a respektuje pravidla silničního provozu v obci (bezpečná jízda na kole), 	<ul style="list-style-type: none"> - státní správa a samospráva: - pravidla soužití – třídní, školní, společenská - práce městské a státní policie - BESIP - dodržování pravidel silničního provozu 	<p>OSV - Poznávání lidí OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace OSV - Hodnoty, postoje a praktická etika VDO - Občan a škola VDO - Občan a stát</p>

uvědomuje si možné následky při porušování pravidel		
<ul style="list-style-type: none"> - všimne si, registruje a popisuje nevhodné chování spolužáků a spoluobčanů, navrhuje opatření a řešení - pozoruje jednání a chování lidí ve svém okolí - všimne si rozdílů mezi jednotlivci - rozezná různými typy církví - respektuje ostatní ve skupině - uvede problémy lidské nesnášenlivosti, všimne si některých sociálních problémů - jedná samostatně, sebevědomě, pronáší a obhajuje svůj názor, toleruje druhé, uzná svůj omyl a spolupracuje s ostatními - jmenuje základní lidská práva a povinnosti - uvědomuje si prvky a principy demokracie - dodržuje pravidla diskuse a dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí - vzájemná komunikace - rozdíly mezi lidmi, politické strany, církve - pomoc nemocným a sociálně slabším - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků - principy demokracie - protiprávní chování 	<p>VDO - Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VDO - Občan, občanská společnost a škola</p> <p>VDO - Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO - Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MKV - Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>ČJ - Dialog, diskuse</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá a popisuje různé druhy vlastnictví - výrobky, zboží, obchod, peníze, ceny 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek, peníze a jejich hodnota 	<p>M - Slovní úlohy s penězi, převody měny</p> <p>AJ - Měna v Anglii a v USA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si významné sociální problémy - hospodaří se svými svěřenými penězi - vymezuje vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné 		<p>OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, rozumí dějinám jako časovému sledu událostí - orientuje se v kalendáři 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád: určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, letopočet 	<p>OSV -Schopnost poznávání</p> <p>M - Převedy jednotek času, časová přímka</p> <p>ČJ - Zpracování informací</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří časovou přímku a vyznačuje na ní významné události - vyjmenuje nejdůležitější osobnosti a události - vyhledá informace v literatuře o nejdůležitějších událostech a o významných osobnostech - uvědomuje si proměny způsobu života z historického hlediska (na základě vyprávění pamětníků či jiných zdrojů informací) - vnímá rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby - seznamuje se se způsobem života a práce našich předků, k poznávání použije dějiny naší vlasti - vyhledá událost v kalendáři - objasňuje z jakého důvodu je den vyhlášen státním svátkem 	<ul style="list-style-type: none"> - dějiny jako časový sled událostí: časová přímka 16. - 20. století (rok, století, tisíciletí), nejvýznamnější osobnosti a události v našich dějinách (vycházet z literárního zpracování, ne data) - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - orientace v historických událostech - státní svátky a významné dny 	<p>Informatika - Práce s PC VV - Malba a kresba</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v mapě a literatuře regionální památky - zdůvodňuje základní význam chráněných částí - seznamuje se s minulostí kraje a předků - vnímá různé druhy a typy kultury, přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - navštěvuje muzea, knihovny - na určitém místě si připomene historickou událost 	<ul style="list-style-type: none"> - významné státní památky, péče o památky (UNESCO), lidé pečující o památky - kulturní instituce - média, multikulturní společnost 	<p>OSV - Schopnost poznávání PŘV - Životní prostředí člověka, ochrana přírody a životního prostředí Návštěva kulturních akcí, historických památek, muzeí OSV - Hodnoty, postoje a praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - přečte báje a pověsti a jmenuje rozdíl mezi pověstí a skutečností 	<p>-báje, mýty a pověsti</p>	<p>ČJ - Báje a pověsti</p>

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Charakteristika předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně a je vyučován ve všech ročnících. Výuka probíhá ve kmenových třídách. Hudební výchova se uskutečňuje prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou navzájem provázány a doplňují se. Prostřednictvím těchto činností se žák učí uplatňovat svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém či sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a je mu dána příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření. Žáci pracují s rytmickou, tempovou a dynamickou složkou.

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Organizační vymezení předmětu

Místo realizace:

kmenové třídy

Obsahové zaměření předmětu:

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova podněcuje, rozvíjí a kultivuje přirozenou potřebu setkávání s hudbou, vytváří pro děti příležitost učit se, zapojit se a dosáhnout radostných zážitků. Obohacuje estetické vnímání a prožívání světa, vytváří prostor pro rozvoj tvořivých schopností žáků. Zprostředkovává umělecké zážitky a přispívá k poznání, že umění minulosti i současnosti emocionálně působí na sbližování lidí různých národností. V počáteční etapě základního vzdělání si klade hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet jeho elementární hudební dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností.

Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k:

- rozvoji hudebního a emocionálního citění
- rozvoji hudebního sluchu
- objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením (pohyb je prostředkem pro rozvíjení všech hudebních činností)
- práci s hudebně nerozvinutými žáky postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života;
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- pozná smysl a cíl učení, vytvoří si pozitivní vztah k učení
- použije správné pěvecké návyky a postoje
- sebehodnotí se a chápe, proč se danému učivu učí
- posuzuje vlastní pokrok ve svém snažení
- sebezdokonaluje se, nevzdává se při neúspěchu

Učitel:

- seznamuje žáka se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové) a vše podpoří osobním příkladem
- používá kladné motivace pro získávání zájmu o hudbu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- osvojené poznatky aplikuje v praxi
- při hledání správného řešení využije různých informačních zdrojů (knihy, média, internet)
- respektuje pravidla komunikace a spolupráce při práci ve skupině
- neodrazuje se počátečním nezdarem

Učitel:

- nachází příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáhá odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince, podpoří ho

důvěrou

Kompetence komunikativní

Žák:

- využije dialogu se spolužáky, s učitelem
- rozlišuje a použije komunikační prostředky hudby
- komunikuje hudbou, vyjadřuje své názory a postoje
- vyjadřuje dojmy z uměleckého díla verbálními i neverbálními prostředky
- pracuje individuálně i ve skupinách, respektuje a spolupracuje

Učitel:

- vytváří příjemnou a radostnou atmosféru a umožňuje prožít úspěch všem
- motivuje a vede žáka k osobitému a sebevědomému projevu

Kompetence sociální a personální

Žák:

- respektuje pravidla práce ve skupině a pozitivně ovlivňuje vztahy ve skupině
- je zodpovědný za svá rozhodnutí, přijme roli ve skupině a podle svých možností ji plní

- je schopen hodnotit své výkony i výkony ostatních, při vzájemné komunikaci je veden k ohleduplnosti a taktu, chápe, že každý člověk je různě nadaný
- svými nápady přispěje k práci skupiny, oceňuje nápady svých spolužáků

Učitel:

- vybírá vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko-melodickým doprovodem, připravuje různé soutěže, kvízy, které vyžadují práci ve skupině, pomáhá žákům získat pocit potřeby, důležitosti, sebedůvěry

Kompetence občanské

Žák:

- projevuje pozitivní postoj k umění, ke kulturnímu dědictví
- je veden ke zdravému sebevědomí a odpovědnosti za své jednání, dle svých možností poskytuje pomoc druhým
- uvědomuje si své povinnosti i svá práva, je schopen vytvořit si svůj osobní vztah k instituci, kterou je škola, obec

Učitel:

- navštěvuje se žáky divadelní představení, hudební koncerty
- připravuje se žáky veřejná vystoupení pro rodiče, seniory a širokou veřejnost

Kompetence pracovní

Žák:

- použije základní hygienické a pracovní návyky

Učitel:

- seznamuje žáka se základy hlasové hygieny, učí je správnému držení těla při zpěvu, demonstruje možnosti práce s lidským hlasem
- navozuje prostřednictvím vybrané hudby harmonizující prostředí, které snižuje vnitřní napětí žáků, odstraňuje nesoustředěnost a optimalizuje jejich výkony

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování.

Sebezpoznání a sebe pojetí - Moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne.

Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.

Psychohygiena - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace.

Mezilidské vztahy - Empatie a pohled na svět očima druhého.

Komunikace - Řeč těla, řeč zvuků a slov.

Kooperace a kompetice - Instrumentální doprovod písní.

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí - Příroda a její ochrana

Multikulturní výchova

Kulturní diference – Respektování zvláštností různých etnik.

Multikulturalita – Vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají - Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy a světa.

Objevujeme Evropu a svět.

Mediální výchova

Fungování a vliv medií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výuka Hudební výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provede dechová a hlasová cvičení - osvojuje si správné pěvecké návyky – lehké nasazení, zřetelná výslovnost, správné dýchání - ovládne slova vybraných písní - rytmizuje a melodizuje jednoduchá říkadla a slovní spojení podle svých schopností - využije hry na tělo – tleskání, dupání, tleskání 	<ul style="list-style-type: none"> - vokální činnosti - správné dýchání v pauze a mezi frázemi - hudební hry na ozvěnu, na tělo, rytmizace říkadel 	<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá ČJ - Rytmizace říkadel a básní VV - Kresba, malba TV - Pohybové hry EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV - Komunikace - řeč těla, zvuků a slov</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje krátký text / říkadlo - s pomocí učitele realizuje jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmické činnosti - rytmus, metrum, pulsace - písň, rytmizace slov, slovních spojení, říkadel - jednoduchý rytmický doprovod (Orffovy hudební nástroje) 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV - Komunikace - Řeč těla, zvuků a slov</p>
<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí učitele k doprovodu písní a k rytmickým cvičením použije vhodné hudební nástroje Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> - instrumentální činnosti - doprovod na jednoduché rytmické nástroje ve 2/4 taktu 	<p>OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spontánně reaguje pohybem na hudbu - pochoduje a tancuje podle rytmu hudebního doprovodu - vyjadřuje svůj emocionální prožitek z hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - hudebně pohybové činnosti, správné držení těla s hudebním doprovodem - přísunný krok, chůze vpřed, vzad a na místě, vzpažení, podřep - taktování - 2/4 takt - jednoduché taneční hry s říkadly a popěvky - lidový tanec (mazurka) 	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne OSV - Mezilidské vztahy - Empatie a pohled na svět očima druhého OSV - Komunikace - Řeč těla, řeč zvuků a slov PRV - Živočichové TV - Pochod, pohybové hry</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje tóny dlouhé a krátké, vysoké a hluboké, silné a slabé, zvuky, 	<ul style="list-style-type: none"> - poslechové činnosti - zvuk, tón, řeč a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Psychohygienu -</p>

<p>lidský hlas, hudební nástroj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní hudební nástroje - rozpozná hymnu ČR - odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje- klavír, housle, flétna, kytara - hymna České republiky - hudební styly a žánry hudby - vážná, lidová, umělá hudební pohádka 	<p>Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému;</p> <p>uvolnění relaxace</p> <p>VV - Vyobrazení hudebních nástrojů</p> <p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> - porovná dva tóny lišící se některou ze svých kvalit 	<ul style="list-style-type: none"> - hudebně teoretické znalosti - výrazové prostředky v hudbě - zvuk, tón, melodie, rytmus, dynamika, tempo, takt, notová osnova, houslový klíč, nota a pomlka čtvrt'ová - pojmy: notová osnova, houslový klíč - vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva) - grafický zápis melodie 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p>

2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky zazpívá v jednohlase - melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> - vokální činnosti - zásady hlasové hygieny - dechová, hlasová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) - lidová píseň, umělá píseň - melodizace říkadel pomocí intonačních modelů - intonace: durový trojzvuk 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Komunikace - Řeč těla, zvuků a slov</p>
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně realizuje jednoduchý rytmický doprovod na některý z nástrojů Orffových - rytmizuje krátký text 	<ul style="list-style-type: none"> rytmické činnosti - rytmus, metrum, pulsace, rytmizace slov, slovních spojení, říkadel - jednoduché ostinátní doprovody (Orffovy hudební nástroje) 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV - Komunikace - Řeč těla, zvuků a slov</p> <p>OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché písně doprovodí pomocí nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - instrumentální činnosti - doprovod na jednoduché 	<p>OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů</p>

<p>- podle individuálních dispozic Orffova instrumentáře při doprovodu písně zvolí vhodné použití hudebních nástrojů</p>	<p>rytmické nástroje ve 2/4 a 3/4 taktu - reprodukce motivů, ostinato</p>	<p>kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>
<p>- zahraje pohybový doprovod ve 2/4 taktu - předvede základní taneční kroky - rozlišuje pohybové vyjádření tempa, dynamiky, melodie a emocionálního prožitku z hudby</p>	<p>- hudebně pohybové činnosti - taktování - pohybový doprovod písní a znějící hudby - hudebně pohybové hry - chůze po špičkách, přísuný krok, kolébání v rytmu, držení rukou: v bok, držení dvojic vedle sebe, za sebou, proti sobě</p>	<p>PRV - Příroda TV - Rytmičné cvičení s hudbou OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích OSV - Psychohygiéna - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace OSV - Mezilidské vztahy - Empatie a pohled na svět očima druhého OSV - Komunikace - Řeč těla, řeč zvuků a slov</p>
<p>- rozlišuje vlastnosti tónů – výška, délka, síla, barva, zvukovou barvu vybraných hudebních nástrojů - rozezná vybrané hudební skladatele - rozlišuje hudbu pochodovou, taneční, ukolébavku</p>	<p>- poslechové činnosti - kvalita tónů - hudební nástroje - trubka, kontrabas, housle, klavír, klarinet, velký a malý buben - hudba k slavnostním příležitostem - sluchová analýza průběhu melodie - rozlišení vzdáleností mezi tóny - výrazové prostředky hudby (krátké poslechové skladby), pojmy: smutně - vesele, rychle - pomalu, krátce - dlouze</p>	<p>VV - Vyobrazení hudebních nástrojů PRV - Dopravní výchova VMEGS - Evropa a svět nás zajímá OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Psychohygiéna - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace</p>
<p>- porovná dva tóny lišící se některou ze svých kvalit</p>	<p>- hudebně teoretické znalosti - výrazové prostředky v hudbě - takt, taktová čára, označení taktu 2/4, 3/4, taktování 2/4 taktu - dynamická znaménka p - f - grafický zápis melodie</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání - Cvičení smyslového vnímání</p>

3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky zazpívá v jednohlase - melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> - vokální činnosti - zásady hlasové hygieny - dechová, hlasová, artikulační cvičení (upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu, vázání tónů, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov) - lidová píseň, umělá píseň - populární píseň pro děti - melodizace říkadel pomocí intonačních modelů - intonace: pětitónová stupnicová durová řada 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání,</p> <p>OSV - Komunikace - Řeč těla, zvuků a slov</p> <p>AJ - Abeceda, písničky, básničky</p> <p>ČJ - LV</p> <p>VV - Kresba, malba</p> <p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje jednoduchý text - samostatně realizuje jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmické činnosti - rytmus, metrum, doprovod Písňe; Hra otázka - odpověď (příprava pro pochopení písňové hudební formy); rytmizace říkadel, ostinátní rytmické doprovody (Orffovy hudební nástroje) 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání,</p> <p>OSV - Komunikace - Řeč těla, zvuků a slov</p> <p>OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>
<ul style="list-style-type: none"> - podle individuálních dispozic hraje na rytmické hudební nástroje Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> - instrumentální činnosti - doprovod na Orffovy hudební nástroje ve 2/4 a 3/4 taktu - hudební hry - na ozvěnu, na tělo, hudební improvizace 	<p>OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spontánně reaguje pohybem na znějící hudbu - pohybově vyjadřuje hudební výraz a náladu skladby - pohybem v prostoru vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> - hudebně pohybové činnosti - reprodukce motivů, ostinato - pohybové vyjádření hudby - správné držení těla - hudebně pohybové a taneční hry - poskok, cval 	<p>AJ - Písničky, básničky</p> <p>TV - Rytmické cvičení s hudbou</p> <p>OS - Komunikace - Řeč těla, zvuků a slov</p> <p>OSV - Kreativita: Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV - Psychohygienu - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace</p>

		OSV - Mezilidské vztahy - Empatie a pohled na svět očima druhého
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vlastnosti tónů – výška, délka, síla, barva - rozpozná hudební ukázky vybraných hudebních skladatelů - rozpozná vybrané hudební nástroje - rozlišuje sólový a sborový zpěv, hudbu pochodovou, taneční, ukolébavku, skladby vokální, instrumentální a vokálně - instrumentální, tóninu dur a moll - popíše průběh melodie 	<ul style="list-style-type: none"> - poslechové činnosti - kvality tónů, souzvuk - dechové nástroje - pikola, příčná flétna, zobcová flétna, klarinet, lesní roh, trubka - hudební styly a žánry - tempové a dynamické změny, barvy hudebního nástroje - sluchové rozlišení dur - moll tóniny - skladba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> VV - Vyobrazení hudebních nástrojů VMEGS - Evropa a svět nás zajímá OSV - Psychohygienu - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; naladění uvolnění relaxace OSV - Rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> - v grafickém zápisu rozlišuje noty /tóny a porovná jejich jednotlivé kvality 	<ul style="list-style-type: none"> - hudebně teoretické znalosti - výrazové prostředky v hudbě - takt, taktová čára, označení taktu 2/4, 3/4 - taktování 3/4 taktu - hodnoty not a pomlk (čtvrt'ová, půlová, celá, osminová) - psaní not na linky, do mezer - pojmy: repetice, legato, zesilovat, zeslabovat 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Rozvoj schopností poznávání

4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje správné pěvecké návyky - dbá na správné držení těla, správné dýchání a zřetelnou výslovnost - zazpívá dle svých dispozic 	<ul style="list-style-type: none"> - vokální činnost - pěvecké dovednosti, hlasová hygiena dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov, frázování) - lidová píseň (jednohlas, dvojhlas - kánon) - melodizace textu - realizace písni ve 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Rozvoj schopností poznávání MKV - Multikulturalita AJ - Abeceda, písničky, básničky ČJ - LV VV - Kresba, malba VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - Naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy EV - Vztah člověka k

		prostředí: Prostředí a zdraví
- podle individuálních dispozic vytvoří a realizuje rytmické doprovody písní pomocí hry na tělo nebo Orffových nástrojů - rozezná melodii stoupavou a klesavou	- rytmické činnosti - rytmus, metrum, doprovod písně, předvětí a závětí, rytmizace říkadel, rytmické doprovody písní (Orffovy hudební nástroje)	OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Komunikace - Řeč těla, zvuků a slov OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích
- přečte zápis jednoduché písně	- instrumentální činnosti - doprovod na Orffovy hudební nástroje - hudební hry - na ozvěnu, na tělo - hudební improvizace	OSV - Kooperace a kompetice - Dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích
- je schopen pohybově ztvárnit hudbu - předvede základní taneční kroky - pohybově vyjadřuje hudební výraz a náladu skladby	- hudebně pohybová činnost - reprodukce motivů, ostinato - pohybové vyjádření hudby - ztvárnění rytmu, melodie, dynamiky - taneční hry - lidový tanec (polka) - poskočný krok	AJ - Písničky, básničky TV - Rytmické cvičení s hudbou OSV - Kooperace a kompetice - Dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky OSV - Mezilidské vztahy - Empatie a pohled na svět očima druhého OSV - Psychohygienu - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace
- rozlišuje vlastnosti tónů – výška, délka, síla, barva - rozpozná vybrané hudební ukázky - identifikuje vybrané hudební nástroje - rozpozná výrazné melodické, rytmické, tempové a dynamické změny v proudu hudby - rozlišuje sólový a sborový zpěv - rozlišuje hudbu pochodovou a taneční	- poslechová činnost - kvality tónů, souzvuk - sluchové rozlišení melodické, rytmické tempové, dynamické změny - hudebně vyjadřovací prostředky - rytmus, dynamika, melodie, tempo, hudební barva (výběr hudebních nástrojů), takt - dechové nástroje - pikola, příčná flétna, zobcová flétna, klarinet, lesní roh, trubka - hudební styly a žánry	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá OSV - Psychohygienu - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Psychohygienu MV - Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu (role filmu, televize, internetu v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

	- kratší skladby českých i světových skladatelů	
- opíše jednoduchou píseň	- hudebně teoretické znalosti - nota čtvrt'ová s tečkou, předtaktí, takt, taktování 4/4 = C taktu	OSV - Rozvoj schopností poznávání - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení

5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - uplatňuje správné pěvecké návyky - dbá na správné držení těla, správné dýchání a zřetelnou výslovnost - zazpívá dle svých dispozic v jednohlase nebo jednoduchém dvojhlas v durových i mollových tóninách, využije získané pěvecké dovednosti	- vokální činnosti - pěvecké dovednosti, hlasová hygiena - dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov, frázování) - intonace: obraty trojzvuku, orientace - lidová píseň (jednohlas, dvojhlas – kánon) - melodizace textu - realizace písni ve 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu	OSV - Rozvoj schopností poznávání MKV - Multikulturalita AJ - Abeceda, písničky, básničky ČJ - LV VV – Kresba, malba VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - Naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy EV - Vztah člověka k prostředí - Prostředí a zdraví
- improvizuje jednoduché doprovody k písni, k jejich realizaci využije hru na tělo i Orffovy nástroje	- rytmické činnosti - rytmizace textu, synkopa, předvětí - závětí - jednoduché ostinátní doprovody písni (Orffovy hudební nástroje)	OSV - Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování OSV - Komunikace - Řeč těla, zvuků a slov OSV - Kreativita: Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích
- dle svých schopností instrumentálně realizuje píseň /skladbu (popř. její část nebo složku) podle jejího zápisu improvizuje	- instrumentální činnosti - čtení partitury - jednoduché doprovody na Orffovy hudební nástroje	OSV - Kooperace a kompetice - Dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky

<p>jednoduché doprovody k písňím, k jejich realizaci využije hru na tělo nebo Orffovy nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle zápisu not rozezná melodii stoupavou a klesavou 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoření vlastních jednoduchých doprovodů (předehra, mezihra, dohra) - hudební hry - na ozvěnu, na tělo, hudební improvizace 	<p>OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využije osvojené základní taneční kroky ke ztvárnění hudby pohybem - dle svých možností se pokusí pohybově improvizovat - pohybově vyjadřuje hudební výraz a náladu skladby - doprovodí ostinatem 	<ul style="list-style-type: none"> - hudebně pohybové činnosti - reprodukce motivů, ostinato - pohybové vyjádření hudby - lidový tanec - hudební formy: kánon - improvizace pohybem (lidová píseň, klasická i populární hudba) 	<p>AJ - Písničky, básničky TV - Rytmičké cvičení s hudbou OSV - Komunikace: Řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (pohybová technika, výraz) OSV - Kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky OSV - Psychohygienu - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - u významných hudebních skladatelů převypravuje jejich životní osudy a tvorbu - poslechne si vybrané skladby a z poslechu vyjadřuje své emocionální dojmy - rozezná soprán, alt, tenor, bas 	<ul style="list-style-type: none"> - poslechové činnosti - orientace v základních hudebních prostředcích (rytmus, melodie, dynamika, tempo) - sluchová analýza dur, moll trojzvuku (kvintakordu) - hudební pořady pro děti v médiích nebo živě na koncertech - zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti i současnosti - hudební uskupení: lidová kapela, smyčcový kvartet, symfonický orchestr - výrazové prostředky hudby - kvality tónů, celý tón, půltón, stupnice C dur, akord durový, mollový - hudební nástroje – varhany, harfa - zpěvní hlasy - poslech 	<p>MKV - Kulturní diference ČJ - Popis hudebního nástroje VV - Vyobrazení hudebních nástrojů ČJ - Epizody ze života hudebních skladatelů VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>OSV - Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV - Psychohygienu - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace</p> <p>MV - Fungování a vliv médií ve společnosti- vliv médií na kulturu (role filmu, televize, internetu v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)</p>

	<p>hudby chrámové, v koncertní síni, jazz, rock, lidové kapely, vánoční pastorely a koledy</p>	
<p>- zazpívá dle svých dispozic v jednohlase nebo jednoduchém dvojhlas – v durových i mollových tóninách, využije získané pěvecké dovednosti</p>	<p>- vokální činnosti - pěvecké dovednosti, hlasová hygiena - intonace: obraty trojzvuku, orientace - lidová píseň (jednohlas, dvojhlas – kánon) - realizace písní ve 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání MKV - Multikulturalita AJ - Abeceda, písničky, básničky ČJ - LV VV - Kresba, malba</p>
<p>- improvizuje jednoduché doprovody k písním, k jejich realizaci využije hru na tělo i Orffovy nástroje</p>	<p>-jednoduché ostinátní doprovody písní (Orffovy hudební nástroje)</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV - Komunikace - Řeč těla, zvuků a slov OSV - Kreativita: Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>
<p>- dle svých schopností instrumentálně realizuje píseň/skladbu (popř. její část nebo složku) podle jejího zápisu improvizuje jednoduché doprovody k písním, k jejich realizaci vyžije hru na tělo nebo Orffovy nástroje, - podle zápisu not pozná melodii stoupavou a klesavou</p>	<p>- instrumentální činnosti - čtení partitury - jednoduché doprovody na Orffovy hudební nástroje - tvoření vlastních jednoduchých doprovodů (předehra, mezihra, dohra) - hudební hry - na ozvěnu, na tělo, hudební improvizace</p>	<p>OSV - Kooperace a kompetice - Dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>
<p>- osvojené základní taneční kroky využije ke ztvárnění hudby pohybem - dle svých možností pohybově improvizuje - pohybově vyjadřuje hudební výraz a náladu skladby - doprovodí ostinatem - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových</p>	<p>- hudebně pohybové činnosti - reprodukce motivů, ostinato - pohybové vyjádření hudby - lidový tanec - hudební formy: kánon - improvizace pohybem (lidová píseň, klasická i populární hudba) - poslechové činnosti - kvality tónů, celý tón, půltón, stupnice C dur, akord durový, mollový</p>	<p>TV - Rytmičké cvičení s hudbou OSV - Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích OSV - Komunikace: Řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální MKV - Kulturní diference půltón, stupnice C dur, akord</p>

prostředků	- hudební uskupení: lidová kapela, smyčcový kvartet, symfonický orchestr	durový, mollový - hudební uskupení: lidová kapela, smyčcový kvartet, symfonický orchestr ČJ - Popis hudebního nástroje VV - Vyobrazení hudebních nástrojů
------------	--	--

Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Místo realizace:

Předmět se vyučuje v kmenových třídách, případně mohou žáci pracovat venku v přírodě při znázorňování krajiny.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Vzdělávací obsah předmětu napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům výtvarné umění a

působit tak na jejich estetické vnímání. Získané dovednosti mohou obohatit život v podobě náplně zájmových činností. Ve výtvarné výchově dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti. Vytváří příležitost pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot. Při práci se žáci učí organizovat práci a udržovat své věci i místo pořádku.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických celků:

- **Výtvarné vyjádření skutečnosti**
- **Práce dekorativní a prostorové**
- **Výtvarné umění**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledá a vytřídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využije v procesu učení (poznávání), v tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovná, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- použije obecně užívané termíny, znaky a symboly, uvede věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Učitel:

- vede žáka k orientaci v oblasti výtvarné kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života
- přivede žáka do světa výtvarného vyjadřování v roli tvůrců i příjemců
- porovnávat různé druhy výtvarného vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení, využívá poznatky ze světa výtvarného umění a výtvarné kultury ve vlastní

výtvarné tvorbě a na základě toho žákovi pomáhá vytvářet pohled na dění ve společnosti

- vede žáka k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření

svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s prací ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využije získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá řešení
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, obhajuje svá rozhodnutí řešení a pracovní postupy, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- samostatně vyřeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, při řešení užije empirické a tvořivé postupy

Učitel:

- vede k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik
- pobízí k experimentování a k nacházení osobitého a individuální řešení zadaného úkolu, vede žáka k zodpovědnosti za vlastní dílo

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- v ústním projevu naslouchá druhým, snaží se jim porozumět, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- rozumí obrazům a jiným výtvarným vyjádřením, gestům a jiným komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu se zapojení do společenského dění

Učitel:

- vede žáka k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu
- rozvíjí dovednost vyslechnout názor ostatních a vyslovit a obhájit vlastní názor na práci druhého i na díla a produkty z oblasti výtvarného umění a obecné výtvarné kultury
- vede k vědomému využívání postupů, technik a materiálů pro vlastní tvůrčí vyjádření, vede k tvořivému hledání různých způsobů výtvarného vyjádření a jejich kombinaci

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině, při práci ve skupině se dovede podělit o pomůcky a materiál
- podílí se na vytváření pravidel práce ve skupině, přijme jakoukoliv roli ve skupině, podílí na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje práci druhých lidí, respektuje jiný pohled na výtvarné vyjádření
- vytvoří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel:

- vede k práci ve dvojici i ve skupině
- vede žáka vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině, ocenit svůj přínos ke zdatu společné práce
- poskytuje prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru, i když je v rozporu s názorem většiny, učí vyslovit a obhájit svůj názor a současně přijmout, pochopit a respektovat odlišný názor druhého
- učí žáky přijmout kritiku a nesouhlas

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje, ochraňuje a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do přípravy estetického prostředí pro veřejná vystoupení, do výtvarných soutěží, pomáhá při výzdobě školy, třídy
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

Učitel:

- učí žáka vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce, vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z mnoha možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké, jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení pracovní výtvarné výchovy
- udržuje své pracovní místo v pořádku
- dodržuje hygienická pravidla a bezpečnost při práci

Učitel:

- vytváří žákovi vhodné podmínky pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Osobnostní výchova

Rozvoj schopností poznávání - Rozvoj smyslového vnímání a navazujícího pojmového aparátu.

Kreativita – Výtvarné vyjádření skutečnosti, Práce dekorativní a prostorové, Rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat vyhledávat

odpovídající vyjadřovací prostředky pro jejich vyjádření, tvořivý přístup ke kulturním produktům.

Sebepoznání a sebepojetí - Další poznávání specifických rysů vlastní osobnosti, Uvědomování si jedinečnosti vlastního vnímání a vlastní schopnosti vyjádření.

Komunikace - Řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, Dovednosti pro neverbální sdělování.

Seberegulace a sebeorganizace - Hygiena a organizace práce.

Psychohygiena

Mezilidské vztahy

Kooperace, kompetice

Environmentální výchova

Ekosystémy – Výtvarné umění a životní prostředí, Výtvarné vyjádření skutečnosti.

Vztah člověka k prostředí

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova

Vnímání autora mediálního sdělení - Ilustrátoři knih.

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - Vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají - Výtvarné vyjádření skutečnosti zážitků z cest po Evropě, ČR.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výuka Výtvarné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Učební osnovy předmětu Výtvarná výchova

1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná barvy v základní škále, pojmenuje je v porovnání - rozezná a pojmenuje základní plošné tvary, použije je ve vlastním výtvarném vyjádření - pomocí porovnání popisuje konkrétní barvu, tvar, objem živých a neživých přírodnin a snaží se je převést do vlastního výtvarného vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> barva- základní, stejné a podobné barvy a odstíny, míchání příbuzných a odlišných barev - linie, plochy, tvary, textury povrchu kolem nás, v obrazech, sochách, v architektuře - sbírky a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> OSV- Rozvoj schopností poznávání OSV - Sebepoznání a sebepojetí M - Geometrické tvary PČ - Práce s drobným materiálem PRV - Změny přírody v jednotlivých ročních obdobích EV - Vztah člověka k prostředí EV - Ekosystémy
<ul style="list-style-type: none"> - výtvarně vyjadřuje své prožitky, příběhy nebo události - ve svých pracích vnímá a vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost) - maluje štětcem, houbou, temperami, vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami - kreslí tužkou, pastelkami, perem 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření skutečnosti na základě vlastního prožitku z každodenního života s využitím všech prostředků výtvarného vyjadřování - výtvarné zpracování přírodnin (barva, tvar) - zachycení lidských výtvarů z hlediska jejich tvaru - přibližné vystižení proporčních vztahů - výtvarné vyjádření vjemů ostatních smyslů, proměn prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost) - malba štětcem, prsty..., kresba perem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Kreativita OSV - Psychohygienu
Práce dekorativní a prostorové		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí smysl pro rytmické řazení prvků - řeší přiměřené úkoly v plošných - tvaruje (mačká, trhá, stříhá, 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení plochy a prostoru - modelování dekorativních předmětů, reliéf - výrazové vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> M - Geometrická tělesa PČ - Modelování, práce dekorativní a prostorové OSV - Kreativita

skládá, překládá, lepí) z papíru - uplatňuje základní linie, tvary, barvy		
Práce dekorativní a prostorové		
- rozvíjí smysl pro rytmické řazení prvků - řeší přiměřené úkoly v plošných - tvaruje (mačká, trhá, stříhá, skládá, překládá, lepí) z papíru - uplatňuje základní linie, tvary, barvy	- řešení plochy a prostoru - modelování dekorativních předmětů, reliéf - výrazové vlastnosti	M - Geometrická tělesa PČ - Modelování, práce dekorativní a prostorové OSV - Kreativita
Práce dekorativní a prostorové		
- rozvíjí smysl pro rytmické řazení prvků - řeší přiměřené úkoly v plošných - tvaruje (mačká, trhá, stříhá, skládá, překládá, lepí) z papíru - uplatňuje základní linie, tvary, barvy	- řešení plochy a prostoru - modelování dekorativních předmětů, reliéf - výrazové vlastnosti	M - Geometrická tělesa PČ - Modelování, práce dekorativní a prostorové OSV - Kreativita
Výtvarné umění		
- jednoduše zdůvodní svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů - rozpozná a slovně vyjádří námět díla - rozlišuje výraz a náladu zobrazených postav - vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo	- výtvarná díla kolem nás - oblíbené pohádkové knížky, večerníčky, animované filmy, hračky - obrazové vyjádření příběhů	JČ - Ilustrátoři knih, Ilustrace textu
Organizace a hygiena při práci		
- nachystá si a uklidí si výtvarné potřeby	- organizace a hygiena při práci	OSV - Kooperace a kompetice
- drží správně výtvarné potřeby - vytváří společné sbírky přírodní	- společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin	PRV - Člověk a zdraví PČ - Bepečnost a hygiena při práci

2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Výtvarné vyjádření skutečnosti		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje barvy, rozlišuje teplé a studené odstíny - namíchá různé odstíny barev - výtvarně vyjadřuje vlastní prožitek a proměnu prostředí (den, noc, počasí, světlo) - maluje na základě pozorování - vystihuje tvar, velikost a barvu malovaného předmětu - maluje vodovými a temperovými barvami, pastelem, voskovkami - kreslí tužkou, pastelkami, perem 	<ul style="list-style-type: none"> - základní druhy barev - míchání barev - malování na základě prožitku - pozorování přírody - vystižení tvaru, velikosti, barvy - různé výtvarné techniky - správné používání výtvarných potřeb 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>M - Geometrické tvary</p> <p>PČ - Práce s drobným materiálem</p> <p>PRV - Změny přírody v ročních obdobích</p> <p>EV - Vztah člověka k prostředí</p> <p>EV - Ekosystémy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - výtvarně vyjádří vztah k tradicím (Vánoce, Velikonoce) 	<ul style="list-style-type: none"> - tradice a výtvarné umění 	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV - Kreativita</p> <p>OSV - Psychohygiena</p>
Práce dekorativní a prostorové		
<ul style="list-style-type: none"> - výtvarně vyjadřuje rytmus - maluje dle vlastní fantazie a představivosti - vymodeluje prostorový předmět 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmické řazení prvků - obrazové vyjádření příběhu - modelování dekorativního předmětu 	<p>M - Geometrická tělesa</p> <p>PČ - Modelování, práce dekorativní a prostorové</p> <p>OSV - Kreativita</p>
Výtvarné umění		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná některé ilustrátory dětských knih, večerníčků a animovaných filmů- - rozlišuje kresbu, malbu, sochařství - hodnotí svou práci i práci ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarná díla kolem nás - různé druhy umění - společná prezentace děl ve třídě 	<p>JČ - Ilustrátoři knih, Ilustrace textu</p> <p>MV - Vnímání autora mediálního sdělení</p>
Organizace a hygiena při práci		
<ul style="list-style-type: none"> - nachystá si a uklidí výtvarné potřeby dle pokynů - drží správně výtvarné potřeby - podílí se na skupinové práci 	<ul style="list-style-type: none"> - organizace a hygiena při práci - správné používání výtvarných potřeb - spolupráce 	<p>OSV - Komunikace</p> <p>OSV - Kooperace a kompetice</p> <p>PRV - Člověk a zdraví</p> <p>PČ - Bezpečnost a hygiena při práci</p>

3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Výtvarné vyjádření skutečnosti		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná barvy v základní škále - kreslí tužkou, pastelkami, hrudkou, tuší - maluje temperovými a vodovými barvami, pastelem, anilinovými barvami - využívá různé materiály, techniky a formáty 	<ul style="list-style-type: none"> - barvy teplé a studené, podobné odstíny - pocit, nálada, veselé a smutné barvy - druhy materiálů a formátů - malba a kresba různými nástroji s různou stopou 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Sebepoznání a sebepojetí M - Geometrické tvary PČ - Práce s drobným materiálem PRV - Živá a neživá příroda EV - Ekosystémy
<ul style="list-style-type: none"> - výtvarně vyjádří svůj prožitek, událost - vystihně přibližnou podobu, tvar, barvu, povrch předmětů a přírodnin 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření skutečnosti - výtvarné zpracování přírodnin 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Kreativita OSV - Komunikace
Práce dekorativní a prostorové		
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vlastní zkušenost, představivost, fantazii - řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích - tvaruje z papíru jednoduché modely (plošné i prostorové) 	<ul style="list-style-type: none"> - modelování dekorativních předmětů - řešení plochy a prostoru - ornament 	<ul style="list-style-type: none"> M - Geometrická tělesa PČ - Modelování, práce dekorativní a prostorové OSV - Kreativita
Výtvarné umění		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje výraz a náladu zobrazených postav - rozlišuje malbu, kresbu, koláž, sochařství - rozpozná některé autory - odůvodní svou oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů... - vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazové vyjádření příběhu - výtvarné techniky - druhy umění - výtvarná díla kolem nás - vnímání autora, porovnávání, kritika, sebekritika 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Komunikace OSV - Kooperace a kompetice JČ - Ilustrátoři knih MV - Vnímání autora mediálního sdělení
Organizace a hygiena při práci		
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje na společném díle ve skupině - uplatňuje hygienické návyky při práci - nachystá a uklidí výtvarné potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> - společná práce, prezentace prací ve třídě - hygiena při práci, správné návyky - příprava výtvarných potřeb 	<ul style="list-style-type: none"> PRV - Člověk a zdraví OSV - Seberegulace a sebeorganizace

4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Výtvarné vyjádření skutečnosti		
Žák: - rozezná, pojmenuje a užívá barvy v základní škále, rozlišuje odstíny - kreslí tužkou, perem, rudkou - maluje temperovými a vodovými barvami, pastelem - vytvoří koláže, mozaiku, textilní aplikaci, kašírování, modelování - barvou vyjadřuje příběh, děj, situaci - výtvarně zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy - výtvarně vyjadřuje morfologické znaky a barevnost přírody - uplatňuje principy barevné harmonie při dekorativním řešení - pozná různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě	- míchání a různé odstíny barev - výtvarné linie - výtvarné techniky, jejich kombinace - ilustrace, komiksový příběh - kolorovaná kresba postavy, hlavy - volný výtvarný projev na základě vlastního prožitku - busta z keramické hlíny - figura, portrét, krajina, zátiší	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita
Práce dekorativní a prostorové		
- vyřeší úkoly dekorativního charakteru v ploše, symetrické řešení - experimentuje při vytváření různých užitkových předmětů z jednoduchých tvarů - rozvíjí estetický smysl pro prostor a architektonické řešení	- práce s ornamentem - práce s hlínou (miska, svícen) - kultura bydlení, umění v bytě, kultura odívání, estetická úroveň předmětů	M - Geometrická tělesa PČ - Modelování, práce dekorativní a prostorové OSV - Kreativita
Výtvarné umění		
- rozlišuje ilustraci, malbu, film, fotografii - rozpozná některé umělecké práce a vyjadřuje svůj dojem - vyjadřuje svůj názor na objekty které ho obklopují	- díla, která nás obklopují - různá interpretace téhož díla - vkus a estetické citění	OSV - Komunikace OSV - Kreativita OSV - Komunikace (dovednosti pro neverbální sdělování)
Organizace a hygiena při práci		

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hygienické návyky při práci - nachystá si a uklidí výtvarné potřeby - zorganizuje si samostatně práci ve skupině, dokáže spolupracovat 	<ul style="list-style-type: none"> - organizace a hygiena při práci - společná práce, prezentace děl ve třídě 	<p>PRV - Člověk a zdraví OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Kooperace a kompetice</p>
--	---	--

5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Výtvarné vyjádření skutečnosti		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává a používá barvy, rozliší odstíny - výtvarně vyjádří osobní zážitek a zkušenost, situaci, děj, příběh - děj vyjádří přiměřeným počtem a velikostí obrazových prvků - kombinuje různé výtvarné techniky (kresba, malba, koláž, kaširování...) - vyjadřuje určité situace a nálady barvou – uplatnění fantazie - vystihne proporce těla a hlavy - pojmenuje základní prvky výtvarného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem...) 	<ul style="list-style-type: none"> - barvy, odstíny, kontrasty, míchání barev - vyjádření osobních zážitků - záznam pohybu - malba, kresba dostupnými materiály a nástroji - jednoduché grafické techniky - fantazie ve výtvarném umění - postava, proporce - aplikace základních prvků výtvarného vyjádření do vlastního díla 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Kreativita</p>
Práce dekorativní a prostorové		
<ul style="list-style-type: none"> - použije estetický smysl pro prostor a architektonické řešení při sestavování celků z velkých prostorových prvků - uplatňuje představivost a fantazii - vytváří jednoduché plošné i prostorové modely 	<ul style="list-style-type: none"> - trojrozměrné práce - modelování dekorativních předmětů - řešení plochy a prostoru 	<p>M - Geometrická tělesa PČ - Modelování, práce dekorativní a prostorové OSV - Kreativita</p>
Výtvarné umění		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší...) 	<ul style="list-style-type: none"> - umělecké vyjádření skutečnosti - druhy výtvarného umění - vyjádření dojmu z uměleckého díla 	<p>OSV - Komunikace MV - Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality MV - Vnímání autora</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ilustraci, malbu, film, fotografii - rozpozná práce některých autorů - vyjadřuje svůj názor na objekty, které ho obklopují 	<ul style="list-style-type: none"> - vkus a estetické cítění, kultura bydlení a odívání 	<p>mediálního sdělení OSV - Kreativita OSV - Komunikace</p>
<p>Organizace a hygiena při práci</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hygienické návyky při práci - samostatně zorganizuje práci a připraví si potřebné pomůcky - rozhodne se a vybere správnou výtvarnou potřebu - zhodnocuje svou práci i práci ostatních (srovnání, kritika, sebekritika) - vnímá vlastní přínos pro společnou práci a aktivně spolupracuje 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena, organizace práce, příprava - výtvarné potřeby, správné použití - prezentace výtvorů - obhajoba své práce - spolupráce ve skupině 	<p>PRV - Člověk a zdraví OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Kooperace a kompetice</p>

Charakteristika předmětu Tělesná výchova

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Místo realizace

Tělocvična, obecní sál, fotbalové hřiště, v případě plaveckého výcviku plavecký bazén, příroda

Obsahové zaměření předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je nástrojem rozvoje pohybových dovedností žáků, osvojování zdravého životního stylu a některých etických norem – například jednání ve smyslu fair play. Vzdělávání v předmětu směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků, proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání dobrého pocitu na základě řízeného i spontánního pohybu jak ve skupině, tak i v samostatné činnosti
- nácviku jednodušších pohybových dovedností
- průpravě pro složitější pohybové dovednosti jednotlivce a pro řešení některých herních činností družstva
- nácviku rozvoje obratnosti a rychlosti a vytrvalosti
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání zdraví prospěšných a zdraví škodlivých činností
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Pro aktivní zapojení žáků do pohybových aktivit je zařazování vhodné motivace: přirozená soutěživost, získávání endorfinů překonáváním přiměřených překážek, pozitivní vzory a možnost

vlastního porovnání při zlepšení. Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- prostřednictvím osobních prožitků objevuje souvislosti mezi tělesnou a psychickou pohodou

Učitel:

- vytváří kompetenci zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva
- dává žákovi prostor pro vzájemnou kooperaci při nácviku pohybových dovedností
- vede žáka k osvojení si základního tělocvičného názvosloví

- vytváří příležitosti a časový prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností - pochopení, vícenásobné opakování, uplatnění ve výkonu, hře, soutěži
  - nabízí dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení - ve výuce, v režimu školy, v činnostech mimo vyučování
  - začleňuje do výuky sociálně interakční formy, které umožní zažít úspěch každému žákovi v rámci týmů i samostatně
  - zařazuje diferencované činnosti (s handicapem apod.) odpovídající výkonnosti žáků
  - umožňuje žákovi, aby se naučil na základě jasných kritérií měřit, hodnotit a porovnávat své výkony
  - hodnotí žáka důsledně podle individuálního zlepšení jejich výkonu
  - upozorňuje žáka na informační zdroje (internetové, časopisecké, knižní atd.) související se zdravím, pohybem, rekreační TV, sportem
  - předkládá žákovi dostatek zpětných informací o jeho činnosti, o úrovni pohybových dovedností, o předvedených výkonech uplatňovat pro samostatné a vzájemné hodnocení žáka
- Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- hledáním správné tréninkové cesty odstraňuje problém v souvislosti s nezvládnutím cviku
- najde vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech

Učitel:

- dodává žákovi sebedůvěru, podle potřeby žákovi v činnosti pomáhá
- podněcuje žáka k uplatňování zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- podporuje v žákovi snahu o ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání cesty k odstranění chyb při jeho zvládnutí
- společně s žákem řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním

Kompetence komunikativní

Žák:

- reaguje na základní povely a signály, sám je i vydává
- diskutuje o taktice družstva

Učitel:

- vede žáka ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- směřuje žáka k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva

Kompetence sociální a personální

Žák:

- dodržuje pravidla hry, označí přestupky
- respektuje opačné pohlaví
- střídá různé role ve dvojici i ve skupině v rámci svých možností
- přijme roli ve skupině odpovídající svým možnostem
- respektuje vazbu mezi úrovní svých schopností a dovedností a ostatních členů skupiny

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žák může spolupracovat
- připravuje pro žáka takové pohybové činnosti a problémové pohybové úkoly (organizační situace), pro jejichž úspěšné řešení je nutná vzájemná spolupráce
- prezentuje žákovi myšlenky olympijského hnutí a vede je k jednání v duchu fair – play
- podporuje rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva

Kompetence občanská

Žák:

- najde pozitiva u sebe i u ostatních, najde posun ve výkonech a ocení ho
- poskytne základy první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- samostatně realizuje pravidelný pohybový režim
- prezentuje své pohybové dovednosti na školních akcích a pro veřejnost
- je si vědomý spojitosti pohybových činností se zdravím
- myslí kriticky, hodnotí cvičení, je ohleduplný a taktní

Učitel:

- probouzí v žákovi zájem o pohybové aktivity, dokládá příklady z běžného života
- vede žáka ke schopnosti domluvy a respektování individuálních odlišností nebo výsledků
- objasňuje a na příkladech uvádí důležitost dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- zařazuje emoční i věcné seznámení žáka se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

Žák:

- vyjmenuje možná rizika vznikající při pohybových aktivitách a společně s učitelem najde cesty k jejich minimalizaci

Učitel:

- uvádí příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu
- pomáhá žákovi k překonávání přiměřené míry psychické i fyzické pracovní zátěže

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Osobnostní a sociální výchova

Sebezpoznaní a sebe pojetí – Poznávání vlastních fyzických možností a jejich rozvoj.

Sebe regulace a sebe organizace – Regulace vlastního jednání a prožívání, vůle.

Psychohygiena – Sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích, protidrogová prevence.

Mezilidské vztahy – Tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého.

Komunikace – Komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii i manipulaci, otevřená pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci.

Kooperace a kompetice - Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci, jasná a respektující komunikace, podřízení se.

Hodnoty, postoje a praktická etika – Vytváření povědomí o odpovědnosti, spravedlivosti, spolehlivosti, toleranci.

Kreativita – Rozvoj schopnosti pohybového vyjádření.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: Problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci.

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola – Demokratické vztahy ve škole.

Enviromentální výchova

Vztah člověka k prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výuka Tělesné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a zdraví přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Učební osnovy předmětu Tělesná výchova

1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - rozcvičuje se a použije kompenzační cviky 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu ke sportovnímu výkonu - prvky rozcvičení, zátěžové a kompenzační cviky, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení 	<p>OSV - Psychohygienu OSV - Seberegulace a sebeorganizace PRV - Péče o zdraví, zdravá výživa</p>
<ul style="list-style-type: none"> - obléká si cvičební úbor a obuv, rozumí smyslu dodržování pravidel hry - vyjmenuje zdravotní rizika vyplývající z porušení pravidel 	<ul style="list-style-type: none"> - základní hygiena a bezpečnost v TV - hygiena cvičebního prostředí - provozní řád tělocvičny 	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí VDO - Občanská společnost a škola</p>
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje samostatně nebo za pomoci učitele na nejčastěji užívané pokyny a povely (slovo, gesta, zvuky, signály, obraz) - pojmenuje pohybové činnosti, tělocvičné nářadí a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - smluvené povely a signály - názvosloví - organizace průpravy 	<p>OSV - Komunikace OSV - Mezilidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a Soutěží, najde svou roli v týmu 	<p>základy sportovních a míčových her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem, spolupráce ve hře průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel, drobné hry, úpoly, závody družstev, upravená vybíjená, vybrané hry 	<p>OSV - Sebepoznání a sebe pojetí VDO - Občanská společnost a škola OSV - Kooperace a kompetice - Odlišování situací spolupráce a soutěže</p>
<ul style="list-style-type: none"> - v souladu s individuálními předpoklady předvede jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>základy rytmické gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou nebo s rytmickým doprovodem - základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance 	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Odsouvání vlastních limitů OSV - Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje správné způsoby držení těla v různých polohách a činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - cvičení se sportovním 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání</p>

- zaujme správné základní cvičební polohy - provede jednoduché cviky pod vedením učitele	náčinním švihadla, krátké stuhy, míče, obruče - správné držení těla	
- odrazem z odrazové nohy se odrazí snožmo z místa a z chůze - použije správnou odrazovou nohu - aplikuje základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí) - aplikuje základy techniky hodů míčkem z místa a chůze	základy atletiky - skok do dálky z místa odrazem snožmo; skok do dálky z chůze odrazem z odrazové i neodrazové nohy - rychlý běh do 30 m, polovysoký start - výběhy na signál různého druhu a z různých poloh - motivovaný běh v terénu, běh prokládaný chůzí - hod kriketovým míčkem	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
- provede průpravná cvičení podle svých předpokladů	základy gymnastiky - cvičení na náradí - základy akrobacie - průpravná cvičení pro kotoul vpřed - přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) - překonávání laviček	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
- respektuje zásady fair play a zdravotní handicap - dodržuje základní pravidla spolupráce	- vztah ke sportu	OSV - Mezilidské vztahy

2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - chápe smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit - nevyhýbá se pohybové zátěži - použije vhodné protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- příprava organismu ke sportovnímu výkonu - znalost základních a zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou aktivitu - rozcvičení, zátěžové a kompenzační cviky	OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Psychohygienu PRV - Péče o zdraví, zdravá výživa
- je schopen porozumět smyslu dodržování pravidel hry	- základní hygiena a bezpečnost v TV - hygiena cvičebního	PRV - Lidské tělo, hygiena OSV - Sebepoznání a sebepojetí

<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - vyjmenuje zdravotní rizika vyplývající z porušení pravidel 	<p>prostředí, oděv a obutí pro pohybové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	<p>VDO - Občanská společnost a škola</p>
<ul style="list-style-type: none"> - podle svých možností spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - dodržuje základní pravidla her - uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo 	<p>základy sportovních a míčových her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem, spolupráce ve hře - průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel - drobné hry, úpoly, závody družstev, upravená vybíjená, pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek 	<p>OSV - Sebepoznání a sebe pojetí VDO - Občanská společnost a škola OSV - Kooperace a kompetice - Odlišování situací spolupráce a soutěže</p>
<ul style="list-style-type: none"> - odrazí se z chůze i z neodrazové nohy - spojuje krátký rozběh a odraz z 50cm pásma (z odrazové nohy) - aplikuje základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí) - předvede spojení startu na signál a běhu - předvede základní techniku hodů míčkem z místa a chůze 	<p>základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - skok do dálky z krátkého rozběhu (3 dvojkroky) odrazem z 50cm pásma - rychlý běh do 60 m, nízký start - výběhy na signál různého druhu a z různých poloh - motivovaný běh v terénu, běh v terénu prokládaný chůzí 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje průpravná cvičení podle svých předpokladů 	<p>základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed) - přeskok (návěh odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), překonávání laviček, cvičení na žebřinách 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - v souladu s individuálními předpoklady předvede jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem 	<p>OSV - Sebepoznání a sebe pojetí - posouvání vlastních limitů</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zaujme správné základní cvičební polohy - pod vedením učitele demonstruje správné provádění cviků 	<ul style="list-style-type: none"> - základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem - jednoduché tance - pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - cvičení se sportovním náčiním švihadla, stuhy, míče, obruče 	
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje zásady fair play a zdravotní handicap - dodržuje základní pravidla, spolupracuje a ocení vůli ke zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah ke sportu 	OSV - Mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - dle svých dispozic splývá a zvládá techniku jednoho plaveckého stylu - dodržuje hygienická opatření 	<ul style="list-style-type: none"> základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob - hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí 	PRV - Člověk a zdraví

3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, dbá na správné dýchání 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu ke sportovnímu výkonu - zdravotně zaměřené činnosti 	OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Psychohygiena PRV - Člověk a zdraví
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - rozezná zdravotní rizika vyplývající z porušení pravidel 	<ul style="list-style-type: none"> - základní hygiena při a po TV a při jiných pohybových činnostech - hygiena cvičebního prostředí, oděv a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání 	PRV - Lidské tělo, hygiena OSV - Sebepoznání a sebepojetí VDO - Občanská společnost a škola

	náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá pokyny různých forem, orientuje se dle signálů při různých činnostech - užije základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - je schopen porozumět povelům pořadových cvičení a správně na ně reagovat 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - smluvené povely a signály - názvosloví, jednoduchých cviků - organizace průpravy 	OSV - Komunikace ČJ - Komunikační a slohová výchova
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a při soutěžích - nahraje přihrávkou trčením jednoruč, obouruč - chytá míče podle svých předpokladů - dle svých dispozic předvede dribling na místě, vedle sebe, před tělem, za chůze - vystřelí na basketbalový koš - dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> základy sportovních a míčových her - míčové techniky – přihrávky, dribling, chytání míče - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her a soutěží - zásady jednání a chování 	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednost
<ul style="list-style-type: none"> - odrazí se z krátkého rozběhu z 50cm pásma - podle svých předpokladů předvede základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí) - na signál spojí start s během - aplikuje principy 	<ul style="list-style-type: none"> základy atletiky - skok do dálky z krátkého rozběhu, - odrazem z 50cm pásma (postupné zrychlování rozběhu) - rychlý běh do 60 m, nízký start - výběhy na signál různého druhu a z různých poloh - motivovaný běh v terénu, 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání M - Měření délky, času PRV - Měření veličin

<p>štafetového běhu, běhu na delší vzdálenost, běhu terénem s překážkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede techniku hodů kriketovým míčkem 	<p>běh v terénu prokládaný chůzí</p> <ul style="list-style-type: none"> - hod kriketovým míčkem 	
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje průpravná cvičení podle svých předpokladů 	<p>základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed - přeskok (návěh odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) - překonávání laviček, cvičení na žebřinách 	OSV - Sebepoznání a sebepojetí
<ul style="list-style-type: none"> - podle svých předpokladů demonstruje základní kroky některých lidových tanců - zacvičí dětský aerobik, kondiční cvičení s hudbou - správným způsobem drží tělo v různých polohách a pracovních činnostech - zaujme správné základní cvičební polohy 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu - vyjádření melodie a rytmu pohybem - jednoduché tance - pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - cvičení se sportovním náčiním - stuhy, míče, obruče - správné držení těla 	HV - Rytmus, melodie OSV - Kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje zásady fair play a zdravotní handicap - dodržuje základní pravidla, spolupráci a projev vůli ke zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah ke sportu 	OSV - Mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - dle svých dispozic splývá a zvládá techniku jednoho plaveckého stylu - dodržuje hygienická opatření 	<p>základní plavecká výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob - hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí 	PRV - Člověk a zdraví

4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí smyslu průpravných a kompenzačních cvičení pro zdraví i techniku sportovní činnosti - realizuje pravidelný pohybový režim, kondičně zaměřené činnosti - do pohybového režimu zařazuje korektivní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu před pohybovou činností - přímivé cviky, kompenzační a relaxační cvičení pro zahájení činnosti i pro ukončení-uklidnění - posilovací cykly - protahovací a napínací cvičení - význam pohybu pro zdraví (pohybový režim, délka a intenzita pohybu) 	<p>OSV - Psychohygienu OSV - Seberegulace a sebeorganizace PŘV - Člověk a jeho zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - cvičí ve vhodném cvičebním úboru a obuvi, ve vhodném sportovním oblečení a sportovní obuvi - v běžném sportovním prostředí zařazuje pravidla hygieny a bezpečného chování - vhodně se chová a dodrží pravidla hry - bezpečnost ve všech částech hodiny i v přesunech a převlékání, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost v TV, při sportování - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - oděv a obutí pro pohybové aktivity - úrazy - pravidla a chování 	<p>PŘV - Člověk a zdraví, bezpečnost, první pomoc OSV - Sebepoznání a sebepojetí VDO - Občanská společnost a škola</p>
<ul style="list-style-type: none"> - použije základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - rozezná povely pořadových cvičení - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - základní názvosloví, smluvené povely a signály - organizace při TV 	<p>VDO - Občanská společnost a škola ČJ - Jazyková výchova OSV - Komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí organizačním pokynům při hrách a soutěžích a je schopen tlumočit je ostatním - dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva - uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe 	<p>základy sportovních a míčových her</p> <ul style="list-style-type: none"> - míčové techniky – přihrávky, dribling, chytání míče, míčové hry s upravenými pravidly - pohybové hry - pravidla her a chování 	<p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednost</p>

a družstvo		
<ul style="list-style-type: none"> - podle svých předpokladů demonstruje základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí), samostatně mění taktiku běhu - podle svých předpokladů zdokonaluje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti - podle svých předpokladů demonstruje základní techniku skoku do dálky a techniku hodů míčkem z místa a z rozběhu 	<ul style="list-style-type: none"> základy atletiky - průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda - běh 60m - start vysoký, nízký – na startovní povel - vytrvalostní běh na hřišti, vytrvalostní běh v terénu (do 15 min) - štafetový běh - skok do dálky s rozběhem, skok do dálky z místa - hod kriketovým míčkem (150g), hod granátem (350g) 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Sociální rozvoj OSV - Kooperace, kompetice EV - Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - v souladu s individuálními předpoklady předvede osvojované pohybové dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> základy gymnastiky - kotoul vpřed - přeskok švihadla - přeskok švédské bedny-nácvik za pomoci gymnastického můstku - nácvik rovnovážné polohy na zemi a lavičce - stoj na lopatkách - kolébka vzad - překonávání laviček s obměnami 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Sebepoznání a sebepojetí
<ul style="list-style-type: none"> - předvede základní kroky lidových tanců - zacvičí dětský aerobik a kondiční cvičení s hudbou - v různých polohách a pracovních činnostech uplatňuje správné způsoby držení těla - zaujme správné základní cvičební polohy 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - jednoduché tance a pohybové variace - prvky lidových tanců - pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - cvičení se sportovním náčiním (švihadla, stuhy, obruče) - správné držení těla 	<ul style="list-style-type: none"> HV - Hudebně pohybové činnosti OSV - Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - uplatní zásady fair play a respektuje zdravotní handicap - dodrží základní pravidla hry, spolupracuje s ostatními 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah ke sportu 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - Mezilidské vztahy

5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - do pohybového režimu zařadí korektivní cvičení - realizuje pravidelný pohybový režim, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu před pohybovou činností - zdravotně zaměřené činnosti - uklidnění po zátěži - protahovací a napínací cvičení - pohybový režim, délka a intenzita pohybu 	<p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV - Psychohygiena</p> <p>PŘV - Člověk a jeho zdraví</p> <p>VL - Lidé kolem nás</p>
<ul style="list-style-type: none"> - v běžném sportovním prostředí uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování - dodrží kázeň a pravidla hry - bezpečnost ve všech částech hodiny i v přesunech a převlékání, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - použije vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena v TV, při sportování - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - oděv a obutí pro pohybové aktivity - úrazy - pravidla a chování 	<p>PŘV - Člověk a zdraví, bezpečnost, první pomoc</p> <p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola</p>
<ul style="list-style-type: none"> - při pohybové činnosti použije základní osvojované názvosloví - rozezná pojmy z pravidel sportů a soutěží - reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - názvosloví, smluvené povely a signály 	<p>OSV - Komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen porozumět organizačním pokynům při hrách a soutěžích a tlumočit ostatním - dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva - uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo 	<ul style="list-style-type: none"> základy sportovních a míčových her - míčové techniky – přihrávky, dribling, techniky chytání míče - míčové hry s upravenými pravidly - pohybové hry - pravidla her a chování 	<p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednost</p>
<ul style="list-style-type: none"> - podle svých předpokladů demonstruje základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí), samostatně mění 	<ul style="list-style-type: none"> základy atletiky - průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda - běh 60m - start vysoký, nízký - na startovní povel - vytrvalostní běh na hřišti 	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>M - Měření délky, jednotky času</p> <p>EV - Vztah člověka k prostředí</p>

<p>taktiku běhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle svých předpokladů vylepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti, projevuje vůli k lepším výkonům - při běhu uplatňuje taktiku – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu - dle svých předpokladů demonstruje základní techniku skoku do dálky a techniku hodů míčkem z místa a z rozběhu 	<p>(400m), vytrvalostní běh v terénu (do 15 min)</p> <ul style="list-style-type: none"> - štafetový běh - skok do dálky s rozběhem, skok do dálky z místa - hod kriketovým míčkem (150g), hod granátem (350g) 	
<ul style="list-style-type: none"> - v souladu individuálními předpoklady předvede osvojované pohybové dovednosti - zacvičí na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad - demonstruje správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - zacvičí na švédské bedně - zacvičí na žebřinách 	<p>základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení na nářadí a s náčiním - kotoul vpřed, kotoul vzad - přeskok švihadla - přeskok kozy - nácvik za pomoci gymnastického můstku - přeskok švédské bedny - nácvik za pomoci gymnastického můstku - nácvik rovnovážné polohy na zemi a lavičce - stoj na lopatkách - překonávání laviček s obměnami 	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zatančí základní kroky lidových tanců - zacvičí dětský aerobik a kondiční cvičení s hudbou - správně drží tělo v různých polohách a pracovních činnostech - zaujme správné základní cvičební polohy 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - jednoduché tance a pohybové variace - prvky lidových tanců - pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - cvičení se sportovním náčiním švihadla, stuhy, obruče 	<p>HV - Hudebně pohybové činnosti OSV - Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objektivně zhodnotí svůj výkon, porovná ho s předchozími výsledky - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah ke sportu - zásady jednání a chování ve smyslu fair play 	<p>OSV - Kooperace a kompetice OSV - Hodnoty, postoje a praktická etika PŘV - Člověk</p>

samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap spolužáka - jedná v duchu fair play		
---	--	--

Vzdělávací oblast *Člověk a práce*

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Místo realizace:

Předmět se vyučuje v kmenových třídách a v prostorech školy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k::

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení si základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností učitel

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí

V oblasti postojů a hodnot

učitel

- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Vzdělávací obsah je rozdělen do tematických celků:

- **Práce s drobným materiálem**
- **Práce s modelovací hmotou**
- **Práce montážní a demontážní**
- **Pěstitecké práce**
- **Příprava pokrmů**

Výběr a způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad

bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výuka pracovních činností společně přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vytváří pozitivní vztah k aktivnímu zapojení do praktických činností
- rozvíjí motoriku, získává základní manuální zručnost, vytváří si pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- poznává vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost
- poznává výhody pořizování náčrtu a šablony při různých činnostech, učí se využít návody a schémata
- posuzuje výsledky své práce

Učitel:

- vede žáka k poznávání základního smyslu a cílů pracovních činností, pochopení základních informací, k jejich vyhledávání a třídění
- vede žáka k samostatnému tvůrčímu projevu, k posuzování výsledků své práce i práce skupiny

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- získává osvědčené postupy pro aplikaci nových problémových situací
- vnímá, rozpoznává problémové situace a snaží se pochopit daný problém
- využívá získaných vědomostí a dovedností, k objevování různých variant řešení, vyhledává různé varianty pracovního postupu
- volit správná řešení problému, rozhoduje se uvážlivě, zodpovědně

Učitel:

- hodnotí práci žáka způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáka k vzájemné pomoci a radě

Kompetence komunikativní

Žák:

- seznamuje s přesným významem pojmů vztahujících se k práci s technickými materiály, učí se porozumět náčrtům, gestům
- využívá rad a informací druhých
- získává přiměřené komunikativní dovednosti při kolektivních činnostech

Učitel:

- seznamuje žáka s přesnou terminologií v předmětu
- předkládá žákovi dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje ve skupině, při řešení daného problému efektivně spolupracuje s druhými
- organizuje a zároveň se podřizuje
- upevňuje dobré mezilidské vztahy, chová se ohleduplně a přátelsky, podělí se o pomůcky a materiál, oceňuje své spolužáky

Učitel:

- vytváří podmínky pro spolupráci žáka ve skupině

Kompetence občanské

Žák:

- dodržuje základní společenské normy chování při práci
- poskytne v případě potřeby pomoc
- zapojuje se do veřejně prospěšných prací

Učitel:

- seznamuje žáka s právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- vede žáka k pochopení základních ekologických souvislostí, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- vede žáka k zájmu o ochranu svého zdraví

Kompetence pracovní

Žák:

- udržuje pracovní místo v pořádku a čistotě, dodržuje bezpečnostní a organizační pokyny při práci a pracovních postupech
- prohlubuje pozitivní vztah k práci a jejím výsledkům, váží si výsledků práce své i druhých
- samostatně vyhodnocuje výsledky činnosti své i druhých

Učitel:

- vyhledává možná rizika při různých činnostech a snaží se je minimalizovat
- vede žáka k organizování, plánování a provedení práce v co nejlepším kvalitě

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopnosti poznávání - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.

Seberegulace a sebeorganizace - Cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia.

Kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality).

Environmentální výchova

Ekosystémy - Zařazení rostlin do jednotlivých ekosystémů.

Základní podmínky života - Základní podmínky pěstování rostlin, zakládání pokusů a cvičných záhonů.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Udržování pořádku na školním hřišti a zahradě.

Vztah člověka k prostředí - Ochrana prostředí.

Multikulturní výchova

Multikulturalita - Zvyky jiných národností.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Výuka Pracovních činností společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a práce přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Učební osnovy předmětu Pracovní činnosti

1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytvoří jednoduché prostorové tvary z papíru - navleče, aranžuje přírodní materiál - stříhá textil, slepí textili - navleče jehlu, přišije knoflíky - pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy - pozná vlastnosti papíru 	<p>práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - papír - karton - přírodniny - textil 	<p>VV - Výtvarná tvorba s různými materiály OSV - Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, dělí na části 	<p>práce s modelovací hmotou</p> <ul style="list-style-type: none"> - plastelína 	<p>M - Modelování geometrických ČJ - Modelování tvarů písmen OSV - Kreativita OSV - Psychohygiena</p>
<ul style="list-style-type: none"> - montuje, demontuje a spojuje podle jednoduchého návodu 	<p>práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukční činnosti 	<p>M - Vytváření geometrických tvarů OSV - Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - otře listy, zalije, kypří květiny - hrabe trávník, listí, sbírá odpadky 	<p>práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukční činnosti 	<p>M - Vytváření geometrických tvarů OSV - Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - otře listy, zalije, kypří květiny - hrabe trávník, listí, sbírá odpadky 	<p>pěstitelské práce</p>	<p>PRV - Pěstitelské práce EV - Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chová se vhodně při stolování 	<p>příprava pokrmů</p>	<p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje bezpečně - nachystá si a uklidí své potřeby k práci 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost při práci 	<p>PRV - Člověk a jeho zdraví</p>

2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytvoří jednoduché prostorové tvary z papíru, navleče, aranžuje a vytrídí přírodní materiál - stříhá textil, slepí textili, navleče nit do jehly, přišije knoflíky - vyrobí jednoduchý textilní výrobek, pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy - poznává vlastnosti papíru 	<p>práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - papír - karton - přírodniny - textil - vlastnosti papíru 	<p>VV - Výtvarná tvorba s různými materiály OSV - Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, dělí na části 	<p>práce s modelovací hmotou</p> <ul style="list-style-type: none"> - plastelína 	<p>M - Modelování geometrických tvarů OSV - Kreativita VOSV - Psychohygiena</p>
<ul style="list-style-type: none"> - montuje, demontuje a spojuje podle jednoduchého návodu 	<p>práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukční činnosti 	<p>M - Vytváření geometrických útvarů OSV - Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - otře listy, zalévá, kypří květiny - hrabe trávník, listí - zaseje semena, posbírá odpadky 	<p>pěstitelské práce</p>	<p>PRV - pěstitelské práce EV - Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chová se vhodně při stolování - připravuje tabuli pro jednoduché stolování 	<p>příprava pokrmů</p>	<p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje bezpečně - nachystá si a uklidí své potřeby k práci 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost při práci 	<p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace PRV - Člověk a jeho zdraví</p>

3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytvoří jednoduché prostorové tvary z papíru - stříhá textil, slepí a sešíje textilii - navleče jehlu, udělá uzel - šije základní stehy 	práce s drobným materiálem (papír, karton, přírodniny, textil), vlastnosti papíru	VV - Výtvarná tvorba s různými materiály OSV - Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje vlastnosti materiálu - pracuje s modelovací hmotou 	práce s modelovací hmotou - vlastnosti materiálu	M - Modelování geometrických tvarů OSV - Kreativita OSV - Psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> - montuje, demontuje a spojuje podle jednoduchého návodu 	práce montážní a demontážní - konstrukční činnosti	M - Vytváření geometrických útvarů OSV - Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - zaseje semena, přesadí kytky 	pěstitelské práce	PRV - Základní podmínky života rostlin EV - Vztah člověka k prostředí EV - Základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> - připravuje tabuli pro jednoduché stolování - připravuje jednoduchý pokrm (studené kuchyně) 	příprava pokrmů, stolování	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy 	- práce podle jednoduché předlohy nebo návodu	ČJ - Popis postupu práce s textem
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje bezpečně - nachystá si a uklidí potřeby k práci - zhodnocuje výsledky své práce 	- hygiena a bezpečnost při práci	OSV - Seberegulace a sebeorganizace PRV - Člověk

4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, děruje, překládá a skládá papír, karton - vytvoří prostorové tvary z papíru - navleče, aranžuje, dotvoří, opracuje a vytřídí přírodní materiál - stříhá textil, slepí a sešije textílii - navlékne jehlu, udělá uzel, přišije knoflíky, zvládne základní stehy - vytvoří jednoduchý textilní výrobek - vyjmenuje vlastnosti a druhy papíru 	<p>práce s drobným materiálem (papír, karton, přírodniny, textil, vlna)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu 	<p>VV- výtvarná tvorba s různými materiály</p> <p>OSV - Kreativita</p> <p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří složitější plošné i prostorové kompozice - hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, dělí na části - vyjmenuje vlastnosti materiálu 	<p>práce s modelovací hmotou</p>	<p>M - Modelování geometrických tvarů</p> <p>OSV - Psychohygiena</p> <p>OSV - Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - montuje, demontuje a spojuje složitější plošné i prostorové stavebnicové prvky 	<p>práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukční činnosti 	<p>M - Vytváření geometrických útvarů</p> <p>OSV - Kreativita</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti- práce s náročnějšími materiály a postupy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o pokojové květiny - provede pozorování apěstitelské práce zhodnocuje výsledky - rozlišuje setí a sázení - vytřídí odpadky 	<p>pěstitelské práce</p>	<p>PŘV - Ekosystémy</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>EV - Základní podmínky života</p> <p>EV - Vztah člověka k prostředí</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady správného stolování - připravuje jednoduchý pokrm studené kuchyně 	<p>příprava pokrmů, stolování</p>	<p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodný pracovní 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní 	<p>ČJ - Práce s textem</p>

postup a vhodné pomůcky a nástroje - pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy - pracuje ve skupině	postupy - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - organizace práce	
- pracuje bezpečně - nachystá si a uklidí své potřeby k práci, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - poskytne první pomoc v případě úrazu	- hygiena a bezpečnost při práci	PŘV - Člověk

5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Žák: - vytvoří prostorové tvary z papíru - aranžuje, dotvoří a opravuje přírodní materiál - stříhá textil, slepí a sešije textilii - navleče jehlu, udělá uzel, přišije knoflíky, zvládne základní stehy - vyrobí jednoduchý textilní výrobek - vyjmenuje různé druhy materiálu a získá poznatky o jejich výrobě - tvaruje drát	práce s drobným materiálem (papír, karton, přírodniny, textil, vlna, dřevo, kov)	VV - Výtvarná tvorba s různými materiály OSV - Kreativita OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti- práce s náročnějšími materiály a postupy
- hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, dělí na části - vytvoří složitější plošné i prostorové kompozice	práce s modelovací hmotou	M - Modelování geometrických tvarů OSV - Kreativita OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Psychohygiena
- vyjmenuje vlastnosti a druhy materiálů	- vlastnosti materiálu	OSV - Rozvoj schopností poznávání
- vyjmenuje některé lidové tradice	- tradice a lidové zvyky - české svátky Vánoce, Velikonoce	ČJ - České tradice VL - Sousední státy AJ - Vánoce, Velikonoce MKV - Multikulturalita
- montuje a demontuje složitější plošné i prostorové stavebnicové prvky	práce montážní a demontážní - konstrukční činnosti - práce s náročnějšími modely plošnými i prostorovými, montáž	M - Vytváření geometrických útvarů OSV - Kreativita OSV - Seberegulace a sebeorganizace

	elektrického obvodu	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti- práce s náročnějšími materiály a postupy
<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o pokojové květiny (zalévá, přesazuje, hnojí, množí) - provede pěstitelské pokusy a pozorování - zaseje a rozmnoží rostliny - posbírá odpadky na školním pozemku 	pěstitelské práce	<p>PŘV - Rozmanitost životních podmínek na Zemi</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>EV - Ekosystémy</p> <p>EV - Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady správného stolování - připravuje tabuli pro jednoduché stolování - připravuje samostatně jednoduchý pokrm (studené kuchyně) - popisuje základní vybavení kuchyně 	<p>příprava pokrmů, stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybavení kuchyně - stravování, jídelníček 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> - zvolí pro práci vhodné pracovní pomůcky a nástroje - pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy - pracuje ve skupině - hodnotí výsledky práce 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní postupy, organizace práce - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů 	ČJ - Práce s textem
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje pravidla bezpečnosti při práci - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - poskytne první pomoc v případě úrazu - zvolí vhodné pracovní pomůcky a nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost při práci 	<p>PŘV - Člověk</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvolí pro práci vhodné pracovní pomůcky a nástroje - pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy - pracuje ve skupině - zhodnocuje výsledky práce 	<ul style="list-style-type: none"> - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché pracovní postupy, organizace práce 	ČJ - Práce s textem
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje pravidla bezpečnosti při práci - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - poskytne první pomoc v případě úrazu - zvolí vhodné pracovní 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost při práci 	<p>PŘV - Člověk</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p>

pomůcky a nástroje		
--------------------	--	--

Nepovinné předměty

Charakteristika vyučovacího předmětu Náboženství (římskokatolické)

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin						

Časová dotace předmětu Náboženství je 1 hodina týdně.

Místo realizace:

Předmět se vyučuje v kmenových třídách, v prostorech školy, v místním kostele, přírodě.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Náboženství je odpovědný jak za zprostředkování křesťanské víry (křesťanského poselství), tak za zprostředkování zkušenosti člověka se světem, který si klade otázku po vyšším principu (po Bohu). Náboženství vysvětluje smysl přirozeného života v duchu Kristova evangelia a vede v souladu s těmito zásadami ke křesťanskému způsobu života utvářející a formující evropskou kulturu po celá staletí. Rovněž vede v souladu se zásadami Kristova učení k zdravému duchovnímu životu (spiritualitě), který odpovídá plně zásadám lidskosti.

K úkolům předmětu patří mezi jiným také rozvoj základních lidských schopností, vycházejících z lidského ducha (duše), jako je radost, schopnost úžasu, vděčnost, důvěra... Tyto úkony jsou v širším smyslu úkony náboženskými a jsou předpokladem pro přijetí křesťanského poselství. Součástí výuky je využívání audiovizuální techniky, návštěvy výstav a dalších nábožensko-kulturních akcí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Výchova k symbolům má za úkol především cvičení jako pozorování, vyprávění, naslouchání, jednání.

To má pomoci, aby žáci lépe porozuměli řeči náboženských symbolů (ve vztahu k tématům se nabízejí především symboly jako světlo, voda, cesta a chléb). Dalším prvkem, jímž se vyznačuje výuka náboženství, je vyprávění. Je v něm obsaženo naslouchání i mlčení, přemýšlení, rozmluvy i jednání. Tím poskytuje možnost vícedimenzionálního učení (tedy neoslovuje pouze rozumovou stránku dítěte, ale i city a připravenost k jednání). Přes snahu o překlad biblických příběhů do řeči žáků

musí učitel zůstat věrný charakteru biblického textu a neměnit význam jeho výpovědí.

Správné zacházení s biblickým textem: Dětské setkání s biblickým poselstvím vyžaduje jednak množství metod (vyprávění, hra, rozhovor, obrazové zpracování apod.), jednak znalosti o zemi a lidech v biblických dobách, stejně jako elementární porozumění biblické řeči. Stálou úlohou náboženství je výchova k modlitbě. Modlitba je lidská odpověď na jednání Boží a děje se různými formami (chvála, dík, prosby

...), které vycházejí z naslouchání, úžasu či otázek a dospívají ke slovům, k písním, gestům nebo k tanci. Náboženství připomíná svátky a slavnosti, které přibližují Boží zjevení především řečí citů. Náboženství zavádí prvky svátků a slavností do výuky náboženství.

Kompetence k řešení problémů

Svědění: Výchozím bodem křesťanské formace svědomí je důvěra v ochranitelskou Boží lásku, která předchází každé lidské jednání. Náboženství doprovází a posiluje rozvoj svědomí. Výchova ke svátostem (křest, svaté přijímání,...) chce vést žáky k přijetí svátosti. Školní výuka náboženství otevírá náboženské předpoklady pro porozumění svátostem jako znamení Boží milosti. V rámci výchovy ke svátému přijímání jsou žáci v předmětu Náboženství vedeni k plnému pochopení této svátosti postupně. Předpokladem k tomu jsou důležité základní

zkušenosti jako společné vzpomínky a děkování, dělení, darování, přijímání, úžas, chvála, prosby (vše ve vztahu k prožívanému životu, daru zdraví, daru rodiny, daru přírody,...).

Kompetence komunikativní

Učíme žáky vyjadřovat jejich myšlenky, pocity a názory. Učíme naslouchat Božímu slovu. Podporujeme přátelskou atmosféru mezi lidmi. Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí. Vysvětlujeme žákům zásady křesťanského způsobu života.

Kompetence pracovní

Procvičování je důležitým doplňkem v hodinách náboženství. Je nabízeno s ohledem na věk žáků. Patří sem: testy, opakovací hry, dětské bohoslužby, náboženské soutěže apod. Křesťanská víra je mimo jiné návodem k životu ve společenství věřících. Proto je úkolem předmětu hledat vztah k místnímu společenství církve (farnosti). Doplňkem výuky je spolupráce s rodinou, a to v partnerském duchu. Rodičovské zkušenosti jsou pro výuku velmi cennými impulsy. Zda použije při práci ve vyučování učitel nabízenou pomůcku a v jakém rozsahu, je vě jeho odborné zdatnosti a osobní zodpovědnosti.

Skupina žáků 1. - 3. třídy

Základní téma: Poznáváme Boha, Desatero Božích přikázání

Všeobecné cíle:

- doprovázet žáky na cestě víry
- učit žáky poznávat základní pravidla pro komunikaci s Bohem a soužití s lidmi
- ve spolupráci s místním farářem připravit žáky 3. třídy na první přijetí svátosti smíření a eucharistie
- průběžně krátkými vstupy seznamovat žáky s aktuálními svátky

Září	- Člověk - Boží tvor - Hřích a jeho důsledky
Říjen	- Bůh slibuje záchranu - Desatero, 1. přikázání
Listopad	- Bůh, modlitba - 2., 3., 4. přikázání - Církevní rok
Prosinec	- Bůh přichází - advent, Vánoce - 5., 6., 7. přikázání
Leden	- Bůh nás miluje, a proto nám odpouští - 8., 9., 10. přikázání
Únor	- Svátosti - svátost smíření
Březen	- Mše svatá - bohoslužba slova - doba postní
Duben	- Mše svatá - bohoslužba oběti - Velikonoce
Květen	- Eucharistie, 1. svaté přijímání - Maria
Červen	- Duch, který oživuje - Církev, liturgie

Skupina žáků 4. - 5. třídy

Základní téma: Dějiny spásy

Všeobecné cíle:

- ukázat, jak Bůh hovoří k lidem v průběhu dějin spásy, pomáhá jim a vede je
- ozřejmit smysl mesiánských předpovědí pro lid vyvoleného národa
- ukázat Ježíše jako vyvrcholení dějin spásy a přiblížit žákům Ježíšovu přítomnost v církvi
- přiblížit žákům vedení církve skrze Ducha svatého
- průběžně krátkými vstupy seznamovat žáky s aktuálními svátky

Září	- Bible - Starý a Nový zákon - Bůh slibuje záchranu - příslib Mesiáše, Abrahám
Říjen	- Bůh slibuje záchranu - Jakob, Josef - Izraelité v Egyptě (vzpomínáme na zemřelé)
Listopad	- Bůh vede lid ke svobodě - Mojžíš, putování Izraele (Církevní rok)
Prosinec	- Doba soudců (advent, Vánoce)
Leden	- První izraelští králové - rozdělení Izraele
Únor	- Bůh mluví ústy proroků 1 - proroci
Březen	- Bůh mluví ústy proroků 2 - exil, Daniel, Makabejští (doba postní)
Duben	- Bůh přichází k Ježíši Kristu (Velikonoce)
Květen	- Přiblížilo se Boží království (Maria)
Červen	- Život s Kristem (Církev, liturgie)

Organizace výuky a převládající metody a formy práce učitele:

Výuka se řídí rozvrhem hodin. Rozvrh je sestavován tak, aby pokud možno byla středa dnem s volnějším – odpočinkovějším rozvrhem. Na základě požadavku vyučujících je možné rozvrh tříd upravit tak, aby projekty s integrujícími přesahy mezi obory či oblastmi byly efektivně realizovatelné. Určujícím je zachování – vyrovnaní počtu hodin v rozvrhu tříd – plánu jednotlivých předmětů za čtvrtletí školního roku. Projekty zpravidla provádíme jako jednodenní akce a dílčí výstupy, kterých chceme dosáhnout, naplňujeme a vybíráme tak, aby souvisely s předměty, které mají být vyučovány. Pokud to není z hlediska tématu možné, dochází k přehození předmětů v rámci jednoho nebo dvou týdnů.

(Například: Při projektu s přesahem do Př, Čj, Vv byly zameškány hodiny Ma, cizího jazyka a Tv. V následném období po projektu dojde k výměně hodin tak, aby hodiny Ma, cizího jazyka a Tv žákům neodpadly.)

Vyučování může probíhat v rytmu vyučovacích hodin, různě dlouhých projektů, popřípadě epoch. Při vyučování nesmějí být překročeny hygienické limity a další zákonné normy.

Učitel vyučování organizuje tak, aby došlo k co nejaktivnějšímu zapojení žáků do procesu učení. Volí nejefektivnější metody a formy práce, vhodně zapojuje motivaci, model E-U-R (evokace, uvědomění si významu, reflexe) a další metody kritického myšlení, a tak vtahuje žáka do maximální spoluúčasti na učení. Proces učení orientuje učitel na žáka, na jeho individuální potřeby, tedy individualizuje výchovně vzdělávací program a současně respektuje potřeby dítěte, jeho temperament, styl učení, individuální zvláštnosti, talent a podobně. Ve své práci využívá metody konstruktivistické pedagogiky. Učitel je garantem toho, že při jeho vyučování je vytvořeno takové zázemí pro žáky, které bude rozvíjet jeho tvořivost a současně respektovat žákovy možnosti – osobní maximum. Vyučování respektuje požadavky inkluzivního vzdělávání. Provázanost mezipředmětových vztahů – integrující přesahy předmětů a kooperace učitelů vytvoří výrazně lepší podmínky pro zdravé a efektivní učení.

Tradiční akce, které jsou součástí Školního vzdělávacího programu Škola dobré pohody:

Součástí programu tříd nebo jednotlivých předmětů či skupin předmětů jsou různé typy pobytových a výchovně vzdělávacích akcí.

Akce	Ročník				
	1	2	3	4	5
Povinný plavecký výcvik (20 hodin povinných)		p	p		
Lyžařský výcvik	p	p	p	p	p
Ochrana člověka za mimořádných situací (5 vyuč. hodin) **)	p	p	p	p	p
Celoškolní, oblastní a předmětové projekty	p	p	p	p	p

6. Hodnocení výsledků vzdělání žáků

Pravidla hodnocení žáků

- I. Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy
- II. Opravné zkoušky
- III. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
- IV. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření
- V. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
- VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- VII. Způsob hodnocení nadaných žáků
- VIII. Zásady klasifikace
- IX. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
- X. Zásady použití slovního hodnocení
- XI. Klasifikace chování
- XII. Sebehodnocení žáka

- XIII. Výchovná opatření
- XIV. Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území České republiky
- XV. Klasifikace žáka při střídavé výchovné péči rodičů

I. Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo obráceně v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem a to na žádost této školy či zákonného zástupce žáka. Mimo hodnocení obsahu a věcné správnosti žákovských prací a výkonů ve vyučování lze klasifikovat samostatnou známku i úpravu školních sešitů a žákovských prací (školní projekty apod.). Hodnotí se stupni:

- 1) 1 – výborný (úhledné písmo bez větších oprav, pěkná celková úprava, obrazová dokumentace – fotografie atd., pěkné žákovské ilustrace)
- 2) 2 – chvalitebný (úhledné písmo, celková úprava jen s drobnými nedostatky, obrazová dokumentace, žákovské ilustrace)
- 3) 3 – dobrý (písmo čitelné, ale neupravené, celková úprava s většími nedostatky, ledabylé záznamy a žákovské ilustrace)
- 4) 4 – dostatečný (písmo čitelné jen s obtížemi, nekoncepční grafická úprava, neúplné záznamy a ilustrace)
- 5) 5 – nedostatečný (nečitelné písmo, nepřehledná grafická úprava, zcela chybějící záznamy a ilustrace)

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení těmito stupni:

- 1) 1 -- výborný
- 2) 2 – chvalitebný
- 3) 3 – dobrý
- 4) 4 – dostatečný
- 5) 5 – nedostatečný

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům, formulovaným v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu, k jeho osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka, ohodnocení jeho píle a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také doporučení, jak překonávat a předcházet případné neúspěchy.

Chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1) 1 – velmi dobré
- 2) 2 – uspokojivé
- 3) 3 – neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- 1) prospěl (a) s vyznamenáním
- 2) prospěl (a)
- 3) neprospěl (a)
- 4) nehodnocen (a)

Žák je hodnocen stupněm:

- 1) prospěl (a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
- 2) prospěl (a), není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- 3) neprospěl (a), je-li v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí
- 4) nehodnocen (a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se nehodnotí na vysvědčení.

Při hodnocení žáka, který není státním občanem České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a z předmětů z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka. Nelze-li žáka pro závažné příčiny hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby mohlo být hodnocení provedeno do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

II. Opravné zkoušky

- 1) Žák, který na daném stupni základní školy dosud neopakoval ročník, a který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, koná opravné zkoušky.
- 2) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy stanovit náhradní termín zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je však zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

4) V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. (§ 52 odst. 4 Zákona č. 561/2004 Sb.) Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Pravidla pro komisionální zkoušky

1) Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2) Komise je tříčlenná a tvoří ji: předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy; zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu; přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

III. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků v těchto vyučovacích předmětech se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

1) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů

2) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti

3) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí

4) kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost

5) aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim

6) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu

7) kvalita výsledků činností osvojených účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

1) Stupeň 1 (výborný) – Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení

jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický.

2) Stupeň 2 (chvalitebný) – Žák ovládá totéž jako v bodě předchozím, pracuje samostatně nebo podle menších podnětů učitele. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

3) Stupeň 3 (dobrý) – Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Dovede své chyby za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti a přesnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

4) Stupeň 4 (dostatečný) – Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků vážné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování poznatků se projevují závažné chyby. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Závažné nedostatky dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

5) Stupeň 5 (nedostatečný) – Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování vědomostí a dovedností se vyskytují závažné chyby. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. Závažné chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

IV. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají na základní škole pracovní činnosti. Při klasifikaci v těchto předmětech se hodnotí:

- 1) vztah k práci, pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- 2) osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- 3) využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- 4) kvalita výsledků činností
- 5) organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku
- 6) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

1) Stupeň 1 (výborný) – Žák projevuje kladný vztah k práci, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Vzorně obsluhuje pomůcky, nástroje a nářadí.

2) Stupeň 2 (chvalitebný) – Žák se projevuje jako v předchozím odstavci, jeho výsledky práce mají drobné nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

3) Stupeň 3 (dobrý) – Žák projevuje vztah k práci a praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje teoretické poznatky při práci. V praktických činnostech se dopouští chyb a potřebuje občasnou pomoc učitele. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

4) Stupeň 4 (dostatečný) – Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci. Teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V práci se dopouští větších chyb. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

5) Stupeň 5 (nedostatečný) – Žák neprojevuje zájem o práci, nedokáže ani s pomocí učitele využít teoretické poznatky v praktické činnosti. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, nepřesné. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek.

V. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova. Při klasifikaci v těchto předmětech se hodnotí:

- 1) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- 2) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- 3) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- 4) kvalita projevu
- 5) vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- 6) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- 7) v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

- 1) Stupeň 1 (výborný) – Žák je v činnostech velmi aktivní, pracuje tvořivě a samostatně. Jeho projev je estetický, originální, v hudební a tělesné výchově přesný. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- 2) Stupeň 2 (chvalitebný) – Žák se projevuje jako v předchozím odstavci, má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov.
- 3) Stupeň 3 (dobrý) – Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý a samostatný. Ve svém projevu se dopouští chyb. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- 4) Stupeň 4 (dostatečný) – Žák je v činnosti málo aktivní a tvořivý. Úkoly řeší s častými chybami. Projevuje malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- 5) Stupeň 5 (nedostatečný) – Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je chybný a nemá estetickou hodnotu.

VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami má právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení. Při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení pedagogickopsychologických vyšetření žáka a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáka a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.

Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb. Vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a žáka nadaného se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Charakteristika klasifikačních stupňů – žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
Pohrát si s tabulkou

VII. Klasifikace a hodnocení žáků s vývojovými poruchami

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáka a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. Žákovi, u něhož je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči. Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Klasifikace bude provázena hodnocením vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonat. Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie a dyskalkulie mohou být po dohodě s odborníkem a rodiči během celého jejich vzdělávání hodnoceny slovně (průběžně i na vysvědčení). Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich názor je respektován. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

VIII. Hodnocení nadaných žáků

Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

IX. Zásady klasifikace

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně. Přechází-li žák do jiné školy,

zašle ředitel dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

X. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními pracemi, analýzou výsledků činností žáka, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými pracovníky. Žák 2. – 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň pět známek za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě, výsledky písemných prací nejpozději do 14 dnů. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni může žák konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem. Vyučující zajistí zapsání známek do třídního katalogu, zde jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů a udělená výchovná opatření a další údaje o žákovi. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobém pobytu žáka mimo školu (lázeňské zařízení...) vyučující respektuje známky, které sdělí škola při instituci. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí výsledky žáka za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky chování se projednávají v pedagogické radě. Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách, a těm, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, neklasifikují žáky ihned po návratu do školy po delší nepřítomnosti, žáci musí mít před prověřením znalostí dostatek času k naučení a procvičení učiva. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení.

XI. Zásady použití slovního hodnocení

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje zdůvodnění hodnocení, doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Individualitu žáků se snažíme zohlednit i při jejich hodnocení. Proto můžeme použít i slovní hodnocení, které poskytuje nejvíce možností k vyjádření míry osobního rozvoje žáka v hodnoceném období, k formulování doporučení pro jeho další vzdělávání, k postihnutí překážek, které musel žák překonat i k motivaci pro jeho další vzdělávání. V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Škola převede slovní

hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Při slovním hodnocení převede škola pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace. Při slovním hodnocení se uvádí:

a) zvládnutí učiva předepsaného vzdělávacím programem

- ovládá bezpečně (známka 1)
- ovládá (známka 2)
- podstatně ovládá (známka 3)
- ovládá se značnými mezerami (známka 4)
- neovládá (známka 5)

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti (známka 1)
- uvažuje celkem samostatně (známka 2)
- menší samostatnost myšlení (známka 3)
- nesamostatné myšlení (známka 4)
- odpovídá nesprávně i na návodní otázky (známka 5)

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné (známka 1)
- celkem výstižné (známka 2)
- nedostatečně přesné (známka 3)
- vyjadřuje se s obtížemi (známka 4)
- nesprávné i na návodní otázky (známka 5)

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností (známka 1)
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb (známka 2)
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby (známka 3)
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává (známka 4)
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele (známka 5)

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem (známka 1)
- učí se svědomitě (známka 2)
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů (známka 3)
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty (známka 4)
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné (známka 5)

XII. Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád). Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

- 1) Stupeň 1 (velmi dobré) - Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Své chyby se snaží napravit.
- 2) Stupeň 2 (uspokojivé) - Chování žáka je v rozporu s pravidly a ustanoveními školního řádu. Žák se dopouští závažného přestupku proti výše uvedenému nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků a narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3) Stupeň 3 (neuspokojivé) - Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se takových přestupků proti školnímu řádu, že je vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Zpravidla se přes důtku učitele dopouští dalších přestupků.

XIII. Sebehodnocení žáka

Žák je veden k definování osobních cílů a postřehů, hledání způsobu a míry naplnění těchto cílů. Vyučujícími je podporováno sebehodnocení žáků, rovnoměrně jsou podporovány všechny vztahové normy v hodnocení žáků (ke standardu, ke spolužákům, k vlastnímu pokroku). Evaluačním nástrojem jsou v tomto případě sebehodnotící aktivity, zprávy, supervize. Sebehodnocení žáka se projevuje v těchto evaluačních oblastech:

- 1) individuální vzdělávací potřeby
- 2) výuka
- 3) vyučovací a školní klima
- 4) vzdělávací výsledky
- 5) podmínky pro vzdělávání (materiální, ekonomické, personální, hygienické)

XIV. Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně. Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu či jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo déletrvající úspěšnou práci. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- 1) napomenutí třídního učitele
- 2) důtku třídního učitele
- 3) důtku ředitelky školy

Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo uložení napomenutí či důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného hodnocení a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

XV. Zkoušky při plnění školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území České republiky

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraničí, koná zkoušku ve spádové škole:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu oboru vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitelka zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitelka zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky. Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku,

nejdéle však za období dvou školních roků. Zkouška je komisionální. Termín zkoušky určí ředitelka školy po dohodě se zákonným zástupcem nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Není-li možno žáka přezkoušet ze závažných důvodů, stanoví ředitel školy náhradní termín, nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Po vykonání zkoušky vydá škola žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text: "Žák/yně plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona". Podrobně tuto problematiku řeší školský zákon a vyhláška.

XVI. Klasifikace žáka při střídavé výchovné péči rodičů

Upravuje se součinnost základních škol, které navštěvuje dítě svěřené do střídavé péče rozvedených zákonných zástupců. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy zákonných zástupců, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou zákonných zástupců nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou. Ředitelé škol, v nichž se žák podle věty první vzdělává, mezi sebou dohodnou pravidla spolupráce škol při vzdělávání žáka. Rozhoduje-li ředitel ve věcech uvedených v § 165 odst. 2, vyžádá si před rozhodnutím vyjádření ředitele druhé školy. Rozhodování ve věcech podle § 41, přísluší pouze ředitelce základní školy, která vydává žákovi vysvědčení.

Autoevaluace školy:

Pravidla pro hodnocení:

V ZŠ a MŠ Jedlí se používá hodnocení pomocí klasických známek a sebehodnocení v prvním až pátém ročníku. Na vysvědčení slovně hodnotíme žáky se SPUCH nebo žáky, u nichž rodiče o slovní hodnocení požádají. Ačkoliv jsme si vědomi toho, že by slovní hodnocení použité v globále bylo pro děti vhodnější (zvláště na 1. stupni ZŠ), vycházíme tím vstřícně rodičům našich žáků, kteří o slovní hodnocení většinou nejeví zájem a upřednostňují hodnocení právě pomocí známek. Slovní hodnocení převládá ve vyučovacích hodinách a také při hodnocení dílčích prací žáků. Pravidla pro hodnocení jsou rozpracována v samostatné normě, která je závazná pro všechny pedagogické pracovníky a jsou s ní seznámeni jak žáci, tak jejich rodiče.

Hodnocení je prováděno systematicky celý školní rok. Pro záznam hodnocení využíváme žákovské knížky a dále jsou připravovány různé evaluační listy, do kterých je možné zaznamenávat jak hodnotící a sebehodnotící ocenění žakových dovedností a schopností, tak klasifikované nebo jinak hodnocené výkony žáka. Rovněž sebehodnocení a hodnocení v evaluačních listech je prováděna na úrovních žák, učitel, rodič.

Autoevaluace školy a její evaluační činnost:

Pro srovnání zvládnutých kompetencí a některého obsahu učiva dlouhodobě využíváme testů, které označujeme jako Závěrečné srovnávací testy, a testů KALIBRO. Každý rok jsou testováni žáci pátých ročníků. Testy KALIBRO umožňují srovnání žáků školy s jejich vrstevníky v jiných školách podle různých parametrů. Další nástroje pro autoevaluaci budou postupně vyvíjeny.

S výsledky jednotlivých evaluačních a autoevaluačních šetření se dále pracuje. Slouží pro vyhodnocení stávajícího stavu a jeho porovnání s posledním měřením. Slouží i pro korekci

dalšího rozvoje školy a vzdělávacích aktivit pedagogů, tedy i žáků. Mezi regulativní – autoevaluační mechanismy patří pravidelná kontrolní a hospitační činnost vedení školy apod.

Vývoj evaluačních nástrojů:

Dalším z autoevaluačních nástrojů jsou ankety, dotazníky, diskuze na třídních schůzkách s reflexí rodičů žáků, zájem žáků o zápis do prvních tříd a přeřazení do tříd vyšších ročníků. Na vývoji evaluačních a autoevaluačních nástrojů budeme spolupracovat i s dalšími partnerskými školami.

Využití státních evaluačních šetření:

Jsme připraveni se zapojit do státního, krajem nebo zřizovatelem organizované evaluace. Zpětnou vazbu škole poskytují i inspekce ČŠI a kontroly ze strany zřizovatele.

Autoevaluace školy:

Slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve školním vzdělávacím programu. Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy. Autoevaluaci provádí účastníci vzdělávacího procesu, vedení školy, učitelé, žáci.

Evaluace školy

- Vnitřní:**
- podmínky ke vzdělávání
  - personální podmínky – hodnotí ředitel
  - průběh vzdělávání
  - úspěšnost žáků na vyšším stupni školy
  - spolupráce s rodiči – hodnotí pedagogický sbor
- Vnější:**
- spolupráce s rodiči
  - spolupráce se zřizovatelem – hodnotí člen školské rady

- Zdroj informací:**
- pedagogické dokumentace
  - anonymní dotazníky pro rodiče, žáky, učitele
  - výstupy z vlastních hodnocení a hospitační činnosti
  - písemné podklady
  - vnitřní statistické ukazatele
  - vnější statistické ukazatele
  - externí zdroje

Evaluační systém školy

Vnitřní:

1. vzdělávacího procesu
  - každodenní
  - na konci roku
2. hodnocení dětí
3. práce pedagogů
  - analýza třídní a školní dokumentace
  - návaznost výsledků s očekávanými cíli
  - vztah k dětem, rodičům, profesionalita a odbornost
  - úroveň komunikace, řešení problémů
  - hodnocení školních a mimoškolních aktivit
  - hodnocení úrovně osobní dokumentace dítěte
  - hodnocení vedení třídní a jiné dokumentace
  - kontrola dodržování vnitřních norem školy, pracovního řádu

4. práce provozních zaměstnanců

5. podmínek školy

Vnější:

1. spolupráce s rodiči

2. spolupráce s veřejností a veřejnými institucemi

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči, školskou radou a obecním úřadem	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	V souladu s RVP a ŠVP vycházet ze stávajících podmínek školy, zdokonalovat materiálně technické i hygienické podmínky ke vzdělání.	Prohlubovat spolupráci s rodiči, školskou radou, obecním úřadem, zájmovými složkami v obci a spádovou školou ZŠ Zábřeh a Štítý.	V souladu s individuálními schopnostmi žáků dosahovat co nejkvalitnějších vzdělávacích výsledků, umožnit všem dětem seberealizovat se při školní práci, zažít pocit úspěšnosti a potřeby a minimalizovat výchovné problémy.	Rozvíjet odbornost vedoucích pracovníků školy i ostatních pedagogických pracovníků – výuka cizích jazyků, ICT, speciální pedagogika, koordinace a tvorba ŠVP a odbornost jednotlivých školních předmětů.	Podporovat komunikaci napříč ročníky, spokojenost žáků ve škole, spokojenost zaměstnanců.

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči, školskou radou a obecním úřadem	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Kriteria	Zajišťování kvalifikovaného personálního obsazení pedagogických i provozních pracovníků, získávání dostatku finančních zdrojů na provoz ZŠ ze strany KÚ a OÚ, usilovat o zájem žáků z jiných obcí a zajistit celkový počet žáků školy nad hranicí pro udělení výjimky z počtu žáků.	Míra zapojení rodičů na akcích pořádaných školou, udržení úspěšnosti při přijímacích řízeních na dalších typech škol.	Zlepšování vzdělávacích výsledků žáků, jejich účast na soutěžích, individuální přístup při práci s žáky, vedení vyučovacího procesu v souladu se ŠVP, využívání služeb poradenských zařízení.	Účast na akcích DVPP a SIPVZ – vyhledávání a využívání získaných poznatků ve výuce.	Míra spokojenosti žáků, rodičů, zaměstnanců.
Nástroje	Pozorování, rozbor dokumentace Pohovory s učiteli, vychovatelkou školní družiny, učitelkami MŠ, rodiči, zástupci OÚ a školské rady, dotazníky pro žáky, rodiče, učitele,	Rozhovory, rozbor dokumentace, dotazník, veřejná vystoupení žáků, akce pořádané školou.	Analýza žakovských prací, rozbor hodnocení žáků, klasifikační porady a metodické diskuze, aplikace nových poznatků získaných DVPP.	Práce s odbornou literaturou, sebevzdělávání pedagogů a DVPP, SIPVZ.	Pozorování, dotazník pro rodiče, dotazník pro žáky, schránka důvěry, rozhovor.

	srovnávací testy Kalibro, hospitace.				
Časový harmonogram	Průběžně.	Průběžně dle potřeb.	Průběžně s využitím čtvrtletních hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků žáků na ped. radách.	Průběžně s přehledem vzdělávacích akcí ve výroční zprávě.	Průběžně, pozorování, rozhovor, testy.

Obsah ŠVP ZV:

1. Identifikační údaje školy
2. Stručná charakteristika školy
3. Charakteristika ŠVP „Škola dobré pohody“
4. Učební plán RVP ZV a ŠVP ZV „Škola dobré pohody“
5. Učební osnovy
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a hodnocení školy

Školní vzdělávací program: „Škola dobré pohody“

Dodatek 2

ŠVP Základní školy a Mateřské školy Jedlí, okres Šumperk

Zpracován podle platného RVP ZV

Zapsán do školského rejstříku pod č.j. 79-01-C/01

Základní škola

Aktualizovaná tabulace platná od 1.9.2022

Učební plán – ZŠ Jedlí

Tabulace učebního plánu:

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Min. čas. dotace	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	Dispon. hodiny	Celkem	Součet za oblasti
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	5	38	47
	Anglický jazyk	9	–	–	3	3	3	0	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	0	1	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	12	2	2	2	-	-		6	19
	Přírodověda		-	-	-	2	1+1	1	4	
	Vlastivěda		-	-	-	1+1	2	1	4	
	Zdravouka		0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	5	5	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1		5	12
	Výtvarná výchova		2	2	1	1	1	0	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5	5
		102	21	22	24	25	26	16	118	118

Poznámky k učebnímu plánu:

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu Škola dobré pohody dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

- Ve vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** (vyučovaný předmět Matematika) navýšíme formou disponibilních hodin výuku o 2 hodiny. Z původních 22 na 24.

- Vzdělávací oblast **Umění a kultura** je naplňována v předmětech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Výtvarná výchova není rozšířena o disponibilní hodiny v žádném ročníku.

Změna byla projednána pedagogickou radou a školskou radou 25.8.2022.
Vchází v platnost 1.9.2022.

V Jedlí 26.8.2022

Mgr. Marie Chamlarová, ředitelka školy

Školní vzdělávací program: „Škola dobré pohody“

Dodatek 3

ŠVP Základní školy a Mateřské školy Jedlí, okres Šumperk

Zpracován podle platného RVP ZV

Zapsán do školského rejstříku pod č.j. 79-01-C/01

Základní škola

4. Učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň	2. stupeň
		1.–5. ročník	6.–9. ročník
		Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	15
	Cizí jazyk	9	12
	Další cizí jazyk	–	6 ¹
Matematika a její aplikace		20	15
Informatika		2	4
Člověk a jeho svět		11	–
Člověk a společnost	Dějepis	–	10
	Výchova k občanství		
Člověk a příroda	Fyzika	–	20
	Chemie	–	
	Přírodopis	–	
	Zeměpis	–	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	9
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	–	10
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	3
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		16	18
Celková povinná časová dotace		118	122

¹ Časová dotace může být upravena, popř. může být celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona. Úprava je specifikována v příslušné poznámce ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v kapitole 7.2.

Aktualizovaná tabulace platná od 1.9.2023

Učební plán – ZŠ Jedlí

Tabulace učebního plánu:

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Min. čas. dotace	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	Dispon. hodiny	Celkem	Součet za oblasti
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	5	38	47
	Anglický jazyk	9	–	–	3	3	3	0	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24	24
Informatika	Informatika	2	0	0	0	1	1	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	11	2	2	2	-	-		6	18
	Přírodověda		-	-	-	2	1+1	1	4	
	Vlastivěda		-	-	-	1+0	2	1	3	
	Zdravouka		0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	5	5	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1		5	12
	Výtvarná výchova		2	2	1	1	1	0	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5	5
		102	21	22	24	25	26	16	118	118

Poznámky k učebnímu plánu:

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu Škola dobré pohody dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

- Ve vzdělávací oblasti **Informatika** (vyučovaný předmět Informatika) navyšujeme časovou dotaci na 2 hodiny, kdy jednu vyučujeme ve 4. a jednu v 5. ročníku.
- Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je naplňována v předmětech **Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda**. Celková časová dotace oblasti se snižuje na 11 hodin. Vlastivěda ve 4. ročníku nebude navýšena o disponibilní hodinu, tedy její celková dotace bude 1 hodina.

Úpravy ŠVP v oblasti Informatika

Pojem Informační a komunikační technologie se v textu nahrazuje pojmem **Informatika**.

Dále se nahrazuje text na straně 62 – 65 následujícím textem.

Vzdělávací oblast Informatika

Charakteristika předmětu Informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Časové vymezení předmětu

ročník	1	2	3	4	5	celkem
počet hodin				1	1	2

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku s dotací jedné hodiny týdně.

Místo realizace

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, popřípadě tabletech buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky nebo tablety s připojením k internetu. Některá témata jsou probírána bez počítače.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

- rozvoji diskuze a spolupráce, proto v řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.
- aktivizaci žáka, z toho důvodu je výuka orientována činnostně, a to tak, aby objevoval, experimentoval a ověřoval své hypotézy. Tvořil, řešil problémy, spolupracoval, pracoval projektově a byl konstruktérem svého poznání.
- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce

- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou.

Vzdělávací obsah je rozdělen do následujících celků: Učební plán

ročník	téma	hodiny	je třeba počítač
4.	Ovládání digitálního zařízení	12	A
	Práce ve sdíleném prostředí	11	A
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	10	
5.	Úvod do práce s daty	4	A
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	A
	Úvod do informačních systémů	3	
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	A
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Základy programování – postavy a události	6	A

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledá a třídí informace, interpretuje je na základě pochopení jejich obsahu a významu
- ovládá základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikuje při řešení praktických problémů v různých předmětech
- vyhledá informace podle pokynů vyučujícího, dané informace zpracuje v konkrétních pracích
- pracuje s informačními a komunikačními technologiemi a využívá je v ostatních vzdělávacích oblastech, tištěné i digitální dokumenty použije jako zdroje informací

Učitel:

- umožňuje žákovi nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů - informační a komunikační technologie racionalizují práci

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- získané poznatky zobecňuje a aplikuje v různých oblastech života
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost tím, že informace vyhodnocuje, zpracuje, a při vyhledávání na Internetu použije vhodné cesty

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá, ptá se, formuluje otázky, vysvětluje, vede dialog

- chápe postoje a záměry účastníků komunikace, reaguje odpovídajícím způsobem, využívá k tomu informační a komunikační prostředky (mail)
- komentuje výsledky své práce (především při prezentaci)
- odešle a přijme zprávu s přílohou, informace z webu uloží a dále je zpracuje
- využije úsporný a formalizovaný způsob komunikace a prezentace
- informační a komunikační technologie využije ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje a pracuje v pracovní skupině podle svých schopností a na základě poznání nebo přijetí své role
- vyjedná a vyhledá kompromisní řešení
- pozitivně ovlivní kvalitu společné práce
- vytřídí a zpracuje informace tím, že za pomoci vhodně vybraného programu vyřeší jednoduché pracovní úkoly
- promyslí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku a zvolí odpovídající technologie

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje zodpovědně podle dané situace
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- je schopen zodpovědnosti, a tím dodržovat informační etiku

Kompetence pracovní

Žák:

- používá zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce a zásady zdravého pracovního prostředí
- dodržuje vymezená pravidla, vykonává povinnosti, je schopen adaptovat se na změněné nebo nové podmínky
- získané znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech využije v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Mediální výchova

Tvorba mediálního sdělení - Zprávy z dění školy do infokanálu.

Práce v realizačním týmu - Zprávy do infokanálu.

Osobnostní a sociální výchova

Komunikace- práce s informační technikou, internetem, pravidla bezpečné komunikace na internetu.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají - Počítač jako zdroj informací o světě, Evropě, přírodě.

Multikulturní výchova

Multikulturalita - Počítač jako pomocník při poznávání kultur.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka předmětu Informatiky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka.

Také se nahrazují a doplňují stávající učební osnovy.

Učební osnovy předmětu Informatika - 4. ročník

Výstupy RVP	Výstupy ŠVP	Učivo
Ovládání digitálního zařízení		
Tematický celek RVP Digitální technologie		
Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ● edituje digitální text, vytvoří obrázek ● přehraje zvuk či video ● uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ● používá krok zpět, zoom ● řeší úkol použitím schránky ● dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program
Práce ve sdíleném prostředí		
Digitální technologie		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ● dodržuje 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede 	Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš

<p>bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<p>bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p>Technické problémy a přístupy k jejich řešení</p>
<p>Úvod do kódování a šifrování dat a informací</p>		
<p>Tematický celek RVP Data, informace a modelování</p>		
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ● zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>

Učební osnovy předmětu Informatika - 5. ročník

Výstupy RVP	Výstupy ŠVP	Učivo
Úvod do práce s daty		
Tematický celek RVP: Informační systémy		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ● pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● doplní posloupnost prvků ● umístí data správně do tabulky ● doplní prvky v tabulce ● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	Učivo Data, druhy dat Doplnování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu
Základy programování – příkazy, opakující se vzory		
Tematický celek RVP: Algoritmizace a programování		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● vytvoří a použije nový blok ● upraví program pro obdobný problém 	Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur

či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		
Úvod do informačních systémů		
Tematický celek RVP: Informační systémy		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ● určí, jak spolu prvky souvisí 	Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy
Základy programování – vlastní bloky, náhoda		
Tematický celek RVP: Algoritmizace a programování		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ● cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot 	Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt

	příkazů	
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat		
Tematický celek RVP: Data, informace a modelování		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev ● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model
Základy programování – postavy a události		
Tematický celek RVP: Algoritmizace a programování		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ● v programu najde a opraví chyby ● používá události ke spuštění činnosti postav ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● upraví program pro obdobný problém ● ovládá více postav pomocí zpráv 	Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt

Úpravy ŠVP v oblasti Člověk a jeho svět:

Prvouka
3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Místo, kde žijeme		
Žák: - načrtne plán obce, kde žije - ukáže na mapě sousední obce - ukáže na mapě hlavní město - vlastními slovy popíše rozdíl město – vesnice - napíše adresu bydliště	- domov, obec - okolí obce - naše vlast, hlavní město - vesnice x město - adresa	VDO - Občan, občanská společnost a stát - přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)
- vyjmenuje historické památky obce - na mapě ukáže hlavní světové strany - nakreslí směrovou růžici - vysvětluje značky na mapě	- minulost a současnost obce - světové strany - značky na mapě	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot
- orientuje se ve znacích na mapě krajiny - popíše základní typy krajiny	- orientace v krajině - typy krajiny	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody
Lidé kolem nás		
- rozlišuje rodinu, příbuzné a známé Doplňuje se: - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina, příbuzenské vztahy	OSV - Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc VV - Kresba, malba
- vyjmenuje různá povolání a možnosti trávení volného času - rozlišuje práci fyzickou a duševní	- profese, zaměstnání, řemesla - relaxace	VDO - Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)
- utváří pravidla třídy a dodržuje je	- třída, spolužáci, pravidla chování	OSV - Poznávání lidí: Vzájemné poznávání

		<p>ve třídě</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy: Chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc</p> <p>OSV - Komunikace: Řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích</p> <p>MKV - Lidské vztahy: Uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)</p>
Lidé a čas		
- vyhledá v kalendáři datum svého narození	- kalendář, orientace v čase	OSV - Seberegulace a sebeorganizace:
<p>Škrta se:</p> <p>- interpretuje některé pověsti</p> <p>- nakreslí a popíše obydlí z minulosti a současné doby</p>	<p>- ~~pověsti~~</p> <p>- život lidí v minulosti a současnosti</p> <p>- měřidla času</p>	<p>Organizace vlastního času, plánování učení</p> <p>OSV - Psychohygiena: dobrá organizace času</p> <p>M-Převody jednotek, počítání s jednotkami času</p>
Rozmanitost přírody		
<p>- na základě vlastních pozorování ví, v jaké podobě se v přírodě nalézá voda, a jak mění svoji podobu</p> <p>- rozlišuje lidský výtvar a přírodninu</p> <p>- vysvětluje rozdíl mezi živou a neživou přírodou</p> <p>- vyjmenuje znaky života</p>	<p>- neživá příroda</p> <p>- voda, skupenství, koloběh vody v přírodě</p> <p>- živá a neživá příroda</p>	<p>EV - Základní podmínky života: Voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>- porovná vlastnosti látek</p> <p>- provede jednoduché pokusy</p> <p>- prakticky změří délku, hmotnost, čas, objem, teplotu</p> <p>- vysvětluje pojmy přírodnina, surovina, výrobek</p>	<p>- vlastnosti látek</p> <p>- měření</p> <p>- získávání a využití surovin</p>	VV - Vlastnosti materiálů
<p>- popisuje části těla rostlin</p> <p>- objasňuje rozdíl mezi dřevinou a bylinou</p> <p>- přiřazuje plody ke stromům</p> <p>- vysvětluje, čím se liší houby od rostlin</p>	<p>- rostliny, rozdělení rostlin</p> <p>- houby</p> <p>- výživa rostlin</p>	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: Doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a

- popisuje, jak probíhá výživa rostlin		a hospodaření s odpady, ochrana přírody EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Kreativita
- některé přírodniny třídí podle určujících znaků	- třídění organismů	TV, PČ - Praktické hodiny v přírodě, sbírání přírodnin EV – Ekosystém
- objasňuje hlavní rozdíly mezi živočichem a rostlinou - zařadí živočichy do skupin - popisuje stavbu těla některých živočichů - diskutuje na téma ochrana životního prostředí - vysvětluje, jak se třídí odpad - vyjmenuje některé čisticí chemické prostředky používané v domácnosti	- živočichové, znaky života, způsob pohybu - stavba těla (savci, ptáci hmyz) - životní prostředí - odpad	M - Měření délky, počítání s jednotkami problémů vázaných na látku předmětů EV - Lidské aktivity a problémy životního Prostrředí
Člověk a jeho zdraví		
dle obrázku vyjmenuje základní části lidského těla - svými slovy vyjádří, co je zdravý životní styl - navrhne jídelníček dle zásad zdravého stravování - rozpozná projevy běžné nemoci (nachlazení, rýma, angína) - popisuje, jak poskytne první pomoc - rozhodne, jak ošetřit ránu, obvazuje ránu	- člověk, lidské tělo, vnitřní orgány - zdravý životní styl - nemoc, péče o zdraví - první pomoc, lékárnička - ošetření rány, obvazování	OSV - Sebepoznání a sebepojetí: Moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV - Psychohygiena: Dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních situací OSV - Kreativita
- diskutuje na téma návykové látky a jejich vliv na zdraví - vyjmenuje možné návykové látky (alkohol, tabák, léky	- prevence sociálně patologických jevů - návykové látky	Projekt Řekni drogám ne OSV - Komunikace: Řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních situací
- uplatňuje zásady bezpečného chování ve	následky svého chování	OSV - Sebepoznání a sebepojetí: Moje tělo, co

skupině a uvědomuje si následky svého chování	- osobní bezpečí – krizové situace (šikana, týrání)	o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: Zvládání učebních situací
- zná, jak se chovat při setkání s neznámými osobami	- osobní bezpečí; krizové situace	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: Zvládání učebních situací
- vyjmenuje povinnou výbavu jízdního kola - bezpečně chodí po chodníku i po silnici	- cyklista, jízdní kolo, chodec - dopravní značky - silniční provoz	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: Zvládání učebních situací

Učební osnovy předmětu Vlastivěda

4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Místo, kde žijeme		
Žák: -určuje hlavní a vedlejší světové strany na mapě, napíše jejich zkratky - zorientuje mapu v přírodě - orientuje se na mapě - rozlišuje mezi pojmy globus, mapa a plán - vysvětluje význam kompasu a buzoly - rozezná některé značky na mapě, rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map naší republiky - pohybuje se v terénu podle mapy a orientačních bodů - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	práce s mapou - světové strany - orientace na mapě - kompas, buzola, - orientace dle přírodních úkazů - globus, mapy, plány - měřítko mapy	TV - Vycházky do přírody, orientace v přírodě
-určuje a vysvětluje polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, ukáže svou	- obec, místní krajina - mapa, orientační body linie - zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí	OSV - Schopnost poznávání OSV - Řešení problémů a rozhodovací schopnosti VDO - Občan, občanská

<p>obec na mapě</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - vypravuje o své vesnici a blízkém okolí - pracuje s plánem obce, popisuje cestu do školy ze svého bydliště, označí „kritické body“ bezpečné cesty do školy, navrhuje řešení - seznamuje se s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny 	<p>- působení lidí na krajinu</p>	<p>společnost a stát VMEGS - Jsme Evropané</p>
<ul style="list-style-type: none"> - je dobrým cyklistou - uplatňuje základní pravidla pohybu v silničním provozu, pasivní a aktivní bezpečnost 	<p>BESIP – dopravní značky, křižovatky, pravidla silničního provozu z hlediska chodce a cyklisty</p>	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát OSV - Řešení problémů a rozhodovací schopnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - čte mapu České republiky, určuje polohu České republiky a její hranice - ukazuje na mapě sousední státy a určuje jejich polohu pomocí světových stran - vyhledá na mapě Čechy, Moravu a Slezsko - vyjmenuje národnosti a některé národnostní menšiny - vyhledá na mapě nejznámější pohoří, nížiny, řeky a města - uvede historické a přírodní zajímavostmi v ČR - rozlišuje mezi počasím a podnebím, určuje podnebí v ČR - vyjmenuje důležité znaky a funkce zemědělství a průmyslu - vyjmenuje negativní a pozitivní vlivy na přírodu a životní prostředí 	<p>Mapa České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha ČR, hranice a sousední státy - povrch ČR- nížiny, pohoří, hory, vodstvo, města - přírodní a historické památky a zajímavosti ČR - počasí, podnebí - zemědělství, průmysl - vliv člověka na živou přírodu a životní prostředí - chráněná území - ochrana životního prostředí 	<p>OSV -Schopnost poznávání MKV - Kulturní diference MKV - Multikulturalita Př - ČJ - Komunikační a slohová výchova EV - Vztah člověka k prostředí Př - Člověk a jeho zdraví</p>

- vyjmenuje funkce chráněných území, najde na mapě národní parky ČR, vytrídí odpad		
- řekne název svého kraje a krajského města a ukazuje je na mapě - vyhledá na mapě místo svého prázdninového pobytu a vypráví o něm - porovná místo svého pobytu s místem bydliště (kulturní a průmyslové centrum regionu, obyvatelé, krajina, města, průmysl, vesnice, venkov, zemědělství	- regiony, kraje ČR, regionální mapa	OSV - Schopnost poznávání
- ukazuje na mapě Prahu a popíše podle mapy její polohu - vyjmenuje některé historické památky Prahy - popisuje hlavní znaky demokratického státu - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - vyjmenuje místní samosprávu - rozlišuje státní symboly a jejich význam - vyhledá v kalendáři nejvýznamnější státní svátky	- hlavní město Praha - státní správa a samospráva (třídní, místní, krajská) - státní symboly - státní svátky	VDO - Občan, občanská společnost a stát VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- vyhledá jednoduché údaje o sídlištích lidí na mapách naší republiky - prostřednictvím četby pověstí a bájí má přehled o dějinách vlasti - navštěvuje historické památky nebo výstavy	- Báje a pověsti regionu, historické zvláštnosti regionu (UNESCO, hrady a zámky, významné památky)	Exkurze nebo výlet za poznáním historických a kulturních míst v okolí
Lidé kolem nás		
- vyvozuje, stanovuje a snaží se dodržovat pravidla chování ve třídě, ve škole - respektuje pravidla soužití v	- pravidla soužití lidí ve třídě, škole, ve společnosti, v rodině, v dopravě - práva a povinnosti občana, dětská práva	Hodnoty, postoje a praktická etika OSV- Poznávání lidí OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace

<p>rodině, v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> - jmenuje a respektuje pravidla silničního provozu v obci, - jmenuje základní lidská práva a povinnosti - rozezná školní povinnosti a práva v rodině - obhájí své názory - respektuje zájmy a individualitu každého jedince - pozoruje jednání a chování lidí ve svém okolí a dokáže se k němu vyjádřit - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se nemohou tolerovat, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy, navrhne opatření a řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - rasismus - pomoc nemocným a sociálně slabším - protiprávní chování, práce policie 	<p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>V Občan, občanská společnost a škola</p> <p>MKV - Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Čj – Komunikační a slohová výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních formách vlastnictví - uvědomuje si hodnotu peněz, orientuje se v cenách zboží, použije peníze v běžných situacích - hospodaří se svými svěřenými penězi 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek, peníze 	<p>M - Slovní úlohy s penězi</p>
<p>Lidé a čas</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, rozumí dějinám jako časovému sledu událostí - orientuje se v kalendáři - vyjmenuje stadia vývoje člověka - popisuje způsob života v pravěku, středověku, raném novověku - porovná rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby v minulosti a současnosti - vyjmenuje nejdůležitější osobnosti a události českých dějin <p>Škrtá se:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase, určování času, kalendář, letopočet - dějiny jako časový sled událostí - minulost v našem životě, svědectví našich předků - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - české dějiny (pravěk, středověk, raný novověk - 16. století) - významné osobnosti a události 	<p>ČJ - Významné osobnosti, literární výchova</p> <p>M - Číselná osa</p> <p>VV - Malba, kresba</p>

-objasňuje historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů, dokáže svátky vyhledat v kalendáři	-významné dny a státní svátky	
- vyhledá regionální památky na mapě v literatuře - uvědomuje si minulost kraje a předků	- regionální památky, péče o památky (UNESCO), lidé pečující o památky	Exkurze a výlety na významná místa ČR OSV - Hodnoty, postoje a praktická etika
Škrta se: -řekne pověst regionu, rozlišuje mezi pověstí a skutečnou událostí	-pověsti	ČJ - Pověsti

Vlastivěda 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, vazby, poznámky
Místo, kde žijeme		
Žák: - ukazuje světové strany na mapě i ve skutečnosti, užije hlavní i vedlejší světové strany při práci s mapou, mapu zorientuje pomocí buzoly - ukazuje polohu obce na mapě, pracuje s mapou z hlediska měřítka - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyznačuje na mapě ČR základní orientační body – významné řeky, pohoří, nížiny, přehrady - vyhledá na mapě poledníky, rovnoběžky a další značky a určuje jejich význam	- směrová růžice, světové strany, orientace na mapě, buzola, kompas, orientace v terénu, přírodní úkazy, orientace dle nich - mapy a jejich druhy, obsah, vysvětlivky, měřítko - zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu, cestování - orientační body, poledníky a rovnoběžky	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání TV - Vycházky do přírody M - Měření vzdálenosti a přepočítání na skutečnou vzdálenost
- dodržuje základní pravidla silničního provozu	BESIP – Pravidla silničního provozu z hlediska chodce a cyklisty, cyklostezky v regionu	VDO - Občan, občanská společnost a stát
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich	- základy státního zřízení a politického systému ČR	- základy státního zřízení a politického systému ČR

<p>zástupce, symboly našeho státu a jejich význam poznává polohu a významné historické postavení hlavního města Prahy - rozlišuje a zná státní symboly a jejich význam - vyjmenuje místní samosprávu a státní správu, řekne princip krajské samosprávy</p>	<p>- státní a krajské symboly - státní správa a samospráva (místní, krajská), - prezident, parlament, vláda, zákony, soudy, volby</p>	<p>- státní a krajské symboly - státní správa a samospráva (místní, krajská), - prezident, parlament, vláda, zákony, soudy, volby</p>
<p>- popisuje globus - vyhledá na mapě kontinenty, oceány, ostrovy a poloostrovy - určuje polohu Evropy a její hranice - najde na mapě státy Evropy a jejich hlavní města - podle mapy popíše povrch, vodstvo a přírodní podmínky - čte jednoduchou historickou mapu nebo náčrt - vyhledá v literatuře typické regionální zvláštnosti přírody, počet a hustotu obyvatel, průmysl, zemědělství, dopravu, cestovní ruch a kulturu evropských států</p>	<p>Evropa a svět - globus - světadíly a oceány - státy Evropy a hlavní města - Evropská unie (vlajka, peníze), Česká republika v Evropě - povrch, vodstvo, zemědělství, průmysl, počet obyvatel, doprava, kultura - významné cesty a objevy</p>	<p>OSV - Schopnost poznávání VM EGS - Evropa a svět nás zajímá VMEGS - Objevujeme Evropu a Svět VMEGS - Jsme Evropané MKV - Kulturní diference MKV - Multikulturalita MKV - Princip sociálního smíru PŘV - Rozmanitost přírody v Evropě a u nás</p>
<p>- uvede význam dopravy, cestovního ruchu a kultury států Evropy - určuje polohu ČR v rámci Evropy a její sousední státy a hlavní města - uvědomuje si postavení ČR za hranicemi - vylíčí ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest po ČR i po Evropě - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<p>- ČR a sousední státy - regiony ČR, Praha, region Valašsko - kultura - podoby a projevy kultury v jednotlivých krajích ČR - cestování</p>	
<p>Škrta se: všimne si příčin špatného životního stylu</p>	<p>Globální problémy lidstva - Doprava a cestování: vzájemně propojený svět</p>	<p>OSV- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV - Kulturní diference</p>

<p>~~- navrhuje řešení pro zlepšení životního prostředí v obci~~</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si problém v komunikaci mezi lidmi odlišných národnostních menšin 	<p>~~- působení lidí na krajinu a životní prostředí~~</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv krajiny na život lidí ~~- ochrana krajiny a životního prostředí~~ - rozdílnost kultur a problémy v komunikaci 	<p>MKV - Multikulturalita EV - Vztah člověka k prostředí EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí PŘV - Ochrana přírody a životního prostředí</p>
<p>Lidé kolem nás</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyvozuje, stanovuje a dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole - respektuje pravidla soužití v rodině, v obci - uplatňuje a respektuje pravidla silničního provozu v obci (bezpečná jízda na kole), uvědomuje si možné následky při porušování pravidel 	<ul style="list-style-type: none"> - státní správa a samospráva: - pravidla soužití – třídní, školní, společenská - práce městské a státní policie - BESIP - dodržování pravidel silničního provozu 	<p>OSV - Poznávání lidí OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace OSV - Hodnoty, postoje a praktická etika VDO - Občan a škola VDO - Občan a stát</p>
<p>Škrta se:</p> <ul style="list-style-type: none"> ~~- všimne si, registruje a popisuje nevhodné chování spolužáků a spoluobčanů, navrhuje opatření a řešení~~ - pozoruje jednání a chování lidí ve svém okolí ~~- všimne si rozdílů mezi jednotlivci~~ ~~- rozezná různé typy církví~~ - respektuje ostatní ve skupině ~~- uvede problémy lidské nesnášenlivosti, všimne si některých sociálních problémů~~ - jedná samostatně, sebevědomě, pronáší a obhajuje svůj názor, toleruje druhé, uzná svůj omyl a spolupracuje s ostatními ~~- jmenuje základní lidská práva a povinnosti~~ - uvědomuje si prvky a principy demokracie - dodržuje pravidla diskuse a dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí - vzájemná komunikace ~~- rozdíly mezi lidmi, politické strany, církve pomoe nemoeným a sociálně slabším~~ ~~- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků principy demokracie~~ - protiprávní chování 	<p>VDO - Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování VDO - Občan, občanská společnost a škola VDO - Občan, občanská společnost a stát VDO - Formy participace občanů v politickém životě ~~MKV – Princip sociálního smíru a solidarity~~ ČJ - Dialog, diskuse</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vnímá a popisuje různé druhy vlastnictví - výrobky, zboží, obchod, peníze, ceny 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek, peníze a jejich hodnota 	<p>M - Slovní úlohy s penězi, převody měny AJ - Měna v Anglii a v USA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si významné sociální problémy - hospodáří se svými svěřenými penězi - vymezuje vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné 		<p>OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>Lidé a čas</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, rozumí dějinám jako časovému sledu událostí - orientuje se v kalendáři - vytvoří časovou přímku a vyznačuje na ní významné události - vyjmenuje nejdůležitější osobnosti a události - vyhledá informace v literatuře o nejdůležitějších událostech a o významných osobnostech - uvědomuje si proměny způsobu života z historického hlediska (na základě vyprávění pamětníků či jiných zdrojů informací) - vnímá rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby - seznamuje se se způsobem života a práce našich předků, k poznávání použije dějiny naší vlasti - vyhledá událost v kalendáři - objasňuje z jakého důvodu je den vyhlášen státním svátkem 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád: určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, letopočet, Doplňuje se: generace - dějiny jako časový sled událostí: časová přímka 16. - 20. století (rok, století, tisíciletí), nejvýznamnější osobnosti a události v našich dějinách (vycházet z literárního zpracování, ne data) - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - orientace v historických událostech - státní svátky a významné dny 	<p>OSV - Schopnost poznávání M - Převody jednotek času, časová přímka ČJ - Zpracování informací Informatika - Práce s PC VV - Malba a kresba</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v mapě a literatuře regionální památky Škrtá se: ~~- zdůvodňuje základní význam chráněných částí~~ - seznamuje se s minulostí 	<ul style="list-style-type: none"> - významné státní památky, péče o památky (UNESCO) lidé pečující o památky ~~- kulturní instituce~~ ~~- média, multikulturní~~ 	<p>OSV - Schopnost poznávání PŘV - Životní prostředí člověka, ochrana přírody a životního prostředí Návštěva kulturních akcí, historických památek,</p>

kraje a předků ~~- vnímá různé druhy a typy~~ ~~kultury, přírody, nemovitých~~ ~~i movitých~~ ~~kulturních památek~~ navštěvuje muzea, knihovny - na určitém místě si připomene historickou událost	společnost	muzeí OSV - Hodnoty, postoje a praktická etika
- vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - přečte báje a pověsti a jmenuje rozdíl mezi pověstí a skutečností	-báje, mýty a pověsti	ČJ - Báje a pověsti

Změna byla projednána pedagogickou radou a školskou radou 30.8.2023.
Vchází v platnost 1.9.2023.

V Jedlí 24.8.2023

Mgr. Marie Chamlarová, ředitelka školy